

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԵՆ

ՀՀ-ի Կազմաքանդումը

Ուշացումով, սակայն այս շաբաթ սկսաւ նախկին իշխող Հայաստանի Հանրապետական կուսակցութեան (ՀՀԿ) կազմաքանդումը: Վերջին օրերուն այդ կուսակցութենէն դուրս եկան մօտ երկու տասնեակ պատգամաւորներ, որոնք գրաւոր յայտարարեցին որ, կը միանան Դեկտեմբեր ամսուն խորհրդարանական արտահերթ ընտրութիւններ կայացնելու վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի առաջարկին: Այժմ արդէն ՀՀԿ-ի եւ ՀՀԳ-ի ձայները բաւարար չեն վարչապետի իրենց սեփական թեկնածուն առաջադրելու համար:

Ուշացումով ըսինք, քանի որ շատեր կը խորհէին, որ յեղափոխութեան յաղթանակէն ու իշխանութեան կորուստէն ետք, այդ կուսակցութեան շարքերէն ներս տեղի պիտի ունենայ «առնէտավազք», ինչպէս որ կը պատահէր անցեալին: Բազմաթիւ պատճառներով այդ տեղի չունեցաւ: Նախ չկար այլ քաղաքական ուժ, որ պատրաստ էր ընդունելու ՀՀԿ-էն հեռացողները: Երկրորդը՝ Սերժ Սարգսեան կը համոզէր իր կուսակիցներուն, որ եթէ մնան համախմբուած, յեղափոխական ալիքը շուտով կը վերանայ եւ իրենք դարձեալ կը վերադառնան իշխանութեան: ՀՀԿ-ի շարքերէն ներս կային շատեր, որ մինչեւ վերջերս հաւատացած էին, որ մնան բան կրնայ եւ պատահիլ: Սակայն, անցեալ շաբթուայ իրադարձութիւնները, երբ մի քանի ժամուայ մէջ տասնեակ հազարաւոր ժողովուրդ ընդառաջելով Փաշինեանի կոչին համախմբուեցաւ Ազգային ժողովի դռներուն առջեւ, ապա, Գագիկ Ծառուկեան «մեղայականով» ներկայացաւ ժողովուրդին, այլեւս յստակ էր որ վերադարձի ճամբաները լրիւ փակուած են ՀՀԿ-ի առջեւ:

Երբ Լեւոն Տէր Պետրոսեան «պալատական յեղաշրջումով» հեռացաւ իշխանութենէն, իր հետ հեռացան նաեւ իր բոլոր կողմնակիցները: Տասը տարուայ լուծուած ետք միայն, ժողովրդային պահանջով առաջին նախագահը դարձեալ վերադարձաւ քաղաքական ասպարէզ: Ժամանակն է, որ Սերժ Սարգսեան եւ իր կուսակիցները հետեւին Տէր-Պետրոսեանի օրինակին ու հեռանան թատերաբեմէն: Եթէ նոյնիսկ, յաջորդող ամիսներուն եւ կամ տարիներուն դժգոհութիւն յառաջանայ Նիկոլ Փաշինեանի իշխանութեան նկատմամբ, Հայաստանի ժողովուրդը երբեք ու երբեք պիտի չմտածէ դարձեալ ՀՀԿ-ն իշխանութեան նկատմամբ, այլ անցնող քսանամեակի ընթացքին կուսակուած համատարած ատելութիւն, որմէ ձերբազատուելու համար ՀՀԿ-ն պէտք ունի շատ երկար տարիներու:

«ՄԱՍԻՍ»

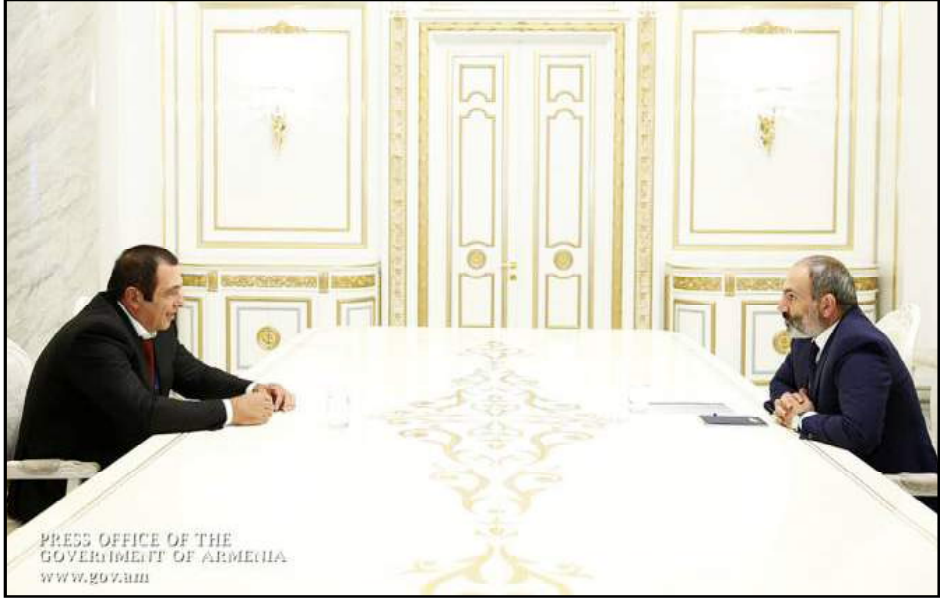
Ծառուկեան Դաշինքը եւ 16 Հանրապետականներ Միացան Դեկտեմբերին Արտահերթ Ընտրութիւններ Կայացնելու Փաշինեանի Առաջարկին

ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի եւ «Ծառուկեան Դաշինքի» ղեկավարի Գագիկ Ծառուկեանի միջեւ օր մկը առաջ կնքուած յուշագիրէն ետք, 16 հանրապետականներ եւս միացան Դեկտեմբերին արտահերթ խորհրդարանական ընտրութիւններ կայացնելու Փաշինեանի առաջարկին:

Հանրապետական խմբակցութեան եւս երկու պատգամաւոր՝ Աւետ Սարգսեանը եւ Ռաֆիկ Գրիգորեանը միացած են խորհրդարանին մէջ ընթացող ստորագրահաւաքին՝ ի պաշտպանութիւն Դեկտեմբերին արտահերթ ընտրութիւններ իրականացնելու վարչապետի նախաձեռնութեան: Այսպիսով ստորագրահաւաքին մասնակցած պատգամաւորներուն թիւը հասած է 16-ի:

«Վարչապետի պաշտօնից Փաշինեանի հրաժարականից յետոյ մինչեւ արտահերթ ընտրութիւնները նոր վարչապետ չպէտք է ընտրուի եւ գործող խորհրդարանը պէտք է լուծարուի», - ըսուած է ստորագրահաւաք յայտարարութեան մէջ:

Օր մը առաջ, վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանն ու «Ծառուկեան» խմբակցութեան ղեկավար Գագիկ Ծառուկեանը արտահերթ խորհրդարանական ընտրութիւնները Դեկտեմբերին կայացնելու

Փաշինեան-Ծառուկեան հանդիպումը Կառավարութեան շէնքէն ներս

մասին յուշագիր ստորագրած էին: Ծառուկեանը յայտարարած էր, որ ամբողջութեամբ կը սատարէ Նիկոլ Փաշինեանին:

Վարչապետի եւ Ծառուկեանի հանդիպման ժամանակ քննարկած են հայաստանեան ներքաղաքական զարգացումները, այդ շարքին՝ խորհրդարանական արտահերթ ընտրութիւններու իրականացման առնչուող հարցեր:

Նիկոլ Փաշինեանին սատարելու մասին յայտարարած էր նաեւ Հանրապետական խմբակցութեան

պատգամաւոր, Ազգային ժողովի պետաիրաւական հարցերու լանձնաժողովի նախագահ, նախկին գլխաւոր դատախազ Գէորգ Կոստանեանը:

Հոկտեմբեր 10-ին ՀՀ նախագահը ել 5

Հանրային Կարծիքի Համաձայն Հայաստանի Ապագայի Նկատմամբ Կայ Համատարած Վստահութիւն

Միացեալ Նահանգներու պետութեան կողմէ ֆինանսաւորուող Միջազգային Հանրապետական Հիմնարկի Հայաստանի մէջ կատարած՝ հանրային կարծիքի ուսումնասիրութեան համաձայն, երկրի ապագայի եւ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի կառավարութեան նկատմամբ համատարած վստահութիւն գոյութիւն ունի:

«Հարցախոյզի արդիւնքներուն մէջ արտացոլուած լաւատեսութիւնը ցոյց կու տայ, որ նոր կառավարութիւնը աննախադէպ առիթը ունի գլխաւորելու անհրաժեշտ բարեփոխումները եւ ամբարպնդելու Հայաստանի ժողովրդավարութիւնը,- ըսած է IRI Եւրասիայի հարցերով տարածաշրջանային տնօրէն Ստիվըն Նիքս:

Հարցման մասնակիցներու 82 տոկոսը կառավարութիւնը գնահատած է «չափ դրական» (39 տոկոս) կամ «հիմնականին մէջ դրական» (43 տոկոս): 63 տոկոսը կը փափաքէի, որպէսզի քաղաքական բարեփոխումները կատարուին արագ, իսկ 34 տոկոսը, ընդհակառակը, աւելի աստիճանական

բարեփոխումներու կողմնակից է: Հարցման մասնակիցներու մեծամասնութիւնը (73 տոկոս) կը կարծէ, որ Հայաստանը կ'ընթանայ ճիշդ ճանապարհով, իսկ 81 տոկոսը կը խորհի, որ ապագան աւելի լաւ պիտի ըլլայ (37 տոկոս) կամ պիտի ըլլայ (44 տոկոս):

Հարցման արդիւնքները ցոյց կու տան նաեւ դրական գնահատական կողուպցիայի (փոստի) դէմ ուղղուած ջանքերուն: Մասնաւորապէս, հարցման մասնակիցներու 81 տոկոսը կը հաւատայ, որ կողուպցիայի խնդիրը բարելաւուած է, իսկ 15 տոկոսը կը կարծէ, որ կողուպցիան մնացած է նոյն մակարդակի վրայ: Միայն 2 տոկոսը այն կարծիքին է, որ այս ուղղութեամբ իրավիճակն աւելի վատթարացած է:

Դէմ-դիմաց կատարուած հարցախոյզին մասնակցած են Հայաստանի տարբեր վայրերուն մէջ բնակող եւ ժողովուրդի տարբեր տարիքի ու սեռի հատուածները ներկայացնող քաղաքացիներ՝ Յունիսի 23-Օգոստոսի 15-ը ժամանակահատուածին:

Աթշեանին Կարգալոյծ Ընելու Պահանջով Թուրքիոյ Հայերը Ստորագրահաւաք Սկսած են

Թուրքիոյ հայութիւնը նոր ստորագրահաւաք սկսած է Պոլսոյ Հայոց պատրիարքի փոխանորդ Արամ Աթշեանին կարգալոյծ ընելու պահանջով:

Change.org կայքին վրայ սկսած ստորագրահաւաքին միացած են Թուրքիոյ մէջ ապրող բազմաթիւ հայեր՝ կոչ ընելով բոլորին միանալ իրենց:

Շարժումի մասնակիցները կը մեղադրեն Աթշեանին ստախոսութեան, համայնքը եկեղեցիէն հեռացնելու, եկեղեցական գոյքը վաճառքի հանելու, խոստումները չյարգելու ու հայ համայնքի անցյալը չյարգելու մէջ:

Ստորագրահաւաքով անոնք կը պահանջեն, ոչ միայն գրկել Աթշեանին պատրիարքի փոխանորդի պաշտօնէն, այլ նաեւ կարգալոյծ ընել՝ գրկելով կրօնական կոչումէն:

Յիշեցնենք, որ անցեալ տարի Աթշեանը համայնքի ճնշման տակ հրաժարական տուած էր ու համաձայնած՝ Պոլսոյ Հայոց պատրիարքի փոխանորդի նոր ընտրութիւններուն:

Հետագային սակայն, թրքական պետութեան միջամտութեամբ Աթշեանը կրկին վերադարձաւ պաշտօնին:

ՎԱՅԱՏԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՍ

Կրակուած ու Չկրակուած Փանփուշտներ, Որոնք Թաղոււմ են Ռեւանշիստների Քաղաքական Հեռանկարը

ՍԱՐԳԻՍ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

Երէկ գիշեր տեղի ունեցած քրէական «խրախճանքի» երկու կողմերն էլ այլեւս կենդանի չեն: Կարամելի Յարութ մականունով Յարութիւն Ղարաբիոցեանը նախ սպանել է «Յուլիցի Կարօ» մականունով Կարօ Կարապետեանին, ապա, ըստ պաշտօնական վարկածի, ինքնասպան է եղել՝ թէեւ ամենեւին էլ չենք բացառում, որ կարող է դարձած լինել վենդետայի գոհ:

Երկու նախկին պատգամաւոր-ների քրէական բախումը հաստատապէս վերջինը չի լինելու, որովհետեւ այլեւս քանդուած է քրէաօլիգարխիայի բուրգը ու ջրի երես են դուրս գալու բոլոր հին պատմութիւնները, անցեալ քսանամեակի մեծ ու փոքր ոճիրները: Քոչարեան-Սարգսեան իշխանութեան տարիներին համա-կարգի առաջին դէմքերի մակար-դակով քրէաօլիգարխիայի տարբեր սեգ-մենտների միջեւ հակասութիւնները մեղմուել են, արիւնոտ հաշուհարդարները կանխուել են, այլ խօսքով՝ եղել են, այսպէս կոչուած, «արբիտրներ», որոնք յանցագործ աշխարհի «օրէնք-ներով» «ճիշտ» ու «սխալ» են որոշել՝ հաստատելով որոշակի ստատուս-քոօ:

Հիմա Ռոբերտ Քոչարեանը

բանտի ճանապարհին է, Սերժ Սարգսեանը բոլոր առումներով՝ շրջափակուած է, այլ խօսքով՝ չկան «գոն նայողները» ու հին հակասութիւնները ջրի երես են բարձրանալու՝ դառնալով նոր կրակոցների, քրէական հաշուե-յարդարների, «ռազբորկաների» առիթներ: Քանդուած է քրէաօլիգարխիկ համակարգը ու այդ գործընթացն ուղեկցուած է ցնցումներով, ինչը՝ ինչքան էլ դաժան հնչի, օրինաչափ ու բնական գործընթաց է. ոհմակի ներկայացուցիչները խժռում են միմիանց: Կարեւոր խնդիրն այն է, որ այլանդակ այդ համակարգի փլուզումը չվնասի նոր Հայաստանին, այն յեղափոխութեանը, որը դրեց արիւնոտ Հայաստանի վերջակէտը:

Ի դէպ, ուշագրաւ է, որ Կարամելի Յարութը երէկ սպանութիւնն իրականացրել է «Պիետրօ-Բերետտա» ատրճա-նակով, որով պարզեւատրուել է 2001 թուականի Սարտի 22-ին՝ վարչապետի կողմից: Ահա, թէ ովքեր են եղել նախկին համակարգի կողմից գնահատուած, նրանց կողմից արժեւորուած մարդիկ:

Քոչարեանի ու Սարգսեանի իշխանութիւնը յենուել է նման թափփուկների վրա՞ պրանք են եղել իշխանութեան յենարանը,

սրանք են ապահովել թուացեալ կայունութիւնը ու «անցնցում» ընտրութիւնները, իշխանութեան առաջին դէմքերի ու իրենց թալանի իրաւունքը: Այս քրէապետութիւնն է, որ ծնուեց Հոկտեբերի 27-ի դիակների վրայով ու քսան տարի շարունակ խոշտանգեց ու հարստահարեց Հայաստանի ժողովրդին՝ լիմոնի պէս ճգմելով պետութիւնը:

Քրէաօլիգարխիայի բոլոր ներկայացուցիչներն ունեն արիւնոտ յետագիծ ու հասարակութիւնը տեղեակ է, թէ անցած տարիներին ովքեր են կանգնած հասարակական հնչեղութիւն ունեցող սպանութիւնների թիկունքում, ժողովուրդը լաւ գիտի «նեմեցների», «թոխմախների», միւսների ոճիրների մասին: Բազմաթիւ են արիւնոտ սպանութիւնները, անգամ դէպքերը, երբ քրէաօլիգարխիայի կարկառուն ներկայացուցիչներն ուղղակիօրէն մասնակից են եղել քրէական հաշուհարդարների, որոնցից ամենայայտնին, թերեւս, Երրորդ մասցի Լիովիկի սպանութեան դրուագն է: Չենք ուզում սրուել մանրամասներին, չիշել նաեւ այլ քրէական հաշուհարդարներ: Ոչինչ ու ոչ ոք չի մոռացուել. ըստ հարկի՝ ամէն ինչ մասին կը գրենք հանգամանից: Անցած քսանամեակում այս

Կասեցուեց Քոչարեանի Քայլը. Քրէա-քաղաքական Պայթիւն

ՅԱԿՈԲ ԲԱՂԱԵԱՆ

Հանրապետական խմբակ-ցութեան ներկայացուցիչ, նախկին գլխաւոր դատախազ Գէորգ Կոստանեանը յայտարարել է, որ սատարում է Նիկոլ Փաշինեանի օրակարգին: ՀՀԿ խմբակցութիւնը լքելու մասին յայտարարութիւն է արել նախկին ոստիկանապետ Ալիկ Սարգսեանը: Դա տեղի է ունենում հանգստեան բուռն օրերից յետոյ, երբ ԱԱԾ-ն դեռեւս չմանրամասնուած պատճառներով ձերբակալել է Ռոբերտ Քոչարեանին եւ Արմէն Գէորգեանին մերձաւոր գործարար Սամուէլ Մայրապետեանին, իսկ դեռեւս անյայտ հանգամանքներում էլ միմիանց են սպանել Յուլիցի Կարօն եւ Կարամելի Յարութը՝ Յարութը կրակել է Կարօյին, իսկ յետոյ՝ ըստ վարկածի, ինքնասպանութիւն կատարել:

Յուլիցի Կարօն եւ Կարամելի Յարութը Հայաստանի այսպէս կոչուած քաղաքական համակարգի ֆիզուրներէից էին եւ նրանց «յարաբերութիւնների» ողբեր-գական պարզաբանումը գործնա-կանում նախկին իշխող համակարգում յարաբերութիւնների ներկայիս վիճակի ինդիկատորն է:

Համակարգը քայքայուած է, եւ դիմադրութեան ցանկացած փորձ ոչ թէ աւելացնում է ուժերը, այլ արագացնում դրանց սպառումը, քանի որ անշատուած է գլխաւորը՝ կոռուպցիոն սնուցումը: Իշխող համակարգը զրկուած է իր առանցքային սնուցման աղբիւրից՝ կոռուպցիայի եւ գանձագողութեան հնարաւորութիւնից: Իսկ այդ դէպքում անխուսափելի է դառնում քայքայումը, եւ այստեղ ստեղծուած է առանձնապատուկ իրավիճակ ու շերտաւորում:

Այդ ֆոնին խիստ յատկանշական է, որ հանգստեան օրերի այդ բուռն իրադարձութիւններից յետոյ քաղաքական քայլ է կատարում

նախկին գլխաւոր դատախազը, որը թերեւս նախկին կարգավիճակի բերումով առաւել զգայուն է ըմբռնում տեղի ունեցածի կառուցուածքը եւ փիլիսոփայութիւնը:

Գէորգ Կոստանեանը անում է Նիկոլ Փաշինեանին ու հանրային օրակարգին սատարող քաղաքական յայտարարութիւնը, որը Ապրիլի 23-ի Սերժ Սարգսեանի հրաժարականի տեքստից յետոյ թերեւս միակ քաղաքական յայտարարութիւնն է, որ այս ամիսների ընթացքում հնչում է ՀՀԿ շրջանակից:

Այն դէպքում, երբ Սերժ Սարգսեանն իր հրաժարականի տեքստով ՀՀԿ-ին տուել էր իշխանութիւնը թողնելու եւ քաղաքականութեամբ զբաղուելու առատ հնարաւորութիւն: Բայց Հանրապետական կուսակցութիւնը դրա փոխարէն առաջնորդուեց Ռոբերտ Քոչարեանի բանաձեւով, համարելով, թէ Քոչարեանը ճիշտ է՝ Սերժ Սարգսեանը սխալ, ու իշխանութիւնը ձայնորով չէ, որ յանձնես ինչ որ մեկին:

Միւս կողմից, ընթացքում ակնյայտ դարձաւ, որ այդ բանաձեւի տրամաբանութիւնը ՀՀԿ մի շարք ներկայացուցիչներին հերթով հանրութեան «դատին» յանձնելն է, թերեւս այնքան, մինչեւ

հասարակութիւնը «կը յագենայ» եւ այդպիսով ձեռք կը քաշի Քոչարեանից, կամ էլ հնարաւոր կը լինի այդ բանաձեւով առնուագն շահել որոշակի ժամանակ: Ակնառու էր նաեւ, որ ՀՀԿ մի շարք ներկայացուցիչներ, յատկապէս «քաղաքական թեւից», կամայ, թէ ակամայ ընդունեցին այդ բանաձեւը:

Խաղից առաջինը դուրս է գալիս Գէորգ Կոստանեանը, որն իհարկէ առանձնապէս աշխոյժ խաղի մէջ էլ էր մտել: Ըստ ամենայնի, տուեալ պարագայում աւելի ճիշտ կը լինի խօսել Սերժ Սարգսեանի խաղի մէջ մտնելու մասին. նա Սեպտեմբերի վերջին վերականգնեց ՀՀԿ ԳՄ նիստերի ռեժիմը, ինչը փոխում է այսպէս ասած նախկին իշխանութեան տրամաբանութեան ռեժիմը: Այդ իմաստով յատկանշական էր, որ Հոկտեմբերի 2-ին «հանրութեան դատին» յանձնուողները այլեւս ՀՀԿ-ից չէին միայն, կամ արդէն աւելի շատ ՀՅԴ-ն ու ԲՀԿ-ն էին:

Դրանից յետոյ ՀՀԿ-ում սկսուեց հանրութեան «խնամքին» յանձնուելու գործընթաց, «Նիկոլը ճիշտ էր, մենք սխալուեցինք» բանաձեւի տրամաբանութեամբ: «ԼՐԱԳԻՐ»

խուժանն է ապահովել իշխանութեան վերարտադրութիւնը, նրանց հետեւում թաքնուած էր Ռոբերտ Քոչարեանը մեծ-մեծ ճամարտակում «միակ տղամարդ» լինելու մասին, նրանցով շրջապատուած Սերժ Սարգսեանն էր խօսում «տոկոսներ խփելու» մասին: Հիմա Քոչարեանն ու Սարգսեանը չկան, ու նրանց յենարանի ներսում սկսուել է կատարեալ զգվուտոց. երեկուայ արիւնոտ հաշուեյարդարը մեծ շղթայի մի փոքր հատուածն է, քրէաօլիգարխիայի վախճանի առաջին դրսեւորումներից մէկը: Միւսները դեռ փորձելու են հաշիւներ մաքրել, դեռ շատ ենք լսելու կորած փողերի, նոր կրակոցների, քրէական խրախ-ճանքների մասին, որովհետեւ հին համակարգը փլուզուել է, իսկ արիւնոտ ձեռքերով ու յետագծով այս մարդիկ տեղ չունեն նոր Հայաստանում: Նոր Հայաստանի մարդասիրական միջանցքը չի կարող փրկողակ լինել դիակների վրայով հարստութիւն դիզած ու «արտօնեալ» դարձած այս մարդկանց համար:

Երէկուայ միջադէպը, արիւնոտ հաշուեյարդարը սոսկալի հարուած էր հակալեղափոխութեան ռեւանշի մտայնութեանը: Սպանում եւ ինքնասպանում են այն մարդիկ, որոնք Քոչարեան-Սարգսեան գոյգի գողապետութեան դէմքերն են եւ պէտք է ապահովէին ռեւանշը տեղերում. այլեւս դիակ դարձած այս մարդիկ, նրանց տեսակը պէտք է դաւադրութիւն կատարէին յեղափոխութեան ու նոր Հայաստանի դէմ:

Յուլիցի Կարօյի ու Կարամելի Յարութի հետ սպանուել է Ռոբերտ Քոչարեանի ու Սերժ Սարգսեանի քաղաքական հեռանկարը, նրանց վերադարձի աղոտ հնարաւորութիւնը:
«ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ»

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
ՎԱՅԵԱՋԱՊԱՅԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
Canada \$125.00 (Air Mail)
Overseas \$250.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

Հրատարակելով հայաստանեան մամուլին մեջ լոյս տեսնող տարբեր յօդուածներ «ՄԱՍԻՍ» անպայմանօրէն չի բաժնոր հոն արտայայտուող բոլոր միտքերը

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ

ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՀՈԳԻ ՎԱՍԱՐ)

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՎԱՍԱՐ

1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104

ՇԵՆԱԶԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Արմեն Աշոտեան. «ՀՀ-ի Պատգամաւորներուն Վրայ Գնշումներ Եղած են»

«Մէկ շաբաթ առաջ ՀՀ-ի խմբակցութիւնը ընդունեց յայտարարութիւն վերջին իրադարձութիւններէ հետ կապուած: Այդ յայտարարութիւնը քննարկուած էր եւ իմ գործընկերներէից, որոնք ստորագրել են Դեկտեմբերին խորհրդարանական ընտրութիւններ անցկացնելու դիրքորոշման տակ, որեւէ մէկը չէր արտայայտել այլ կարծիք: Այնուհանդերձ, իմ ունեցած տեղեկութիւններով՝ մի շարք պատգամաւորներ չհանդէպ եղել են ճնշումներ, գործադրուել է պետական ռեփրեսիւ ապարատը (ճնշողական մեքենան) իր բոլոր հնարաւորութիւններով: Նաեւ փորձուած էին վտանգ որոշ պատգամաւորները վրայ արտերկրից ներազդելու հնարաւորութիւններ», խորհրդարանին մէջ լրագրողներուն հետ գրոյցի ժամանակ նման յայտարարութիւն ըրած է Աժ արտաքին յարաբերութիւններու յանձնաժողովի նախագահ, ՀՀ փոխնախագահ Արմեն Աշոտեանը՝ անդրադառնալով Դեկտեմբերին արտահերթ ընտրութիւններ իրականացնելու նախաձեռնութեան տակ ստորագրած 14 պատգամաւորներու քայլին, որոնցմէ 9-ը ՀՀ-ի խմբակցութեան անդամներ են:

Արմեն Աշոտեանը չէ բացառած, որ որոշ պատգամաւորներ նաեւ ինքնակամ միացած են այդ նախաձեռնութեան:

Լրագրողները փորձած են առաւել յստակ եւ փաստարկուած յայտարարութիւններ ստանալ Արմեն Աշոտեանէն, թէ ինչ ճնշումներու մասին է խօսքը: «Ես ասացի այնքան, ինչքան ասացի: Իմ ունեցած տեղեկութիւններով այդ ճնշումները եղել են, բայց ինչպէս ասացի, չեմ բացառում, որ եղել են ինքնակամ դարձի եկածներ՝ ինչպէս այս օրերին սիրում է ներկա-

ՀՀ փոխնախագահ Արմեն Աշոտեան

յացնել ընդդիմադիր մամուլը: Բոլոր դէպքերում ակնյայտ է, որ Նիկոլ Փաշինեանը փորձում է ինտուկենցիաներ (արտօնութիւններ) պարտադրել, ֆէյսբուքեան սթաթուսներում գրում է ով է ճիշդ, ով է սխալ, ում պէտք է քաջալերել, ում չպէտք է քաջալերել: Այդ գործընթացն, իհարկէ, միջնադար է չիղցնում, երբ կաթոլիկ եկեղեցու ղեկավարները փորձում էին մեղքերի թողութեան փաստաթղթեր թողարկել, այդ թուում՝ նաեւ ապագայ մեղքերի: Չեմ կարծում, որ Նիկոլ Փաշինեանն այն անձն է, որը պէտք է ներում շնորհի կամ ինդուլգենցիաների (ներողամտութիւններու) բաժանմամբ զբաղուի: Ես այդպիսի մէկ անձի եմ ճանաչում, նրա անունը Նիկոլ Փաշինեանն է՝ Յիսուս Նազովրեցի է», - ըսած է Արմեն Աշոտեանը:

ԲՀԿ-ի յուշագիր ստորագրելու քայլը Արմեն Աշոտեանը չէ մեկնաբանած, ըսած է՝ այդ իրենց իրաւունքն է եւ ՀՀ-ն յարգանքով կը վերաբերի այդ քայլի: Նոյն կերպ կը վերաբերուին նաեւ, եթէ ՀԹԳ-ն նման դիրքորոշման յանգի:

Սամուէլ Մայրապետեանին Մեղադրանք Առաջադրուած է

Գործարար Սամուէլ Մայրապետեանին մեղադրանք առաջադրուած է Քրէական օրէնագիրքի 38-311 (Կաշառք ստանալուն օժանդակելը) յօդուածով, «Ազատութեան»-ն ըսած է Մայրապետեանի փաստաբան Կարէն Բատիկեանը:

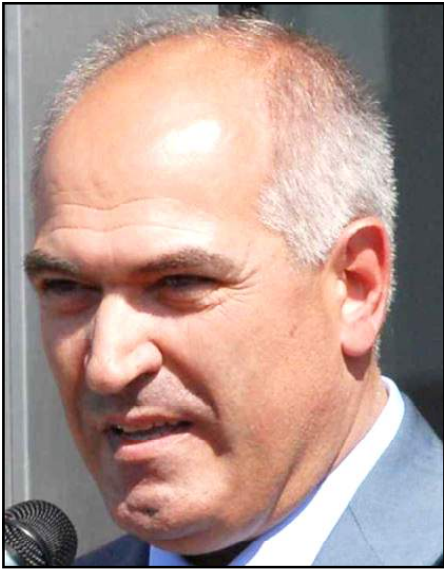
Բատիկեանի փոխանցմամբ, Մայրապետեանը մեղքը չէ ընդունած:

«Ազատութեան» հարցին, թէ այս գործը կապ ունի՞ «Մարտ 1»-ի գործի հետ, փաստաբանը ըսած է, որ ոչ:

Յայտնենք որ, շրջանառուող որոշ տեղեկութիւններու համաձայն, «Մարտի 1»-ի դէպքերու օրերուն գործարարուհի Սիլվա Համբարձումեան իր դրամատնային հաշիւէն մեծ գումար փոխանցած է Սամուէլ Մայրապետեանին: Նոյն աղբիւրները կը յայտնեն, որ այս վերջինը այդ գումարները օգտագործած է վճարումներ կատարելու համար ժողովուրդի վրայ կրակող զինեալներուն:

Երկուքի միջեւ տեղի ունեցած առերեսման ժամանակ Համբարձումեան հաստատած է որ, գումար փոխանցած է սակայն չի չիղցր ինչ նպատակով, քանի որ տասը տարի անցած է այդ թուականէն:

Դատարանը որոշեց բաւարարել դատախազութեան միջնոր-

Գործարար Սամուէլ Մայրապետեան

դութիւնը եւ որոշում կայացուց երկու ամսով կալանաւորել Մայրապետեանին:

Յատուկ քննչական ծառայութիւնը գործարարը ձերբակալած էր Հոկտեմբերի 6-ին:

Սամուէլ Մայրապետեանը գործունէութիւն կը ծաւալէ շինարարութեան ոլորտի մէջ, «Թոյոթա Երեւան» ընկերութեան նախագահն է, եւ անոր կը պատկանին ՀՀ հեռուստաընկերութիւնը:

Հանրութեան լայն շրջանակ-

Սկսած են Ընտրական Նոր Օրէնագիրքի Շուրջ Հերթական Քննարկումները

Կառավարութեան մէջ մեկնարկած է Ընտրական նոր օրէնագիրքի շուրջ հերթական քննարկումը:

Առաջարկուող փաթեթի առանցքային դրոյթը տարածքային՝ ու ե յ թ ի ն կ ա յ ի ն (վարկանիշային) ընտրակարգի վերացումն է:

«Հիմնական փոփոխութիւնները վերաբերում են խաղի կանոններին, մասնաւորապէս, սահմանուում է, որ Ազգային ժողովի ընտրութիւններն անց են կացուելու սովորական համամասնական ընտրակարգով՝ ֆիքսուած ցուցակներով, այսինքն՝ ոչ ու ե յ թ ի ն կ ա յ ի ն (վարկանիշային, ոչ վարկանիշային) ընտրակարգն ամբողջութեամբ մերժուած է», - ըսած է վարչապետին կից Ընտրական օրէնսդրութեան բարեփոխումներու յանձնաժողովի քարտուղար Դանիէլ Խոաննիսեանը:

Խոաննիսեանը նաեւ նշած է, որ կ'առաջարկուի իջեցնել կուսակցութիւններու եւ դաշինքներու համար անցողիկ շեմը, մասնաւորապէս գործող 5 եւ 7 տոկոսներու փոխարէն սահմանել 4 եւ 6 տոկոսի անցողիկ շեմ:

«Նախատեսուում է, որ նուա-

Ընտրական նոր օրէնագիրքի շուրջ ընթացող քննարկումը

զագոյն քանակը քաղաքական ուժերի, որոնք որ պէտք է անցնեն Ազգային ժողով՝ անկախ անցողիկ շեմից, այսինքն՝ եթէ բաւարար թիւով կուսակցութիւններ, կամ դաշինքներ անցողիկ շեմը չչափարեն այժմ օրէնսգրքով սահմանուած է երեք, սահմանուելու է չորս: Այսինքն՝ օրէնսգրքով երաշխաւորուում է, որ չորս քաղաքական ուժից է նուազագոյնը ձեւաւորուելու յաջորդ խորհրդարանում», - ըսած է յանձնաժողովի քարտուղարը:

Խոաննիսեանը նշած է, որ յանձնաժողովը հրապարակած է Ընտրական օրէնսդրութեան բարեփոխումներու հայեցակարգը, հրապարակուած է նախագիծը եւ շուտով այն կը հաստատուի գործադիր կողմէն եւ կ'ողարկուի խորհրդարան:

Կարօ Կարապետեանի Սպանութեան Պատճառը Գոյքային Վեճը Եղած է

Անճնասպան եղած նախկին պատգամաւոր Յարութիւն Ղարապիոզեան (ձախից) եւ սպանուած նախկին պատգամաւոր Կարօ Կարապետեան

Ազգային ժողովի նախկին պատգամաւոր Կարօ Կարապետեանի սպանութեան պատճառը, ըստ նախնական վարկածի, գոյքային հարցերու շուրջ վիճաբանութիւնը եղած է:

Ըստ Քննչական կոմիտէին, Երեւանի Նորք-Մարաշ վարչական շրջանին մէջ գտնուող «Այգի» ռեստորանային համալիրին մէջ ժամը 22:40-ի սահմաններուն հնչած կրակոցներէն՝ «Էրեբունի» բժշկական կեդրոն տեղափոխուելու ճանապարհին մահացած է Ազգային ժողովի նախկին պատգամաւոր Կարօ Կարապետեանը, որ հանրութեան յայտնի էր «Ետեմեցի Կարօ» մականունամբ:

Յաջորդ օրը Քննչական կոմիտէի ու Ոստիկանութեան հաղորդագրութիւններէն յայտնի դարձած

է, որ Զովունիի մէջ յայտնաբերուած է Ազգային ժողովի նախկին պատգամաւոր Յարութիւն Ղարապիոզեանի («Քարամելի Յարութ») դին՝ գլուխի շրջանին հրակոցներով վնասուած քով: Մահացածի աջ ձեռքին ատրճանակ եղած է, նախնական տուեալներով, Ղարապիոզեանը ինքնասպանութիւն գործած է:

Աժ նախկին պատգամաւորը, փաստօրէն, կը կասկածուէր «Ետեմեցի Կարօ»-ի սպանութեան մէջ, որովհետեւ սպանութեան դէպքի վայրին մէջ յայտնաբերուած էր Յարութիւն Ղարապիոզեանին պատկանող «Փիեթրօ-Պերեթթա» ատրճանակ, որ անոր 2001-ի մարտին պարզեւատրած էր այն ժամանակուայ վարչապետ, Հանրապետական կուսակցութեան նախկին նախագահ Անդրանիկ Մարգարեանը:

ներուն ան յայտնի դարձած է Հայաստանի երկրորդ նախագահ Ռոպերթ Քոչարեանի օրօք՝ մայրաքաղաքի յայտնի Հիւսիսային պողո-

տայի կառուցման ժամանակ, երբ այդտեղ տարածքներ ձեռք ձգած էր, տեղույն բնակիչները իրենց բնակարաններէն տեղահան ընելով:

ԼՈՒՐԵՐ

Միացեալ Նահանգները Յայտարարած Է Հայաստանին Ուղղուող Աջակցութեան Ծաւալներու Աւելացման Մասին

Ռիչարտ Միլը հրաժեշտի հանդիպման ընթացքին գիրք կը նուիրու վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանին

ՀՀ-ի մէջ ԱՄՆ դեսպան Ռիչարտ Միլը, 9 Հոկտեմբերին, յայտարարած է Հայաստանին ուղղուող ԱՄՆ աջակցութեան ծաւալներու յաւելումին մասին:

Հայաստանի մէջ ԱՄՆ դեսպանութեան տեղեկութիւններով՝ վերջերս, Միացեալ Նահանգները, քաղաքական անցման հետ կապուած հայաստանեան նախաձեռնութիւններուն աջակցելու նպատակով 14 միլիոն ԱՄՆ տոլարի յաւելեալ արտաքին աջակցութեան միջոցներ տրամադրած է Հայաստանին, իսկ յաւելուած տարուան ընթացքին՝ Միացեալ Նահանգներ մտադիր է տրամադրելու աւելի քան 26 միլիոն ԱՄՆ տոլար՝ 2018 ֆինանսապիւտոսէթի տարուան արտաքին աջակցութեան միջոցներէն, որ 20 միլիոն տոլարով աւելի է՝ յայտով Հայաստանի համար սկզբնապէս պահանջուած ֆինանսաւորումէն:

Այս միջոցները պիտի օժանդակեն քաղաքական գործընթացներու հետ կապուած գերակայ ծրագիրներուն, քաղաքացիական հասարակութեան եւ անկախ ՉԼՄ-ներուն: Այդ միջոցները նաեւ պիտի ուղղուին վարչակազմի կողմէն իբրեւ արտաքին քաղաքականութեան գերակայութիւն սահմանուած գործա-

րար եւ առեւտրային հնարաւորութիւններու ընդլայնման՝ ամերիկեան եւ հայկական ընկերութիւններու համար, ինչպէս նաեւ աջակցելով ուժանիւթի բարեփոխումներուն, նաեւ Հայաստանի արագ քայլերով աճող տեղեկատուական արհեստագիտութիւններու ոլորտին:

Հայաստանին ցուցաբերուող ԱՄՆ աջակցութիւնը կը ներառէ երկկողմ համագործակցութեան տարբեր ուղղութիւնները, ինչպէս՝ կառավարում, թափանցիկութիւն եւ հաշուետուողականութիւն, քաղաքական ներառում, օրէնսդրական հզօրացում եւ տեղական ինքնակառավարման բարեփոխումներ:

Հայաստանի քաղաքական անցման աջակցելու համար՝ այս ծրագիրները պիտի օգնեն վերակառուցելու բազմակուսակցական քաղաքական համակարգերը եւ պիտի նպաստեն ազատ ու արդարացի ընտրութիւններուն: Աջակցութիւնը նաեւ կ'ուղղուի քաղաքացիական հասարակութեան հզօրացման ու անկախ ՉԼՄ-ներու հասանելիութեան բարելւման:

Հայաստանի մէջ իր դիւանագիտական առաքելութիւնը աւարտելուն առթիւ Ռիչարտ Միլը հրաժեշտի հանդիպում ունեցած էր վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի հետ:

Կարօ Փայլան կը Հակադարձէ Թուրքիոյ Փոխնախագահի Հակահայ Յայտարարութիւններուն

Թուրքիոյ քրտամէտ ժողովուրդներու ժողովրդավարական կուսակցութեան (HDP) պոլսահայ պատգամաւոր Կարօ Փայլան մեկնաբանած է Հայոց Յեղասպանութեան վերաբերեալ Թուրքիոյ փոխնախագահ Ֆուհաթ Օքթայի հակահայկական յայտարարութիւնը:

Bianet.org լրատուական կայքին տուած մեկնաբանութեան մէջ Փայլան նշած է, որ Թուրքիոյ նոր դիրքորոշումը հիմնուած է ոչ թէ առերեսման, այլ ժխտողականութեան ու ձուլման վրայ եւ այս տեսանկիւնէ նոր թշնամիներու կարիք կայ:

Ըստ Փայլանի՝ Թուրքիոյ մէջ բնակող հազարաւոր հայերու ցաւին նկատմամբ ոչ մէկ կարեկցանք պարունակող յայտարարութիւնները աջտեղ պարող ժողովուրդներուն ոչ մէկ օգուտ կու տան:

Փայլան, նշելով, որ նման արտայայտութիւնները «թրքական ազգայնական մտածելակերպ»ի արդիւնքն են, աւելցուցած է. «Անոնք,

որոնք դուք թշնամի դարձուցած էք, մեր ազգականներն են, մեր քաղաքացիներն են»:

Փայլան Օքթայի յայտարարութեան արձագանգած է նաեւ «Twitter»-ի մէջ կատարած արձանագրութեամբ.

«Հայկական սփիւռքը քայքայուած է, մալթիացիներ, սթամպուլցիներ, պուրսացիներ, թեքիրտացիներ, տիրապետողներն են: Անոնք, որոնց դուք թշնամի դարձուցած էք մեր բարեկամներն ու մեր քաղաքացիներն են: Թրքական թէգերը ցեղապաշտական են եւ ցեղասպան: Մեր ցաւի օճախը Թուրքիոյ մէջ է եւ միայն Թուրքիոյ մէջ հնարաւոր է զայն բուժել»:

Աղբիւրը կը չի նշէ, որ Թուրքիոյ փոխնախագահ Ֆուհաթ Օքթայ, ելոյթ ունենալով Թուրքիոյ պատմագիտական ընկերութեան կողմէ կազմակերպուած «Թրքական պատմութեան համաժողով» բացման, անդրադարձած էր Հայոց Յեղաս-

Երեւանի մէջ Մեկնարկած Է Ֆրանքոֆոնիայի Միջազգային Կազմակերպութեան Նախարարական Համաժողովը

Երեւանի «Կարէն Դեմիրճեանի» անուան համալիրի մուտքը, ուր տեղի կ'ունենան Ֆրանքոֆոնիայի ժողովները

Երեւանի մէջ մեկնարկած է Ֆրանքոֆոնիայի միջազգային կազմակերպութեան նախարարական համաժողովը:

Նախարարական համաժողովը կ'իրականացուի «Կարէն Դեմիրճեանի» անուան մարզահամերգային համալիրին մէջ: Երկօրեայ համաժողովին կը մասնակցին Ֆրանսախօս երկիրներու անդամ արտաքին գործոց նախարարները: Այդ ընթացքին հիմնական կը քննարկուին բուն գազաթնաժողովի օրակարգային հարցերը, կը համաձայնեցուին ընդունուելիք յայտարարութիւնները, ստորագրուելիք փաստաթուղթերը:

Բուն գազաթնաժողովը պիտի իրականացուի 11-12 Հոկտեմբերին:

«Ազատութեան» հետ զրոյցներու ժամանակ Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Զօհրապ Մնացականեանը եւ նախարարութեան խօսնակ Տիգրան Բալայեանը ընդգծած են, որ կ'ակնկալուի, որ բանաձեւերուն մէջ ըլլայ նաեւ դարաբաղեան հակամարտութեան խաղաղ կարգաւորման վերաբերող բանաձեւ:

«Մի շարք փաստաթղթեր կան՝ գազաթնաժողովի եզրափակիչ հռչակագիրը ... նաեւ նախատեսուած է, որ ինչպէս արդէն երեք նախորդ գազաթնաժողովներին եղել է, գազաթնաժողովը յայտարարութիւն կ'ընդունի Լեւնային Ղարաբաղի հիմնախնդրի բացառապէս խաղաղ կարգաւորման վերաբերեալ»:

Նախարարական համաժողովին ետք, 10 Հոկտեմբերին տեղի պիտի ունենայ Ֆրանքոֆոնիայի երկիրներու տնտեսական ֆորումը:

Հոկտեմբերի 11-ին Ֆրանքոֆոնիայի շաբաթը Հայաստանի մէջ պիտի ամփոփուի կալա համերգով, որուն նախատեսուած էր Շարլ Ազնաւուրի ելոյթը:

«Այս պահի դրութեամբ կարող եմ ասել, որ ամէն ինչ զնուծ է ըստ փլանաւորածի, նոյնիսկ աւելին: Իհարկէ, մեծ կորուստ էր մեզ համար Ազնաւուրի մահը, որը նաեւ պէտք է համերգին հանդէս գար: Բայց կալա համերգի երրորդ մասը ամբողջութեամբ Բուն գազաթնաժողովի, ինչպէս նաեւ յարակից միջոցառումների նուիրուած է լինելու Ազնաւուրին եւ նրա ժառանգութեանը», - փոխանցած է Տիգրան Բալայեանը:

«Ազատութեան» հարցին, թէ արդեօք Հայաստանի համար նշանակալի այս իրադարձութիւնը կ'անցնի ծրագրուածին համապատասխան, ի նկատի ունենալով Հայաստանեան մամուլի մէջ տեղ գտած մտավախութիւնը, թէ երկրի մէջ տեղի ունեցած փոփոխութիւնները կրնան բացասաբար անդրադառնալ գազաթնաժողովի կազմակերպչական աշխատանքներուն վրայ, արտաքին գործոց նախարարութեան խօսնակ Տիգրան Բալայեանը պատասխանած է. - «Թէ՛ բուն գազաթնաժողովի, թէ՛ յարակից միջոցառումների ծրագրից որեւէ շեղում չի եղել: Հակառակը, նոր իշխանութիւնները բաւականին հարստացրել են ծրագիրը: Ամբողջական պատասխանատուութեամբ կարող ենք յայտարարել, որ չունենք որեւէ շեղում նախատեսուած ծրագրերից»:

Աւստրալահայ Ընտանիքը Որոշած Է Հայրենադարձուիլ

Հոկտեմբերին 10-ին Հայաստան ժամանած է աւստրալահայ Արա Աղաճանեանի եւ Մարինա Օկանէսեանի ընտանիքը, երկու զաւակներուն հետ:

Ընտանիքը որոշած է հայրենադարձուիլ: Անոնք արդէն տուն գնած են Երեւանի մէջ, իսկ 13 տարեկան Գայիանէն եւ 10 տարեկան Արսէնը պիտի ուսանին «Այբ» դպրոցին մէջ:

Արա Աղաճանեան որոշած է ներդրում ընել Հայաստանի մէջ եւ նոր աշխատատեղեր բանալ:

Այս մասին կը յայտնեն ՀՀ Սփիւռքի նախարարութեան:

պանութեան: Օքթայ, նշելով, որ իրենք Հայկական սփիւռքի ճշուձով թրքական թէգերը արդիւր խորհրդարաններու որոշումները չենք յարգեր, ըսած էր .

«Անոնք, որոնք կը ցանկային 1915-ի դէպքերը օգտագործելով մեր պատմութիւնը սեւեռել, հակառակ իրենց ջանքերուն, չեն հասած իրենց նպատակներուն՝ բացառութեամբ մեր

երկրի նկատմամբ բացառապէս թշնամանք ունեցող պետութիւններուն: Յատկապէս 2015-էն առաջ աշխուժացած գրպարտող արշաւները արդիւնք չտուին՝ շնորհիւ մեր երկրի կեցողած քին, Թուրքիոյ պատմագիտական ընկերութեան նման պետական հաստատութիւններու ջանքերուն եւ մեր դիւանագէտներու աշխատանքին»:

Փարիզի Սեչ Տեղի Ունեցաւ Շարլ Ազնաւուրի Հոգեհանգիստի Արարողութիւնը

Փարիզի հանրայայտ Հաշմանդամներու տունը յուշահամալիրին մէջ տեղի ունեցաւ աշխարհահռչակ Շարլ Ազնաւուրի հոգեհանգիստը:

Հաշմանդամներու տունը կը միաւորէ Ֆրանսայի ռազմական պատմութեան առնչուող թանգարաններ, այնտեղ կը գտնուի Նափոլէոն Պոնափարթի դամբարանը:

Ազնաւուրի աճիւնը պատուած էր Ֆրանսայի ազգային դրօշով: Աճիւնը յուշահամալիրի կեդրոնական հրապարակ բերուեցաւ Հայոց ցեղասպանութեան խորհրդանիշերէն մէկը դարձած «Տըլէ եաման»ի մեղեդիի ներքոյ՝ դուռուկի կատարմամբ:

Շարլ Ազնաւուրի աճիւնի կողքին տեղադրուած էր Հայաստանի դրօշի գոյներով ծաղկեպսակ, գինուորական նուագախումբը կատարած է հայերէնով երգ մը:

Ֆրանսացիները հոգեհանգիստի արարողութիւնը անուանած են «Յարգանքի ազգային տուրք»:

Էմանուէլ Մաքրոնէն բացի, արարողութեան մասնակցան Ֆրանսայի նախկին նախագահներ՝ Նիքոլա Սարքոզին եւ Ֆրանսուա Հոլանտը:

Հայաստանի պատուիրակութեան կազմին մէջ էին վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը՝ տիկնոջ հետ, նախագահ Արմէն Սարգսեանը՝ տիկնոջ հետ, Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Երկրորդը, Արտաքին գործոց նախարար Զօհրապ Մնացականեանը, Մշակոյթի նախարար Լիլիթ Մակուկեանը:

Իր խօսքով Նիկոլ Փաշինեանը արտասանքով նշեց, որ չհասցուց անձամբ ծանօթանալ Շարլ Ազնաւուրի հետ, ով ընդամէնը օրեր անց Ֆրանսայի նախագահի հետ պիտի գար Երեւան՝ մասնակցելու Ֆրանքոֆոնիայի գագաթնաժողովին:

«Ուզում եմ հաւաստիացնել, որ անմնացորդ նուիրուած եմ այն

գործին, որ նոր Հայաստանը պիտի դարձնի այնպիսին, ինչի մասին Դուք երազում էիք: Ազատ եւ Երջանիկ Հայաստանն իսկապէս արժանի գնահատանքը կը լինի Հայ ժողովրդի եւ Հայաստանի նկատմամբ Ձեր ունեցած անուրանալի վաստակին: Խոնարհուած եմ Ձեր առաջ՝ մեծ ֆրանսացի, մեծ հայ, մեծ արուեստագէտ, մեծ մարդասէր: Ննջի՛ր խաղաղութեամբ, սիրելի վարպետ», - իր խօսքը եզրափակած է Նիկոլ Փաշինեանը:

Էմանուէլ Մաքրոնը իր ելույթին մէջ ըսաւ. «Շարլ Ազնաւուրը դարձած է Ֆրանսայի դէմքը: Ազնաւուրի երգերը նախ եւ առաջ բառեր են, բառեր, որոնք եկած եւ դպած են մեր սրտերուն»:

Հոգեհանգիստին մասնակցած են նաեւ հանրայայտ ֆուլթայոլիստ Եուրի ճորքայէֆը, որ «Ազատութեան» հետ գրոյցի ժամանակ ըսած է. «Ազնաւուրը աւելին էր, քան հայ ֆրանսացի երգիչ: Ան աշխարհի քաղաքացի էր, սիրոյ դեսպան, ժողովուրդի դեսպան: Երբ կը լսես անոր երգերը, կը հասկնաս, որ իւրաքանչիւրը սրտիդ մօտ է: Ան կը գրէր մարդոց մասին ու մարդոց համար»:

Ազնաւուրի մտերիմ բարեկամներէն աշխարհահռչակ Միրէյ Մաթիոն «Ազատութեան» հետ գրոյցի ժամանակ շեշտած է մեծ շանսոնիէի հայկականութիւնը, հայ ըլլալը՝ Այսօր ես տխուր եմ, բայց ինձի համար մեծ պատիւ է խօսիլ Շարլի մասին, որ աշխարհի ամենայայտնի ֆրանսացի երգիչն էր: Ես անոր հետ կապուած շատ յիշողութիւններ ունիմ: Իմ գործունէութեան սկիզբը ինք գրած է իմ առաջին երգը, եւ ես այնքան հպարտ եմ անով: Ան մեծ արուեստագէտ էր: Կ'ըսէր՝ ես հարիւր տոկոսով ֆրանսացի եմ եւ հարիւր տոկոսով հայ: Ան միշտ կը խօսէր Հայաստանի մասին»:

կան իրավիճակին եւ զարգացումներուն, ներառեալ՝ խորհրդարանական արտահերթ ընտրութիւններու իրականացման առնչուող հարցեր:

«Համաձայնած էինք մեր հեռուխօսագրոյցներու, նաեւ Փարիզի մէջ մեր հանդիպման ժամանակ, որ պէտք է հանդիպինք: Հանդիպած եմ արդէն նաեւ պարոն Բաբլոյեանի հետ եւ պիտի ուզէի քննարկել ներքաղաքական իրավիճակը», - ըսած էր ՀՀ նախագահ Արմէն

Արաբական Աշխարհ Սեւտ Արաբիոյ Լրագրողի Սպանութիւնը Պոլսոյ Սեչ

Միջազգային լրատուամիջոցներէն կ'իմանանք թէ քանի մը օր առաջ, Պոլսոյ մէջ խորհրդաւոր պայմաններու մէջ, սպաննուած է սեւտցի լրագրող Ժամալ Խաշոդին: Ենթական ժամանակէ մը ի վեր, կ'աշխատակցէր Washington Postին: Թրքական հետազոտական շրջանակներու համաձայն եղածը՝ կանխամտածուած ոճրագործութիւն մըն է, որ գործադրուած է Պոլսոյ Սեւտական Արաբիոյ հիւպատոսարանին մէջ: Այս կապակցութեամբ սեւտական իշխանութիւնները ցարգ ոչ մէկ մեկնաբանութիւն չեն տուած:

Թուրք պաշտօնեայ մը Associated Press մամուլ, գործակալութեան յայտնած է թէ՛ ըստ գաղնտի ոստիկանութեան տեղեկատուութեան, Ժամալ Խաշոդին սպաննուած է հիւպատոսարանին մէջ:

Նշենք նաեւ որ 59-ամեայ Խաշոդին, շուրջ տարիէ մը ի վեր, նախընտրած է ԱՄՆ-ի մէջ բնակիլ, որպէս աքսորական: Թուրքիա կատարած իր վերջին այցելութեան ընթացքին, Պոլսոյ սեւտական հիւպատոսարանին մէջ, իր անյայտանալը կրնայ մեծապէս վատթարացնել Թուրքիոյ եւ Սեւտական Արաբիոյ միջեւ եղած արդէն իսկ դիւրաբեկ յարաբերութիւնները:

Հետաքրքրականն է որ այս օրերուն յանկած Սեւտական Արաբիայէն իսթանպուլ ժամանած է 15 հոգիներէ բաղկացած խումբ մը...: Այս առթիւ կ'ըսուի նաեւ թէ անյայտացած լրագրողը՝ կծու յօդուած մը գրած է Սեւտական Արաբիոյ գահաժառանգ իշխան Մուհամմատ Պին Սալմանի դէմ:

Խաշոդին իսթանպուլի սեւտական հիւպատոսարան, եկած էր, իր թուրք նշանածին հետ ամուսնութեան պաշտօնական ձեւակերպութիւնները լրացնելու: Իսկ իր դիակն իսկոյ հիւպատոսարանէն դուրս փոխադրուած է:

Իսթանպուլի հանրային դատախազութեան գրասենեակէն կը հաղորդուի թէ յատուկ քննչական հետազոտութիւն մը կը կատարուի այս կապակցութեամբ:

Սուրիա Կը Ստանայ S-300 Տիպի Նոր Հակա-Օդային Հրթիռներ

Նախապէս կնքուած համաձայնագրի հիման վրայ վերջերս Սուրիոյ պաշտպանութեան նախարարութիւնն ստացած է S-300 տիպի 49 հակա-օդային նոր հրթիռներ: Ասոնց հետ միաժամանակ ստացուած են օդանաւներ, ռատարներ, հրթիռ արձակման հարթակներ, միջին տարողութեամբ պալիսթիք հրթիռներ, թաքցիլքական յածանաւային հրթիռներ եւ այլ կազմածներ ու սարքեր:

Վերոյիշեալ աղբիւրներու համաձայն՝ իւրաքանչիւր զօրախումբի վաշտ ստացած է նաեւ ցամաքային 100 հրթիռներ:

Միւս կողմէ Սուրիոյ հանրապետութեան նախագահ Պաշար Ասատ հրապարակային յայտարարութիւն մը կատարեց ըսելով թէ մօտ է իսլիպի վերջնական ազատագրման թուականը:

Քաթար Կը Սերժէ Իրանի Դեմ Օդային Երթեկուծեան Պատժամիջոց

Ինչպէս ծանօթ է ԱՄՆ-ի իշխանութիւնները նոր սեղմումներ եւ պատժամիջոցներ սահմանած էին Իրանի իսլամական Հանրապետութեան նկատմամբ: Այս առնչութեամբ, Քաթարի մայրաքաղաք Տօհաքի մէջ, տնտեսական բարձրամակարդակ համաժողովի մը ընթացքին, ելույթ ունեցաւ Աքպար ԱԼ Պաքը: Ան ըսաւ թէ օդանաւային թռիչքները պիտի շարունակուին դէպի Իրան, չի նայած Ուաշինկթընի կողմէ Իրանի հանդէպ կիրարկուող քաղաքական եւ տնտեսական սեղմումներուն: Օդային երթեկուծութեան արգիլումը երբեք չի կրնար ազդեցութիւն ունենալ Քաթարի ճարտարարուեստին վրայ: Քաթարի օդանաւային ընկերութիւնը պիտի շարունակէ իր ուղեւորութիւնները, որոնք արդէն ընթացքի մէջ են, Իրանի քաղաքներուն հետ, մասնաւորաբար Հրանի, Մաշատի եւ Շիրազի հետ:

Նաթանիաիւ «Պատրաստուիլ Համասի Դեմ Պատերազմելու»

Իսրայէլի վարչապետ Բենիամին Նաթանիահազու բարձրաստիճան քաղաքագէտներու առջեւ ելույթ ունենալով ըսաւ թէ կը պատրաստուինք հաւանական զինուորական պատերազմ մը սկսելու Համասի դէմ կազմայի մէջ: Նշենք նաեւ որ վերջերս կազմայի շրջանին մէջ հակա-իսրայէլեան նոր մագլցումներ եղած էին:

Սարգսեան: «Իսկապէս շատ կարեւոր է, որ այս իրավիճակը քննարկենք նաեւ հանրապետութեան նախագահին հետ: Ըստ էութեան, հիմա կրնամ ըսել, որ վերջին օրերուն տեղի ունեցաւ քանի մը իրադարձութիւն, որոնք կարծես կը տանին դէպի հանգուցալուծում: Մասնաւորապէս, երէկ «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութեան նախագահ Գագիկ Ծառուկեանի հետ յուշագիր ստորագրեցինք՝ Դեկտեմբերին խորհրդարանական արտահերթ ընտրութիւններ իրականացնելու վերաբերելու, եւ եւս 16 պատգամաւոր գրաւոր յայտարարութեամբ պաշտպանած են այդ նախաձեռնութիւնը: Կը կարծեմ,

որ, ըստ էութեան, կ'ընթանանք լարուածութիւնը թօթափելու ճանապարհով, որ դրական է», - ըսած է Նիկոլ Փաշինեան.

ՀՀ նախագահ Արմէն Սարգսեան նաեւ նշած է, «Ես նոյնպէս շատ ուրախ եմ, որ սկզբունքօրէն, ինչպէս նախապէս նշած էի, ընթացքը տեղի ունենայ երկխօսութեան եւ հանդուրժողականութեան միջոցով մէջ: Ուրախ եմ լսելու, որ վերջին 1-2 օրուան ընթացքին բանակցութիւններու, երկխօսութեան ճանապարհով որոշ արդիւնք ձեռք բերուած է, եւ որ հաւանաբար հանդուցալուծումը հեռու չէ: Շատ կարեւոր է, որ այդ հանգուցալուծումը տեղի ունենայ»:

Ծառուկեան Դաշինքը Եւ 16 Հանրապետականներ

Շարունակուած էջ 1-էն

գահ Արմէն Սարգսեան հանդիպումներ ունեցած է վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի եւ Ազգային ժողովի նախագահ Արա Բաբլոյեանի հետ:

Վարչապետի աշխատակազմի տեղեկատուութեան եւ հասարակայնութեան հետ կապերու բաժինէն փոխանցուած տեղեկութիւններով՝ հանդիպման ընթացքին քննարկուած են Հայաստանի ներքաղաքա-

Արեւելք-Արեւմուտք Հիմնարկը Տարուայ Պետական Գործիչի Մրցանակը Շնորհած է ՀՀ Նախագահ Արմէն Սարգսեանին

Նիւ Եորքի մէջ՝ Արեւելք-Արեւմուտք Հիմնարկի ամենամեայ կարգաւորման արձանագրութեան, Հիմնարկի համահիմնադիր, ամերիկացի դիւանագէտ ձոն Էտտին Մրոգի անունը կրող Համաշխարհային պետական գործիչի մրցանակը շնորհուած է Հայաստանի նախագահ Արմէն Սարգսեանին:

Մրցանակը յանձնելու հանդիսանալով արարողութեան ժամանակ Արեւելք-Արեւմուտք Հիմնարկի տնօրէններու խորհուրդի նախագահ Ռոս ֆերոթն իր ողջոյնի

նագրած նուաճումներու, ինչպէս նաեւ համաշխարհային զարգացման ուղղուած անոր նշանակալի ներդրումներուն համար: Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ ընտրուելու եկաւ լրացնելու բնագիտութեան, մասնաւոր ոլորտի եւ պետական կառավարման ոլորտներու մէջ անոր ունեցած մեծ փորձառութիւնը: Այնպիսի ժամանակներու մէջ, երբ Հայաստանը կ'ապրի փոփոխութիւններու շրջան, Սարգսեանին վստահութեամբ կ'աջակցեն իր արժանի արձանագրութեան հաստատումն

փոխանցմամբ, իր ելոյթին մէջ մասնաւորապէս ըսած էր - «Ինձ համար մեծ պատիւ է այստեղ ներկայացնել իմ ժողովրդին ու պետութիւնը: Ես իսկապէս ունեմ ապագայի մասին երազանք կամ տեսլական, որը ներառում է նաեւ այն փաստը կամ իրողութիւնը, որին մենք առերեսուում ենք. այն է՝ ուր է շարժուում աշխարհը: Եթէ 20-րդ դարը բնական պաշարների եւ, դրանից ելնելով, քաղաքական ու այլ ուժերի դարն էր, ապա 21-րդ դարն ուրիշ է լինելու: 21-րդ դարը հետազոտութիւնների զարգացման, նոր թեխնոլոգիաների դար է: 21-րդ դարն այն ժամանակաշրջանն է, երբ ամէն բան արուելու է եւ ղեկավարուելու է նոր գաղափարների, նոր հետազոտութիւնների միջոցով, նրանց կողմից, ովքեր արագ են, երիտասարդ՝ անկախ տարիքից, եռանդուն: Սա է լինելու 21-րդ դարը, քաղաքականութիւնն այլ կերպ է իրականացուելու»:

«Ես իսկապէս հաւատում եմ, որ 21-րդ դարը Հայաստանի դարն է, հետեւաբար, կարծում եմ, որ մենք յաղթանակած ենք լինելու:

Ուրախ եմ հայ ազգի մասը լինել», - յայտարարած է Հայաստանի նախագահը՝ շարունակելով - «Մենք փոքր երկիր ենք, բայց համաշխարհային ազգ՝ 21-րդ դարի ազգ: Շատ չեն այսպիսի ազգերը, սակայն ես հաւատացած եմ, որ փոքր պետութիւն ունեցող, բայց համաշխարհային ազգերը, որոնք ունեն համաշխարհային փոխկապակցուածութիւն, կարող են համախմբուել ու կառուցել իրենց երկիրը: Հենց դա է ապագան»:

«Ես պարտականութիւն ունեմ ծառայելու իմ ժողովրդին ու իմ երկրին՝ մի երկրի, որը 21-րդ դարում լինելու է աշխարհի առաջատարներից մէկը», - ըսած է Արմէն Սարգսեանը:

Ամէնամեայ այս մրցանակը տարբեր տարիներուն շնորհուած է այնպիսի անուանի գործիչներու, ինչպիսիք են ԱՄՆ 41-րդ նախագահ ձորճ Պուլըր, ԱՄՆ նախկին պետքարտուղար Հենրի Բրայնը, Մեծն Բրիտանիոյ նախկին վարչապետ Թոնի Պլէրը, Գերմանիոյ նախկին կանցլեր Հելմուտ Բոլըրը, Չեխիոյ նախկին նախագահ Վաչլաւ Հաւէլը եւ ուրիշներ:

Ֆելիքս Յոլակեան Պիտի Ստանձնէ Աին Ղեկավարի Պաշտօնը

Ազգային ժողովի պատգամաւոր, Ազգային անվտանգութեան ծառայութեան տնօրէնի նախկին տեղակալ Ֆելիքս Յոլակեանը պիտի ստանձնէ Արտակարգ իրավիճակներու նախարարի պաշտօնը: «Ազատութեան» հետ զրոյցի ժամանակ Յոլակեանը հաստատած է, որ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանն իրեն առաջարկած է ղեկավարել արտակարգ իրավիճակներու ոլորտը, ինչին համաձայնած է:

«Դեռ նշանակում չի եղել, ինձ հետ զրուցել են, առաջարկութիւն եղել է՝ ԱԻՆ-ի նախարարի պաշտօնը, ես համաձայնել եմ», - ըսած է Ֆելիքս Յոլակեանը՝ աւելցնելով, որ համաձայնած է առաջարկին կառավարութեան աջակցելու նպատակով:

Արտակարգ իրավիճակներու նախարարի պաշտօնը կը զբաղեցնէր ԲՀԿ-ական Հրաչեայ Ռոստոմեանը: Ազգային ժողովի կանոնակարգ օրէնքին մէջ վիճալարոյց փոփոխութիւններու օրինագծին հանրապետականներու հետ նաեւ «Ծառուկեան» դաշինք

եւ ՀՅ Դաշնակցութիւն խմբակցութիւններու պատգամաւորներու կողմ քուէարկելէն ետք վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը Բաղրամեան պողոտային վրայ հազարաւոր քաղաքացիներու ներկայութեամբ յայտարարած է ՀՅԴ-ի եւ ԲՀԿ-ի նախարարներն ու մարզպետները աշխատանքէն ազատելու մասին:

խօսքին մէջ մասնաւորապէս նշած է. - «Պատիւ ունինք ձոն Էտտին Մրոգի անուան պետական գործիչի մրցանակը յանձնել Հայաստանը ներկայացնող Նորին Գերագանցութիւն Արմէն Սարգսեանին՝ որպէս պետական գործիչ անոր երկարամեայ գործունէութեան եւ արձա-

նու իր երկրի համար նոր տեսլականի առաջարկումը, որ վստահ ենք պիտի տանի դէպի աւելի ժողովրդավար ու բարգաւաճ ապագայ»:

Շնորհակալութիւն յայտնելով պատուաւոր մրցանակի համար՝ Արմէն Սարգսեանը, Հայաստանի նախագահի պաշտօնական կայքէջի

MARONIAN
INSURANCE SERVICES

Since 1975, we have proudly served our community's insurance needs.

CA Insurance Lic. #0C99815

WELCOME HOME & AUTO INSURANCE
Along with all of our other *Trusted Insurance Services*

We will shop you with over 20 A-rated companies to find the best fit for your needs and budget.

CALL US FOR A PERSONALIZED QUOTE
(818) 500 9305

Հայկազեան Հայագիտական Հանդեսի 38րդ Հատորին Շնորհանդեսը

ՀՈՒՐԻ ԱԹԹԱՐԵԱՆ

Աւելի քան քառորդ դարու ամենամեայ աւանդութեան վերած-
լած, Հայկազեան Հայագիտական
Հանդեսի անխափան լոյս ընծայումը
աներկբայ վկայութիւնն է
Հայկազեան Համալսարանի ունեցած
դերին եւ յանձնառութեան՝ հայ
դպրութեան սատարելու ընդհանուր
ճիգերուն:

Հայկազեան Հայագիտական
Հանդէսին 38րդ հատորին
շնորհանդէսը տեղի ունեցաւ 3
Հոկտեմբեր 2018ի երեկոյեան ժամը
7:00ին, Հայկազեան Համալսարանի
հանդիսասրահին մէջ: Ներկայ էին
Մերձաւոր Արեւելքի Հայ Աւետա-
րանական Եկեղեցիներու Միութեան
նախագահ Վեր. Մկրտիչ Գարա-
կէօզեան, Համալսարանի նախագահ
Վեր. Դոկտ. Փօլ Հայտոսթեան,
Լիբանանի մէջ Հայաստանի
արտակարգ եւ լիազօր դեսպան
Պրն. Սամուէլ Մկրտչեան եւ
համայնքի հետ կապերու կցորդ
Դոկտ. Վլադիմիր Պօղոսեան,
Լիբանանի հայոց առաջնորդ Նարեկ
Արք. Ալէքեանի ներկայացուցիչ
Տէր Մկրտիչ քահանայ Քէշիշեան,
Սուրբոյ Հայ Աւետարանական
համայնաքաղաք Վեր. Յ. Սելիմեան,
Հէթում Վրդ. Տաղեան, լիբանանա-
հայ երեք օրաթերթերու եւ
համացանցի լրատուական սպասար-
կութեան պատասխանատու խմբա-
գիրներ, կրթական ու մամուլի
մշակներ եւ բարեկամներ:

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ
Հանդէսի խմբագիր, Հայ Աւետ.
Գոլէճի տնօրէն Դոկտ. Արմէն
Իւրնէշլեան: Բարի գալուստի
խօսքերէն ետք, ան արժեւորեց
երջանկալիշատակ Հայր Անդրանիկ
ծայրաբնակ վարդապետ Կոստանի
27 տարիներու ծառայութիւնը
Հանդէսին՝ իբրեւ խմբագրապետ:
Իւրնէշլեան ընդգծեց, որ «Տարի
մը անցաւ արդէն, եւ աշխատանք-
ները չկաղացին, Հանդէսին որակը
չտուժեց, կազմը համերաշխ գործեց:
Կը նշանակէ, որ վարդապետը
խկապէ՛ս կրցած էր ոչ միայն
գլխաւորել, այլեւ՝ ձեւաւորել
աշխատանքային կազմ մը, որ
առանց իրեն, բայց ի՛ր սկզբունք-
ներով շարունակեց աշխատանքը.
Փաստը՝ այս հատորը»: Ապա ան
ներկայացուց հատորին բովանդա-
կութիւնը, նշելով որ ան կը
բաղկանայ 40 յօդուածներէ,
հրատարակումներէ, քննարկումներէ
ու հաղորդումներէ, մանրամասնելով
թէ քանի յօդուած կ'անդրադառնար
հայագիտութեան իւրաքանչիւր
բնագաւառի: Անդրադառնալով
հեղինակներուն, Դոկտ. Իւրնէշլեան
մատնանշեց, որ ի հեճուկս

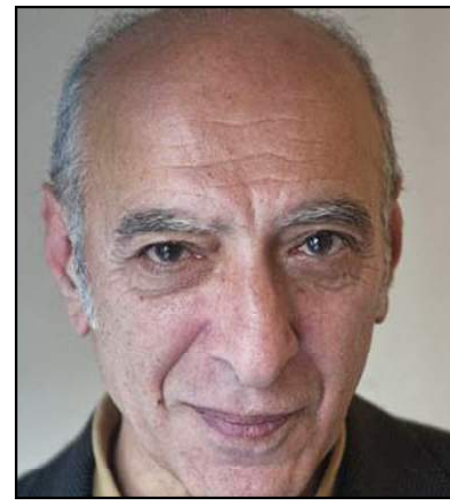
հայագիտութեան հանդէպ առկայ
պարտուողական կարծիքներու,
Հանդէսին 38րդ այս հատորին մէջ
40էն նուազ տարիքի հեղինակներուն
թիւը կը կազմէ 13: Հուսկ, ան
եզրափակեց իր խօսքը հաւաստելով,
թէ՝ «հակառակ մեզ շրջապատող
զանազան ժխտական երեւոյթներու
եւ յուսահատութեան մղող
ազդակներու, Հանդէսը պիտի
շարունակէ իր երթը նոյն
յանձնառութեամբ, շնորհիւ
համալսարանի ղեկավարութեան
նեցուկին ու օժանդակութեան»:

Ապա ելոյթ ունեցաւ Հանդէսի
պատասխանատու խմբագիր Դոկտ.
Անդրանիկ Տաղսեան: Ան շեշտեց,
թէ «հայ իրականութեան եռեւեփող
առօրեային կշռութաւոր դարձած
անկայունութեան մէջ», Հայկազեան
Հայագիտական Հանդէսը, լիբանա-
նահայ մամուլը, կիրակնօրեայ
պատարագն ու պաշտամունքը եւ
մեր դպրոցները ունին կշռութաւոր
եւ կայուն ներկայութիւն: Ան նշելով,
որ «համաշխարհայնացած մեծ
պատասխան դիմաց, մեզմէ
իւրաքանչիւրը իբրեւ անհատ,
յաճախ ալ իբրեւ փոքրաթիւ ազգ՝
մենք զմեզ փոքրուկ կը զգանք»,
ընդգծեց, որ «հենք անդրադառնար,
թէ մեզմէ դուրս գտնուող այդ մեծ
ամբողջութիւնը կազմող համապատ-
կերը ինքնին բաղկացած է
փոքրամասնութիւններէ»:

Դոկտ. Տաղսեան շեշտեց, որ
Հանդէսը պիտի շարունակէ
քննականօրէն մօտենալ իր
առաքելութեան, «արժեւորելով իր
իւրաքանչիւր նորածինը, ձգտելով
աւելի լաւին ու արդիւնաւէտին,
զերազանցելով ինքզինք»:

Եզրափակելով իր խօսքը,
Դոկտ. Տաղսեան յայտնեց, որ
«այսօր շուրջ յիսնամեայ իր երթի
հօր տարիքին հասած Հանդէսը,
կոփուած տասնամեակներու իր
արդիւնքով, ջրդեղուած իւրա-
յատուկ փորձառութեամբ, ներդաշ-
նակուած իր երէց, միջին ու կրտսեր
սերունդներու աշխատակիցներու
հետագօտութիւններով, առաւել
ամրացած իր նորամուտ խմբագիր
Տիկ. Միլվա Փափագեանով,
թիկունքաւորուած Հանդէսի
ձեռնարկներուն ներկայ գտնուող
գիտակից բարեկամներով, ընդհան-
րապէս իր աշխատանոցին մէջ եւ
շուրջ ծաւալած հաղորդակնութե-
ամբ, առողջ ժողովրդավա-
րութեամբ ու համախոհական
տրամադրութիւններով յառաջա-
ցուցած է համանուազ մը, որ
իւրաքանչիւր կոհակներ կ'արձակէ
հայ միջավայրին: Հանդէսը դեռ
երկար տարիներ պիտի շարունակէ

Երիտթուրքերու Պատմութեան Եւ Գաղափարախօսութեան Նուիրուած Միջազգային Գիտաժողով Ֆրեզնոյի Մէջ

«Իթիհատ եւ Թարաքի,
հիմնադիրներ, գաղափարա-
խօսութիւն եւ կառուց» խորագրի
տակ, Քալիֆորնիոյ Նահանգային
համալսարանի (Ֆրեզնո) Հայագի-
տական հիմնարկի նախաձեռնութե-
ամբ տեղի պիտի ունենայ երկօրեայ
միջազգային գիտաժողով Ուրբաթ,
12 Հոկտեմբեր եւ Շաբաթ, 13
Հոկտեմբեր 2018-ին, համալսարանի
Business Center-ին մէջ (5245 N.
Backer Ave., A. Peters Auditorium,
Room 191, Fresno State campus):

Սոյն գիտաժողովը պիտի
կեդրոնանայ իթիհատ եւ Թարաքի
(Երիտթուրքերու) կուսակցութեան
գործունէութեան վրայ: Անոնք կը
հանդիսանային Օսմանեան Թուրք-
իոյ քաղաքական առաջնորդները
1908-էն մինչեւ 1915 թուականը եւ
անոնց որոշումներու եւ գաղա-
փարախօսութեան խիստ հետեւանք-
ները ներկայ էին հայոց Յեղասպա-
նութեան եւ համաշխարհային Ա.
պատերազմի ընթացքին:

Գիտաժողովի մասնակիցները
պիտի քննարկեն զանազան հարցեր՝
Իթիհատ եւ Թարաքի կոմիտէ-
ութեան եւ հայերու փոխ-
յարաբերութեան մասին:

Գիտաժողովի հովանաւորներն
են՝ Թոմաս Ա. Գուլուճեան
Հիմնարկը, Լեւոն Ս. Փիթըրզ
Հիմնարկը եւ Մ. Վիթթորիա
Գազան Հայագիտական հիմնա-
դրամը:

Հայագիտական ամպիրոնի
հիմնադիր՝ Փրոֆ. Պարլօ Տէր
Մկրտիչեան պիտի կատարէ սոյն
գիտաժողովի բացումը, Ուրբաթ
առաւօտ ժամը 10:00-ին: Ապա,
Ֆրանսայէն Տօքթ. Րէյմոնտ
Գէորգեան պիտի խօսի, Երիտ.
Թուրքերու իշխանութեան եւ
գաղափարախօսութեան մասին:

Գիտաժողովի առաջին բաժինը
ունի երկու դասախօսներ.- Hans-
Lukas Kieser (University of Sydney,
Australia) նիւթ՝ "Talaat Pasha and
Ziya Gkalp" եւ Dugu Coskuntuna
(Princeton University), նիւթ՝ Home-
land and Nation Revisited:

Գիտաժողովը պիտի շարու-
նակուի Շաբաթ օր, 13 Հոկտեմբեր
առաւօտ, ժամը 10:00-ին:

Յաւելեալ տեղեկութեանց
համար, դիմել (559) 278-2669
թիւին կամ այցելել
www.fresnostate.edu/armenianstudies
կայքէջը:

Խաչատուրեան Դ. Դաս Երգչախումբի Հիմնադրութեան 40-րդ Տարեդարձը

Ուրբաթ, 9 Նոյեմբեր 2018 ժամը 8:00-ին, հանդիսապետութեամբ
Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ.
Յովնան Արք. Տերտեանի, Սրբոց Ղեւոնդեանց Մայր Տաճարին մէջ
տեղի պիտի ունենայ Խաչատուրեան Դ. Դաս Երգչախումբի
Հիմնադրութեան 40-րդ տարեդարձին նուիրուած բացառիկ համերգ:
Համերգի ընթացքին պիտի հնչեն Մաժակ Թօշիկեանի ստեղծա-
գործութիւնները, կատարողութեամբ՝ Խաչատուրեան Միացեալ
Երկսեռ երգչախումբի եւ ղեկավարութեամբ՝ Բարշ. Ստեփան Սրկ.
Կեօզիւմեանի: Մուտքը ազատ է:

Իսկ Կիրակի, 18 Նոյեմբեր 2018 ժամը 10:30-ին, Թեմիս
Առաջնորդին հովանաւորութեամբ, դարձեալ երգչախումբիս
հիմնադրութեան 40-ամեակին առթիւ, Սուրբ եւ անմահ Պատարագ
պիտի մատուցանէ Հայաստանի Գուգարաց Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ.
Սեպուհ Արք. Չուլջյան, իսկ երգեցողութիւնը պիտի կատարէ
Խաչատուրեան Դ. Դ. Երգչախումբը:

40 տարիներ առաջ Պոլիսէն Լոս Անճելըս հաստատուած
հաւատացեալ եւ եկեղեցատէր խումբ մը նուիրեալ հայորդիներ՝
Հալիվուտի Առաջնորդարանի համեստ պայմաններու ներքեւ օրուան
Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Վաչէ Արքեպիսկոպոս Յովսէփեանի բարձր
հովանաւորութեամբ, օրհնութեամբ եւ քաջալերութեամբ հիմնեցին
Խաչատուրեան Դաս Երգչախումբը՝ ի յիշատակ Պոլսոյ Հայոց
հանգուցեալ Պատրիարք՝ Երջանկայիշատակ Տ. Գարեգին Արքեպի-
սկոպոս Խաչատուրեանի: Երգչախումբը սկսաւ իր շուրջը հաւաքել
երգեցիկ երիտասարդներ եւ սկսաւ կատարել Սուրբ Պատարագի
ներդաշնակ երգեցողութիւնը: Հիմնադիր անդամներէն գլխաւորն է
Բրշ. Ստեփան Սրկ. Կեօզիւմեան, որ ցայսօր կը կատարէ երգչախումբիս
դպրապետութեան եւ խմբավարութեան պաշտօնները:

Մինչեւ օրս, երգչախումբը իր բոլորանուէր ծառայութիւնը կը
բերէ Սրբոց Ղեւոնդեանց Մայր Տաճարին մէջ՝ հանդիսաւոր օրերուն
Սուրբ եւ անմահ Պատարագներու երգեցողութիւնը կատարելով եւ
բազմաթիւ հայորդիներու հոգիները Հայ եկեղեցւոյ շարականներով
լիացնելով:

Արմէն Արոյեան Ի Պատուի

S.U. ՎԱՆԱՏՈՒՐ

Շաբաթ, 15 Սեպտեմբեր 2016ին Կիլիկիա Աւետարանական Հայ Եկեղեցին գնահատելի նախաձեռնութիւնը ունեցած էր պատշաճ ճաշկերոյթ-հանդիսութեամբ մը, ըստ արժանուոյն, պատուելու գաղութիս համանուն եկեղեցւոյ երգչախումբի վաստակաշատ խմբավար Արմէն Արոյեանը, որ իր անձնուէր խմբավարութեամբ եկեղեցւոյ երախտաշատ ծառայութեան մէջ կը գտնուէր 1971-էն ի վեր: Զեռնարկը տեղի ունեցաւ եկեղեցւոյ Տէրեան հանդիսասրահին մէջ, ուր կը տիրէր տօնական մթնոլորտ մը այդ օր: Գործակից ընկերներու, բարեկամներու եւ տարիներ շարունակ իր առաջնորդութեամբ դէպի գրաւեալ պատմական Արեւմտեան Հայաստան այցելող հաւատաւոր ուխտագնացներու ստուար ներկայութիւնը մը:

Հանդիսութիւնը սկսաւ Ամերիկայի եւ Հայաստանի ազգային քայլերգներով, Մարտի Բարսեղեանի կատարողութեամբ, որոնց յաջորդեց սեղաններու օրհնութիւնը վերապատուելի Սերոբ Մկրտիչեանի աղօթքով:

Հանդիսավարներ Տորիս եւ Արտա քոյրերը բովանդակալից, այլապէս, հաճելի ձեռնհասութեամբ գործադրութեան դրին բովանդակ ճաշկերոյթ-մեծարաքի հանդիսութեան խճողուած յայտագիրը, համալրիւ անդրադառնալով Արմէն Արոյեանի կենսագրական գիծերուն վրայ, որմէ ետք, Ռուբէն Պէրպէրեանի դասաւորումով ցուցադրուեցաւ մեծարեալի կեանքէն վերցուած լուսանկարներ սահիկներու վրայ արձանագրուած:

Մասնագիտութեամբ երկրաչափ, կոչումով երգ ու նուագի երգչախմբային վաստակաշատ, նուիրեալ խմբավար, եւ «Հայկական ճարտարապետութիւնը Պատմական Հայաստանի մէջ», «Ուխտաւորի Ապրումներ» եւ «Իր Մառաշտեան Մէջ, Երգով եւ Նուագով» երեակ գիրքերու հեղինակ Արմէն Արոյեան ծնած է 1944-ին, Եգիպտոս: Ան, իր նախնական եւ երկրորդական, ապա երկու տարի երկրաչափական ուսում ստանալէ ետք գաղթած է Միացեալ Նահանգներ, 1962-ին, ուր շարունակելով իր համալսարանական ուսումը, տիրացած է Ելեքտրական Երկրաչափութեան բարձրագոյն վկայականին ու 24 տարի գործած է իբրեւ մասնագետ, McDonald Douglas Aerospace Corp-ի մէջ, միշտ հաւատարմութեամբ մնալով, նախակրթական վեցերորդ կարգին իր մէջ սկսած երաժշտութեան սիրոյն, որ զինք պիտի առաջնորդէր Փասատինայի Կիլիկիա Աւետարանական Եկեղեց-

ւոյ Երգչախումբի, ինչպէս նաեւ, Փասատինայի Վարդանանց Ասպետներու արանց երգչախումբի խմբավարութիւններուն:

Ընթրիքի տեւողութեան առընթեր, ելոյթներ ունեցան Մարտի Բարսեղեան, երգ, (Երբ Աստուծոյ հետ կը Քայլես), դաշնակի ընկերակցութեամբ Եսթեր Ասիլեանի: Ալիս Թելեանի եւ Վարդան Բարսեղեանի պատրաստութեամբ, Արմէն Արոյեանի երգչախմբային խմբավարութեան վերցուած կատարումներու շուրջ սահիկներու մասնակի ցուցադրութիւն եւ վերջապէս տեղի ունեցաւ Արոյեանի խմբավարութեամբ երգչախմբային ելոյթներ, դաշնակի ընկերակցութեամբ Եսթեր Ասիլեանի: Այդ ելոյթները իրենց գեղարուեստական գնահատելի որակով խանդավարութիւն ստեղծեցին հանդիսասրահէն ներս:

Այնուհետեւ, մեծարեալ Արմէն Արոյեանի ընկերային, ծառայասիրական, հայապահպանման պայքարի եւ ազգային ու մշակութային առաքելութեան նուիրեալ ոգիին մասին՝ սրտի խօսքերով եւ վկայութիւններով, հանդէս եկան իր սերտ գործակիցներէն՝ գրող Մայք Եոստֆեան, Հրանդ Աղպապեան, վերապատուելիներ՝ Ճօ Մաթոսեան եւ Գէորգ Թերեան, որոնք հարգատօրէն բնութագրեցին անոր օրինակելի՝ անհատական, հասարակական եւ գեղարուեստասիրական մարդկային նկարագիրը, որով ինք առաջնորդուած է մշտատեւ:

Արդարեւ, բոլոր սրտի խօսքով ելոյթ ունեցող յարգելի հոգեւոր եւ աշխարհական դէմքերը շեշտը դրին Արոյեանի բարութեան, ծառայասիրութեան, ներողամիտ վարքագծին եւ հոգեկցութեան անբասիր նկարագրի բնատուր արժանիքներուն վրայ:

Անոնք անդրադարձան նաեւ անոր սզգասիրական եւ հայրենասիրական ջերմ գգացումներուն մասին, որոնք զինք առաջնորդած էին դէպի Արեւմտեան Հայաստան իր մշտատեւ ուխտագնացութիւններու կազմակերպման առաքելութեան, որուն միջոցաւ ուխտաւոր հայորդիներու գիտակցութեան մէջ ամրապնդելու համար հայ ժողովուրդի գոյութեան պահպանման պարքարը եւ անժամանցելի պահանջատիրական սրբազան ոգին, ի խնդիր բռնագրաւուած արեւմտեան հայրենիքին ազատագրման:

Կիլիկիա Աւետարանական Հայ Եկեղեցւոյ Վարչութիւնը, ձեռամբ Պրն. Արա Ասիլեանի՝ որոտընթաց ծափահարութիւններու ներքեւ, մեծարեալ Արմէն Արոյեանին յանձ-

Պրն. Նազարէթ Գեւորեան (Նուիրատու-Բարերարը)

Հայ ժողովուրդի պատմութեան մէջ ունեցած ենք բազմաթիւ բարեգործներ. «Բարեգործութիւնը» անհատի մը ազնուագոյն առաքիլութիւններէն մէկն է:

Ունեցած ենք նաեւ անձնաւորութիւններ որոնց նուիրատուութիւնները պայմանաւորուած են շահագիտական ակնկալութիւններով, այդ տեսակի նուիրատուներ առեւտրական մտայնութեան վրայ՝ կարելի է բարերատուութիւն նկատել: Բարեսիրութեան քանակը է որ կ'արժեւորէ այդ արարքը: Յիշենք «Որբեւայրի Լուծման», նուիրատուին նպատակը, ոգին եւ իր համեստութիւնն է որ զինք կ'արժեւորէ «Բարերարի» կոչումին:

Պրն. Նազարէթ Գեւորեան փոխ նախագահն է «Երկիր եւ Մշակոյթ» կազմակերպութեան: Ան իր նիւթաբարոյական օժանդակութիւններով նկատուած է այդ կազմակերպութեան ողնասիւններէն մէկը որ բազմաթիւ ազգային ծրագիրներ իրագործած է, անադմուկ ու առանց շեփորումի: Պրն. Գեւորեան կը հաւատայ որ հայապահպանման կարեւոր ազդակներէն են հայ մշակոյթը եւ երկիրը (Հայրե-

նիքը): Ան բազմաթիւ նուիրատուութիւններ կատարած է եւ օգտակար եղած է զանազան մշակութային կազմակերպութիւններու, այլազան ծրագիրներու իրագործման ի Հայաստան եւ ի սփիւռս աշխարհի:

Պրն. Գեւորեան լաւատեղեակ ըլլալով Հ.Բ.Լ.Միութեան «Գրիգոր Սաթամեան» թատերախումբի բեմադրութիւններուն եւ մշակութային այլազան ձեռնարկներուն, ինքնակամ ու սրտաբուխօրէն փափաքած է մեծագումար նուիրատուութիւն մը կատարել, հայ մշակոյթի եւ արուեստի ջահը վառ պահելու համար այս փոթորկալից ովկիանոսին մէջ:

Ան կը փափաքի որ Հ.Բ.Լ.Միութեան «Գրիգոր Սաթամեան» թատերախումբի վարչութիւնը մասնաշատուկ աշխատանքի ձեռնարկէ Հայ երիտասարդ տաղանդներ յայտնաբերելով եւ թիկունք կանքելով ու քաջալերելով զանոնք որպէսզի կարենան հասնիլ նախանձելի մակարդակի:

Պրն. Գեւորեան պատրաստ է որ նիւթաբարոյական օժանդակութեամբ օկտակար ըլլայ վերոյիշեալ ծրագրի իրագործման:

Կը փափաքի իր ներողամտութիւնը ինդրել, եթէ այս գրութեամբ իր համեստութիւնը վիրաւորած ըլլամ: Այս գրութեան նպատակը զինք փառաբանել է, ինք պէտք չունի գովասանքի, այլ մեր գաղութին մէջ գտնուող բազմահարկ բարեկեցիկ անձնաւորութիւններ իր օրինակին հետեւելով, նպաստեն բոլոր ազգանուէր կազմակերպութիւններուն, անխտիր օժանդակելով Հայապահպանման առաքելութեան:

Կանխապատ շնորհակալութիւններով եւ առողջութեան լաւագոյն մախթանքներով՝

Ջերմօրէն՝
Հ. Մեղրունի
Հոկտ. 2018 Լոս Անճելոս

«Հայաստան Պողոտայ» Նիւ Եորքի Քուիմզ Շրջանին Մէջ

Կիրակի, Սեպտեմբեր 30, 2018, Պէյսայտի Սրբոց Նահատակաց եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ յատուկ բացման արարողութիւն մը՝ եկեղեցւոյ անկիւնադարձի ձանապարհ վերանուանուեցաւ «Հայաստան Պողոտայ»:

Այս առթիւ եկեղեցական պատարագ կատարեց Սրբազան Խաթակ Արք. Պարսամեանը: Շրջանի բոլոր հայկական վարժարաններու աշակերտները մասնակցեցան սոյն

արարողութեան՝ ծածանելով հայկական դրօշը եւ երգելով հայկական երգեր:

Այս արարողութիւնը հետաքրքրականօրէն գուրադիպեցաւ Պէյսայտի Սր. Նահատակաց Եկեղեցւոյ հիմնադրութեան 60-ամեակին, սակայն պողոտան վերանուանելու ջանքերը սկսած էին երեք տարի առաջ՝ Եկեղեցւոյ ծխական

Massis Weekly

Volume 38, No. 38

Saturday, October 13, 2018

Pashinian and Tsarukian Sign Memorandum on Holding Early Parliamentary Elections

YEREVAN — Prime Minister of Armenia Nikol Pashinian and President of Prosperous Armenia Party Gagik Tsarukian have signed a memorandum on holding early parliamentary elections in December, after two hours one-on-one meeting in Yerevan. “A while ago I and President of Prosperous Armenia Party Gagik Tsarukian signed a memorandum on holding early parliamentary elections in December”, Nikol Pashinian wrote on his Facebook page.

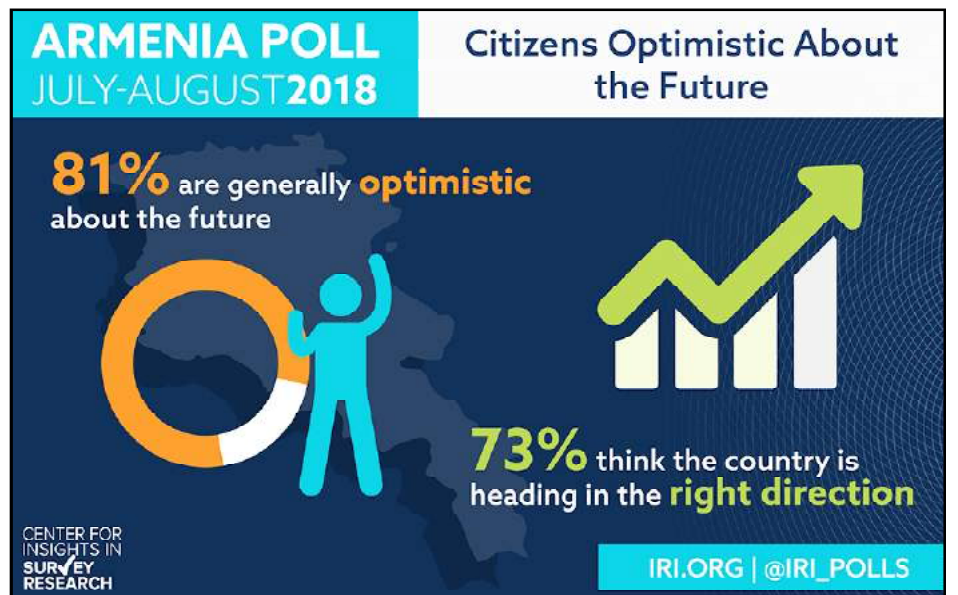
PM Pashinian stated that Arme-

nia is in an extraordinary political situation and it’s the obligation of the political forces to try to overcome the existing situation through negotiations.

“Mr. Tsarukian, I want to emphasize that your interview gave such an opportunity. The content of the interview showed that we have something to discuss, at least some of our visions coincide. In fact, you supported the idea of holding early parliamentary elections in December. The

Continued on page 2

US Government Funded Poll: Armenians Optimistic About Future, New Government

YEREVAN — A new national poll conducted in Armenia by the International Republican Institute’s (IRI) Center for Insights in Survey Research reveals widespread optimism about the country’s future and Prime Minister Pashinyan’s government.

“The optimism reflected in this poll presents the new government with an unprecedented opportunity to spearhead necessary reforms and strengthen Armenia’s democracy,” said Stephen Nix, IRI Regional Director for Eurasia.

“If the government does not act in a timely manner, it risks losing this momentum for positive change.”

A combined 82 percent view the new government “very positively” (39 percent) or “somewhat positively” (43 percent). Sixty-three percent would like to see political reforms undertaken quickly, compared to 34 percent who prefer a “more gradual than not” (24 percent) or “definitely gradual” (10

Continued on page 2

Aznavour, ‘Hero’ of Two Countries Hailed by Macron, Pashinian at Farewell Ceremony

PARIS (RFE/RL) — French President Emmanuel Macron and Armenian Prime Minister Nikol Pashinian have led a moving memorial service for Charles Aznavour in the famed Armenian-French singer-songwriter’s native Paris.

Aznavour, who died on October 1 at the age of 94, was commemorated in the courtyard of Les Invalides, a complex of buildings and monuments related to French military history.

The ceremony at Les Invalides began with Aznavour’s coffin, draped in the French tricolor flag, being carried into the cobbled courtyard while to the sound of haunting music played from a duduk, a traditional Armenian flute. An army band then played the national

anthems of Armenia and France.

“Some heroes become French by spilling their blood. This son of Greek and Armenian immigrants, who never went to secondary school, knew instinctively that our most sacred sanctuary was the French language,” and used it like a poet, Macron said at the ceremony

“In France, poets never die,” he added, standing before the coffin draped in the French national flag.

The French president also praised Aznavour’s “loyalty to his roots.” “Armenians of all countries, today I am thinking of you,” he said. “He was supposed to be one of us next week in Yerevan, his absence will leave a giant void.”

Macron said the singer had shown “loyalty to his roots” by throwing himself into helping Armenia recover from a devastating earthquake in 1988 and becoming an ambassador for the country to the United Nations.

Aznavour “carried the scar of the genocide of his people” in his heart and for that reason knew suffering, Macron said, adding that “for millions his songs were a balm, a comfort and a cure.”

Pashinian, who had called the singer a “national hero,” said “every Armenian thinks of him as a kind of parent who has carried our name to the world and given Armenians a new pride.”

“A free and happy Armenia will be our response to the work you did for the Armenian people,” said Pashinian, who came to power after leading protests against the long-entrenched leadership of the former Soviet republic.

“I bow before you — a great Frenchman, a great Armenian, a great artist, and a great humanist,” he said. “Rest in peace, dear master.”

After a moment of silence, Aznavour’s coffin was carried out of the Invalides to the strain of one of his most famous songs, Emmenez-moi (Carry Me Away).

Aznavour will be buried in a private ceremony on October 6 in accordance with his family’s wishes, French newspaper Le Monde reported.

United States Announces Assistance Increase for Armenia

YEREVAN -- U.S. Ambassador to Armenia Richard M. Mills, Jr., has announced an increase in U.S. assistance funding for Armenia. The United States recently provided more than \$14 million in additional foreign assistance resources for initiatives in Armenia following the political transition, and in the coming year the U.S. government intends to provide more than \$26 million in FY 2018 foreign assistance funds, an increase of approximately \$20 million above what had been requested for Armenia, US Embassy in Armenia reports.

These funds will support priority programs in the political processes, anti-corruption, civil society, and independent media sectors. Funds will also advance the Administration’s foreign policy priorities to increase business and trade opportunities for American and Armenian companies including by supporting energy reforms as well as Armenia’s fast-growing information technology industry.

U.S. assistance to Armenia supports many areas of bilateral cooperation, including governance, transparency and accountability, political inclusion, legislative strengthening, and

Continued on page 2

Russian-Armenian Alliance Still Going Strong, Says Moscow

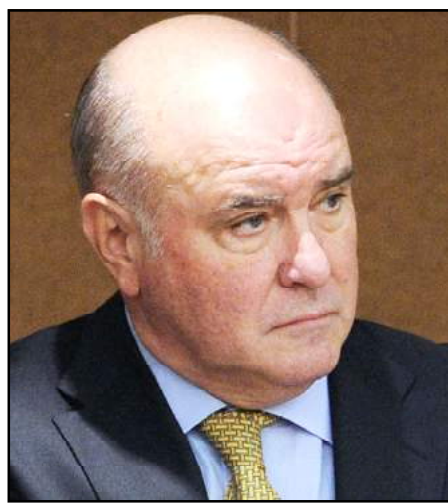
MOSCOW -- Russia and Armenia have continued to deepen their already close relationship since the dramatic regime change in Yerevan, a senior Russian diplomat said in a newspaper interview published on Monday.

Deputy Foreign Minister Grigory Karasin played down the impact on bilateral ties of what he described as continuing political instability in the South Caucasus state.

"You know that after the political changes in Armenia the traditionally intensive Russian-Armenian dialogue continued at the highest and high levels," Karasin told the Moscow daily "Izvestia." "In a matter of months there were three meetings between Prime Minister Nikol Pashinian and Russian Federation President Vladimir Putin and two meetings with Prime Minister Dmitry Medvedev. Our leaders spoke by phone for several times."

"We see the main political result of these contacts in the confirmation of the unchanged policy of further strengthening Russian-Armenian allied relations in both the bilateral format and within the framework of common integration structures: the Collective Security Treaty Organization (CSTO), the Eurasian Economic Union (EEU) and the CIS."

"Despite the continuation of cer-

tain internal political instability in Armenia, a systematic joint effort is underway in concrete directions of [Russian-Armenian] cooperation," added Karasin.

As a lawmaker opposed to the administration of President Serzh Sarkisian, Pashinian was very critical of Armenia's membership in the Russian-led blocs. But he swiftly ruled out any change in the country's traditional foreign policy orientation after launching mass protests that forced Sarkisian into resignation in late April. Meeting with Putin in Moscow in June, the 43-year-old premier pledged to make Russian-Armenian ties even "more special."

Pashinian and Tsarukian Sign Memorandum

Continued from page 1

goal of today's meeting is to discuss that situation. I would like to listen to your vision on how to reach the implementation of that goal. I would also like to share my visions with you", Pashinian said during the meeting.

Thanking for the reception, Gagik Tsarukian noted that the Prosperous Armenia Party was a supporter of the revolution from the beginning of the movement. "As a partner I am ready to stand with you for the development of the economy and prosperity of the country", Tsarukian said, adding that no one could imagine that Serzh Sarkisian would resign.

Pashinian emphasized that the history of their partnership has been public, and hoped that it will be public in the future as well.

"Unfortunately, there were and still there are forces that continue to assess the situation in a non-sober way and spare no efforts to escalate the domestic political situation. But I have to say that the Government enjoys the support of 90% of the people and in this sense the situation cannot become tense", Pashinian said, adding that partnership should become

the main political culture.

Gagik Tsarukian told his Kentron TV channel in an interview aired early on Friday, that his Prosperous Armenia Party is ready, in principle, to back Prime Minister Nikol Pashinian's efforts to force snap parliamentary elections in December.

"If the people want the pre-term parliamentary elections to be held in December then so do we," Tsarukian.

On Tuesday, the BHK helped former President Serzh Sarkisian's Republican Party (HHK) to push through a bill that could make it harder for Pashinian to ensure the dissolution of the current Armenian parliament in the coming weeks.

The premier reacted furiously to the development, accusing the BHK and as well another coalition partner, Dashnaksutyun, of involvement in a "counterrevolutionary" conspiracy. He also scrapped his power-sharing agreements with the two parties reached in May.

Speaking to Kentron, Tsarukian also insisted that his party is not engaged in any "counterrevolutionary" activity. "The prime minister should look for counterrevolutionary individuals within his own team," he said without elaborating.

United States Announces

Continued from page 1

local governance reforms.

To support Armenia's political transition, programs will help rebuild multiparty political systems and support free and fair elections. Assistance will also strengthen civil society and improve access to independent media.

In the economic growth area, programs will seek to generate sustained and broad-based economic growth by supporting sectors that have high growth potential, enhancing workforce skills, and facilitating innovation. Assistance will also support energy market liberalization reforms and promote cross-border trade and integration.

Moscow Encouraged By Armenian-Azeri Talks

MOSCOW -- The Russian Foreign Ministry praised on Thursday the latest high-level contacts between Armenia and Azerbaijan aimed at reviving the Nagorno-Karabakh peace process.

"We welcome the positive trends that are apparent," said the ministry spokeswoman, Maria Zakharova. "It is now important to build on them and not to harm them with careless rhetoric which has unfortunately happened lately."

"From our part, we will provide necessary support to these positive trends," Zakharova told a news briefing in Moscow.

Armenian Prime Minister Nikol Pashinian and Azerbaijani President Ilham Aliyev spoke with each other during a summit of the Commonwealth of Independent States held in Tajikistan on September 28. Pashinian said afterwards that they agreed to stop ceasefire violations in the conflict zone which

had intensified in recent weeks.

A top aide to Aliyev also gave a positive assessment of the conversation as well as a fresh meeting of the Armenian and Azerbaijani foreign ministers held in New York on September 26.

According to the U.S., Russian and French mediators co-chairing the OSCE Minsk Group, Foreign Ministers Zohrab Mnatsakanian and Elmar Mammadyarov "confirmed the importance of taking measures to intensify the negotiation process and to take additional steps to reduce tensions."

"The Ministers agreed to meet again before the end of the year," they said in a joint statement.

Pashinian and Aliyev were first introduced to each other by Russian President Vladimir Putin when they attended in June the opening ceremony of the 2018 football World Cup hosted by Russia. They have held no formal negotiations yet.

Yerevan Hosts 35th Ministerial Conference of La Francophonie

YEREVAN -- Yerevan hosts the 35th Ministerial Conference of the International Organization of la Francophonie (OIF), featuring the Foreign Ministers of the OIF member states.

The meeting started with a moment of silence in honor of Charles Aznavour.

Addressing the guests, Armenia's Foreign Minister Zohrab Mnatsakanian said "it's a great honor" for Armenia to host the 35th Ministerial Conference and the 17 summit of the Francophonie.

He added that Armenia is fully aware of the huge responsibility and is committed to organize the events on the highest level.

He expressed gratitude to former Foreign Minister Edward Nalbandian for his efforts in securing Armenia's presi-

dency of the organization.

The Foreign Minister hailed the role of Francophonie in contributing to the popularization of the French language in Armenia.

"For all of us Francophone is a platform of values, tolerance and diversity, where we try to respond to the main challenges we face," he said.

He also added that Francophonie is also an important platform for cooperation in economic, educational and cultural fields.

The Foreign Minister underlined that Armenia is living a period, the people's commitment to the values of freedom, democracy and human rights has been confirmed. These are also the values of Francophonie and are a symbol of Armenia's velvet revolution.

US Government Funded Poll

Continued from page 1

percent) transformation.

A clear majority of respondents (73 percent) believe Armenia is going in the right direction, and a combined 81 percent think the future will "definitely be better" (37 percent) or "hope that the future will be somewhat better" (44 percent).

The poll also reflects strong approval ratings for anti-corruption efforts. Eighty-one percent believe that the corruption problem has improved, compared to 15 percent who say it has remained the same and two percent who think it has deteriorated. Citizens in the capital are more likely to be aware of the government's anti-corruption efforts (72 percent) than those

in other urban areas (40 percent) and rural areas (45 percent).

Methodology

This survey was conducted on behalf of the Center for Insights in Survey Research by Dr. Rasa Alisauskiene from Baltic Surveys/The Gallup Organization. The fieldwork was carried out by the Armenian Sociological Association. Data was collected between July 23 and August 15, 2018 through face-to-face interviews. The sample consisted of 1,200 permanent residents of Armenia, aged 18 and older and eligible to vote. It is representative of the general population by age, gender, region and size/type settlement. The survey was funded by the U.S. Agency for International Development.

President Armen Sarkissian Receives EastWest Institute's John Edwin Mroz Global Statesman Award

NEW YORK — On October 3, in New York took place the Annual Awards Gala ceremony of the EastWest Institute which was attended by famous state, public, and political figures, ambassadors, entrepreneurs, renowned members of the Armenian-American community.

This reputable international institution bestows its annual awards on the individuals who have been singled out for their exceptional leadership, innovative spirit and ability to be game changers. Among the awardees of the EastWest Institute are the 41st President of the United States George Bush, former Secretary of State Henry Kissinger, former Prime Minister of the United Kingdom Tony Blair, former German Chancellor Helmut Kohl, former President of the Czech Republic Vaclav Havel, former President of Finland, winner of the Noble Peace Prize for year 2008 Martti Ahtisaari, and others.

This year, the John Edwin Mroz Global Statesman Award, which is named in the honor of a Co-Founder of the Institute, American diplomat John Mroz, was bestowed upon the President of Armenia Armen Sarkissian.

At the official award ceremony, the Chairman of the Board of Directors of the EastWest Institute Ross Perot in his welcoming remarks said:

"We are honored to hand the John Edwin Mroz Global Statesman Award to the representative of Armenia, His Excellency Armen Sarkissian for his long-lasting career and achievements in statesmanship as well for considerable contribution to global development.

The selection of the President of the Republic of Armenia has come to augment his vast experience in the areas of Physics, private sector, and state administration. In the times, when Armenia is going through the period of great changes, Sarkissian was entrusted with ensuring stability and creation of a new vision for his country which, we are confident, he will lead towards a more democratic and prosperous future.

The EastWest Institute is committed to the development of innovative and creative solutions to solve current problems and get ready for the future challenges. Individuals like Sarkissian make our efforts possible."

The President of the Tavitian Foundation, the Armenian-American

benefactor Aso Tavitian spoke of Armenia's role as a bridge between the East and the West. The President of the Carnegie Corporation Vartan Gregorian presented his vision of Armenia's future.

The President of Armenia expressed his thanks for the award and noted in his speech that the award is very important for him while the EastWest Institute is not just a think tank among many in the world but a special institution. According to the President, when there is an idea, an important one, the Institute participates in its implementation. "You have this great energy of thinking about something, believing in something and going to implement and trying to make that small but very important change."

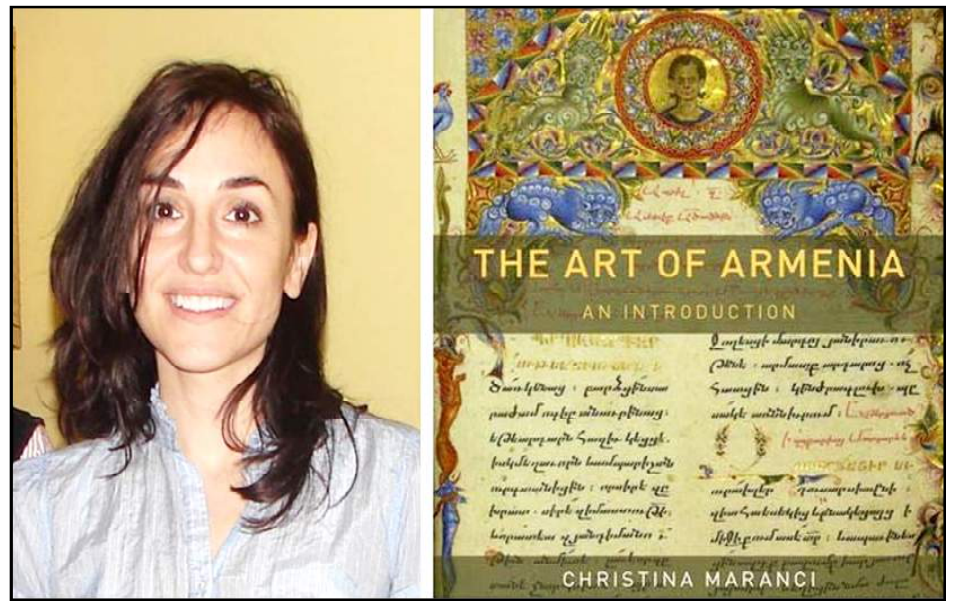
"It's a great honor for me to represent my nation and my state here. I really have a dream or a vision for the future and that dream or a vision which includes also the fact or the reality that we are facing, i.e. where this world is moving to," President Sarkissian noted.

"If the 20th century was the century of natural resources and based on that the age of other political forces, the 21st century is going to be different. The 21st century is the century of research, development, new technologies. The 21st century is the century when things will be done and ruled by new ideas, by new research conducted by those who are quick, by those who are young and energetic regardless of how old they are. That will be the 21st century. The politics will be done differently."

Jean-Jacques Rousseau said that "It is solely on the basis of common interest that every society should be." Freedom and the right to live are not only absolute and indisputable values but represent that very common interest which should bring together everyone's interest.

And I do truly believe that the 21st century is Armenia's century. That's why I think we will be victorious. I am happy to be part of the Armenian nation. We are a small state but a global nation. There are not many nations of that sort. But I do believe that small states but global nations that have the global connectivity can get together and build their own country. That's the future, and I do believe that the institutions like the EastWest Institute are going to be among the leaders of the 21st century."

Christina Maranci to Present the Art of Armenia at Armenian Historical Association of Rhode Island

PROVIDENCE, RI — Prof. Christina Maranci of Tufts University will present her newly published book *The Art of Armenia: An Introduction* (Oxford Univ. Press) at the Armenian Historical Association of Rhode Island (AHARI) Museum, 245 Waterman Street, Providence, RI, on Thursday, October 25, 2018, at 7:00 p.m. The program is co-sponsored by the Armenian Historical Association of Rhode Island and the National Association for Armenian Studies and Research (NAASR).

Armenia has a material history and visual culture that reaches back to the Paleolithic era. Prof. Christina Maranci's newly published *The Art of Armenia: An Introduction*, provides a survey of the arts of Armenia from antiquity to the early modern times. It covers a wide range of media, including architecture, stone sculpture, works in metal, wood, and cloth, manuscript illumination, and ceramic arts, and places Armenian art within broad historical, archeological, and cultural contexts. The *Art of Armenia* offers students, scholars, and heritage readers of the Armenian community something long desired but never before available: a complete and authoritative introduction to 3000 years of Armenian art, archeology, architecture, and

design.

Christina Maranci is Arthur H. Dadian and Ara T. Oztemel Professor of Armenian Art and serves as Chair of the Department of Art and Art History at Tufts University, as well as an academic advisor to the Armenian Museum of America and to NAASR. She has published and lectured widely, having authored three previous monographs and over seventy essays, articles, and reviews, including the books *Medieval Armenian Architecture: Constructions of Race and Nation* (2001) and *Vigilant Powers: Three Churches of Early Medieval Armenia* (2015). For the latter work in 2016 she received from NAASR the Dr. Sona Aronian Book Prize for Excellence in Armenian Studies. Her work combines scholarship on the history of Armenian art and architecture with advocacy for at-risk Armenian heritage, particularly medieval monuments in the Republic of Turkey.

The AHARI Museum will be open at 6:15 p.m. Copies of *The Art of Armenia* will be available for purchase and signing at AHARI on the night of the lecture.

Contact NAASR at (617) 489-1610 or hq@naasr.org or AHARI at (401) 454-5111 or info@armenianhistorical-ri.org for more information.

Two-Day International Conference on "The Committee of Union and Progress: Founders, Ideology, and Structure"

FRESNO -- The Armenian Studies Program will hold an international conference on "The Committee of Union and Progress: Founders, Ideology, and Structure" on Friday, October 12, and Saturday, October 13, 2018. The Conference will be held in the University Business Center (5245 N. Backer Ave.), A. Peters Auditorium, Room 191 on the Fresno State campus.

The Conference focuses on the Committee of Union and Progress, who were the political leaders of Ottoman Turkey throughout most of the period 1908-1915. They had become the virtual political dictators of Ottoman Turkey on the eve of World War I and the Armenian Genocide. The decision-making processes and ideology of the CUP were to have drastic consequences for the Armenians in

particular. The conference participants will analyze various aspects of the CUP and also its relationships with the Armenians.

The Thomas A. Kouymjian Family Foundation, the Leon S. Peters Foundation, and the M. Victoria Kazan Fund for Armenian Studies are supporters of the Conference.

Armenian Studies Program Coordinator Prof. Barlow Der Mugrdchian and Dr. Ümit Kurt (Van Leer Institute, Jerusalem) are co-organizers of the Conference.

Prof. Barlow Der Mugrdchian will open the Conference at 7:00PM on Friday, October 12 in the University Business Center, Alice Peters Auditorium. A keynote address will be given by Dr. Raymond Kevorkian (Paris) on

Continued on page 4

Armenian Bar Association's Midyear Meeting to Showcase the Startup Revolution

NEW YORK – New York City will host in inimitable Hye-fashion the Armenian Bar Association's 2018 Mid-year Meeting with its feature presentation of a groundbreaking continuing legal education classic entitled "The StartUp Revolution: What Are Your Rights and How to Protect Them." The Association is most pleased to announce that the Honorable Grigor Hovhannissian, Ambassador of the Republic of Armenia to the United States, will undertake a significant role in the program by captaining a team of panel experts on "Challenges and Opportunities Facing Startups in Armenia."

The Association designed this inter-active program to advance Armenia's and its Diaspora's impressive and imperative initiative of expanding the young republic's footprint on the global technology terrain. The special assembly will bring together trailblazers in the fields of intellectual property law, technology, business, and government from the United States, Armenia, Russia and Australia, to share their knowledge and expertise with the startup ecosystems of Armenia and beyond.

Another major highlight of the weekend will be the luncheon keynote presentation of Robert Avetisyan, Permanent Representative of the Artsakh Republic to the United States. His address will focus on the key domestic and international issues facing the young Republic.

Three additional panels will highlight other aspects of the exciting and fast-developing tech economy: "Establishing and Growing Your Startup Practice," "How to Protect Your Intellectual Property," and "How to Protect Your Trade Secrets and Best Practices in IP Litigation." Specific information about these panels may be found on the Association website at www.ArmenianBar.org.

"Armenia's tech scene, and the people who populate it and expand its frontiers, have brought us to the most positive and promising of turning points and cutting edges, just as Armenia itself enters a new era of unbounded

optimism and opportunity," stressed Souren A. Israelyan, Esq., a Co-Vice Chair of the board of the New York/New Jersey/Connecticut Chapter of the Armenian Bar Association and a member of the Midyear Meeting organizing committee.

The Midyear Meeting will take place in New York City on October 13th, 2018, at Columbia School of Law from 8:30 a.m. to 4:45 p.m. EDT. It will be preceded by a special visit to the Metropolitan Museum, where meeting participants will be treated to a private lecture and public tour of the new Armenia! exhibit, followed by a sumptuous reception at the Liederkrantz Foundation. Additionally, three live webcast locations in Armenia have been secured in Yerevan, Gyumri and Vanadzor.

Two-Day International Conference

Continued from page 3

"The Young Turk Regime: Ideology in Command."

The first session will then open with two panelists: Hans-Lukas Kieser (University of Sydney, Australia) "Talaat Pasha and Ziya Gökalp"; Dugu Coskuntuna (Princeton University) "Homeland and Nation Revisited: A Discourse Analysis of the Memoirs of the Young Turks."

The Conference will reconvene at 10:00AM on Saturday, October 13, with one session, chaired by Dr. Sergio La Porta, Berberian Professor of Armenian Studies at Fresno State. The Saturday session will take place in the Conley Art Building, Room 101 (next to the Peters Business Building).

Session I will feature presentations by Yektan Türkyilmaz (Berlin) "Evaluating the Determinants of the

Variations in the CUP and ARF Relationships across the Provinces"; Dikran Kaligian (Boston University) "When Revolutionaries Must Govern: The Vicissitudes of ARF-CUP Relations"; and Ümit Kurt (Van Leer Institute) "The Structure of the CUP in Aintab."

All sessions are free and open to the public.

Free parking is available on both Conference days in Fresno State Lots P5 and P6, near the University Business Center. Permits are not required.

For more information about the Conference please contact the Armenian Studies Program at 278-2669, or visit our website at www.fresnostate.edu/armenianstudies. Follow us on Facebook @ArmenianStudiesFresnoState or on Twitter @armstudiesf.

Street in Bayside, Queens Renamed "Armenia Way"

BAYSIDE, NY — On Sunday, September 30, the Holy Martyrs Church of Bayside, NY, held a special ceremony unveiling a new street sign on the corner of the church complex, re-naming the street as "Armenia Way."

The ceremony was presided over by the visiting Archbishop Khajag Barsamian, who celebrated badarak on the day. Children from the parish's three schools—Holy Martyrs Armenian Day School, Language School, and Sunday School—gathered on the church plaza to sing and wave flags. Local Councilman Barry Grodechik was the Master of Ceremonies, introducing Archbishop Barsamian, pastor Fr. Abraham Malkhasyan, and several local politicians. At the corner of 210th

Street and Horace Harding Expressway, the sign bearing the new street name was unveiled to the cheers of hundreds of people.

The ceremony last week coincided with the 60th anniversary of the Bayside church's consecration. But the effort to symbolically co-name the street began three years ago under the parish's Genocide Centennial committee, led by Fr. Malkhasyan, Dr. Lynn Cetin, Garo Sekdorian, and supportive community leaders and neighbors. All spoke at the reception following the unveiling, along with local friend Rabbi Menashe Bovit and parish council chair Aram Ciamician.

Nearly 15,000 Armenians live in Queens, NYC.

Armenian American Museum Announces Inaugural Gala

GLENDALE – The Armenian American Museum and Cultural Center of California is pleased to announce its Inaugural Gala on Sunday, December 9, 2018 at the Glendale Hilton.

The Gala will be the signature event of the year for the Armenian American Museum. The inaugural event will bring together donors, supporters, public officials, and community leaders for a memorable evening to celebrate and support the landmark project.

The Armenian American Museum will be the first world class cultural and educational center of its kind in America. The Museum program will feature a Permanent Armenian Exhibition, Traveling Multicultural Exhibitions, Performing Arts Theater, Learning Center, Museum Archives, Café, and Gift Shop.

The announcement of the Inaugural Gala follows the launch of the Museum's Groundbreaking Campaign to raise awareness and raise funds for the historic project. The Museum will be hosting a wide range of events, presentations, and activities during the campaign leading up to the highly anticipated groundbreaking celebration at Glendale Central Park, the future home of the cultural and educational center.

Gala honorees and special guests will be announced in the coming weeks.

The deadline to reserve tickets and sponsorships is October 31, 2018.

To reserve tickets and learn more about sponsorship opportunities for the Inaugural Gala, visit www.ArmenianAmericanMuseum.org/Gala.

About the Armenian American Museum and Cultural Center of California

The Armenian American Museum and Cultural Center of California is a developing project in Glendale, CA with a mission to promote understanding and appreciation of America's ethnic and cultural diversity by sharing the Armenian American experience. The Museum will serve as a cultural campus that enriches the community, educates the public on the Armenian American story, and empowers individuals to embrace cultural diversity and speak out against prejudice.

The governing board of the Armenian American Museum consists of representatives from the following ten Armenian American institutions and organizations: Armenian Catholic Eparchy, Armenian Cultural Foundation, Armenian Evangelical Union of North America, Armenian General Benevolent Union Western District, Armenian Missionary Association of America, Armenian Relief Society Western USA, Nor Or Charitable Foundation, Nor Serount Cultural Association, Western Diocese of the Armenian Church of North America, and Western Prelacy of the Armenian Apostolic Church.

Արեգակի Մեծութիւնը Մայրամուտին Է Երեւում (Շառլ Ազնաւուր)

ՀԵՆՐԻԿ ԱՆԱՍԵԱՆ

- Աշխարհի բոլոր անկիւններում, ի մասնաւորի Ֆրանսիայի եւ Հայաստանի ողջ տարածքում, աներեւակայ լինելով, բայց իրաւ, փոքրամարմին հսկայ Շառլ Ազնաւուրն է տիրել միլիոնաւոր մարդկանց հոգիներին ու սրտերին:

Ինքնաշխատութեամբ, տարիների չամառ աշխատանքով աշխարհի գրեթէ բոլոր բեմերը նուաճած աննման երգիչ-բանաստեղծը մարմնեղէն իմաստով մեզ հետ չէ այլեւս: Անդառնալի կորստի ցաւի զգացումը ահա քանի օր գրկել է շատ երաժշտասէրների, ի մասնաւորի մասնագէտ երգիչներին՝ իրողութեանը սթափ մօտեցումով ընկալելու կարողութիւնից:

Լոս Անճելոսի Հոլիվուտ պողոտայի մայթերին տեղադրուած նշանաւոր մարդկանց անուններով դաջուած (հիմնականում Ամերիկայի կինոյի եւ արուեստի ասպարէզի) սալիկների մէջ, վերջապէս, մէկ տարի առաջ տեղ «գրադեցրեց» նաեւ Շառլ Ազնաւուրի անուամբ սալիկ՝ ազգային հպարտութեան մի նոր ալիք բարձրացնելով մեր հոգիներում, մանաւանդ, որ արարողութեանը ներկայ էր ինքը՝ ֆրանսահայ հանճարեղ Շանսոնիէն:

Հիմա նայում եմ հեռուստատեսութեամբ սփռուող մի հաղորդում, որի գլխաւոր հերոսը մեր Յարութիւն է, 5-6 ամիս առաջ աւելի կամ պակաս չափով որոշ մարդկանց կողմից փոքր-ինչ չարչրկուած, երբէք իր որդեգրած ուղուց չընդունած հիւանալի երգիչը, որը հարազատին կորցրածի պէս տառաջիօրէն ողբում էր Հոլիվուդի Աստղերի պողոտայի Ազնաւուրի սալիկի առջեւ. «Նա իմ ուսուցիչն էր, ես նրանից եմ սովորել երգչի համար բաւական պատասխանատու բեմական արուեստն ու երգի բառամթերքը ունկնդրին հասցնելու վարպետութիւնը»: Յարութիւն իր սրտածմելի, արցունքախառն արտայայտութիւններով, վատահեմ, արցունքի կաթիլներ առաջ բերեց հաղորդումը դիտող բազմաթիւ հեռուստադիտողների աչքերում:

Յիրաւի՝ ճիշտ է ասում երգիչը, աւարկութիւն չվերցնող հաստատում: Շառլ Ազնաւուրի երգչական-կատարողական արուեստի ազդեցութիւնն են կրում նաեւ մեր սփիւռքի մի քանի շնորհալի եր-

գիչներ եւս, որոնց թւում են Մանուէլ Մենէնկիչեանը, Ատիա Հարմանտեանը, Լեւոն Սեւանը եւ ուրիշներ: Հապա ի՞նչ ասել ֆրանսիացի եւ այլ օտար երգիչների մասին, որոնց կատարողական արուեստում կալ միտում նմանուել Ազնաւուրին, մանաւանդ՝ իրենց ասերգային (Rechitative) երգերի կատարման ընթացքում: Դժուար, չ'ասելու համար անհնարին է լիարժէքօրէն նմանուել Ազնաւուրի կատարողական արուեստին: Այս իմաստով էլ Ազնաւուրը եզակի է, եզակի՝ իր կատարման ասերգային-պատմողական ոճով: Նա չի երգում, նա պատմում է, մեղեդին օգնում է նրան ասելիքը, պատգամն ու յորդորը տեղ հասցնել ունկնդրի երեւակայութեանը: Նրա բոլոր երգերը ծրագրային են:

Կարդացէ՛ք Ազնաւուրի «Ազնաւուրը Ազնաւուրի մասին» հեղինակած գրքի հայերէն թարգմանութիւնը, որը ժամանակին իրականացրել է վաղամեռիկ Սիբիր տեսած շնորհալի գրող, լրագրող, թարգմանիչ Սուրէն Բուրսալեանը եւ դուք կը տեսնէք թէ ի՞նչ տառապանքների միջով է անցել հանճարեղ Շառլը մինչեւ որ ոտք է դրել ինքնահաստատման ճանապարհին:

- Իմ ճանապարհը հեշտ ու հանգիստ չի եղել, - գրում է Ազնաւուրը, - շատ դառնութիւններ եմ ճաշակել այդ ճանապարհին՝ երեսիս փակուած դռներ, հեղանքով ու արհամարանքով լի ժպիտներ, կատակի տակ քողարկուած չարախօսութիւններ, «Մի յամառէ՛ք, ոչինչ չունենք ձեզ համար», «Թողէ՛ք ձեր հասցէն, կը գրենք», «Ամէն պատահական մարդու վրայ ժամանակ չունենք կորցնելու» - Այս եւ նման այլ արտայայտութիւններ: Ես ճաշակել եմ այդ բոլորը:

Շառլ Ազնաւուրը ասպարէզելու այն տարիներին, երբ ֆրանսիական երգի ոստանում թնդում էին ազգային, ի մասնաւորի քաղաքային երգի հսկաներ Մորիս Շեւալիէի, Ժիլբեր Բեկոյի, Միստինգէտի, ի մասնաւորի էդիտ Պիաֆի անունները:

Համեստաբար պիտի նշեմ, որ ես առաջիններից մէկն եմ, որ Հայաստանում դէմ առ դէմ հաղորդակցուել եմ Շառլ Ազնաւուրի հետ, այն էլ աշխատանքիս բերումով: 1964 թուական: Ես վարում եմ

Հայաստանի Պետական Ռադիոյի Երաժշտական Իմբազրութեան Ֆոնդային (հայերէնում՝ Թէրեւս ՄՆԱ-ՅՈՒՆ, - ՀԵՆ. Ա.) ձայնագրութիւնների բաժինը, եւ իմ այլ պարտականութիւնների կողքին պարտաւոր եմ տրանսլեացիաների (հայերէնում՝ Թէրեւս ՓՈՆՀԱՂՈՐ-ԴՈՒՄ, - շինծու բառ է, գոնէ հայերէն է) միջոցով ժողովրդին լսելի դարձնել մայրաքաղաքի համերգասրահներում, օպերային թատրոնում իրականացուող նշանակալի համերգներն ու միջոցառումները:

Եւ՝ խնդրեմ. Շառլ Ազնաւուրն է գալիս Երեւան, եւ այն էլ՝ միայն մէկ համերգով: Հայաստանի երաժշտասէրները հազիւ 2-3 տարի է, որ հաղորդակցուել են Ազնաւուրի փոքրաթիւ երգերի հետ, այն էլ՝ շնորհալի լրագրող, տաղանդաշատ թարգմանիչ Արմէն Յովհաննիսեանի շնորհիւ, որը կարողացել էր բարեկամների միջոցով Փարիզից բերել տալ Ազնաւուրի երգերի ձայնասկաւառակը, որի մէջ եղած երկու երգերի համար (La Boheme, Mama) երիտասարդութեան, ինչպէս ասում են՝ խելքը գնում էր:

Գիտեի՞նք, որ Ազնաւուրի երգերի իրական սիրահարները չէին կարողանալու ներկայ լինել նրա համերգին, որովհետեւ, նման արժանալի շատակ համերգների «Տէրն ու Տնօրէնը» կոմունիստական կուսակցութեան կենտրոնն էր լինելու եւ փոքրաթիւ տոմսակներ էին վաճառուելու տոմսարկղում: Ուստի, աւելի քան անհրաժեշտ էր ապահովել թէ՛ համերգի տրանսլեացիան եւ թէ՛ ձայնագրութիւնը:

Համերգի օրը, առաւօտեան կանուխ Ռադիոյի տեխնիկական բաժնի աշխատողները գնացին Հայֆիլհարմոնիայի Համերգային Մեծ դահլիճ խօսափողները (Mikrophone) տեղադրելու՝ Ազնաւուրի համերգը ռադիոյով սփռելու համար:

Համերգից մի քանի ժամ առաջ երգիչը գալիս է համերգասրահ փորձի եւ խօսափողների ձայնի որակը ճշգրտելու համար: Տեսնելով, որ մեր Ռադիոյի աշխատողները խօսափողներ են տեղադրում բեմահարթակի տարբեր կողմերում, անակնկալի եկած Ազնաւուրը մի քանի անհարգալից խօսքեր է ասում մեր աշխատողներին եւ դուրս է վռնդում նրանց ու արգելում էթեր սփռել իր համերգը:

Մեր տղաները ներքին հեռախօսով կապում են ինձ հետ եւ տեղեկացնում իրողութեանը: Ի՞նչ է մտնում ինձ անել այդ անելանելի վիճակից դուրս գալու համար: Որոշում եմ ինքս գնալ Մեծ Դահլիճ եւ ինչ-որ մի ձեւով «լեզու գտնել» երգչի հետ: Արտիստական մուտքին հնարաւոր չէ մօտենալ:

Հիմնականում երիտասարդներով խճողուած փոքր հրապարակում ասեղ զցելու տեղ չկայ: Հեռուից նկատեցի, որ դրան առջեւ եմ է Գենա անունով արուեստագէտներին ծանօթ KGB-ի գաղտնի գործակալը, որը «կաշուից դուրս գալով» փորձում էր խօսք հասկացնել անզուսպ երիտասարդներին, որոնք առաւօտից հերթ էին կանգնել տոմսակ ձեռք բերելու համար, սակայն տոմսարկղը չէր բացուել:

Գենան լաւ գիտէր ինձ եւ բոլոր կառավարական միջոցառումներին՝ պահպանելու հրեշտակի՝ դէր էր կատարում Օպերային թատրոնի եւ Մեծ դահլիճի արտիստական մուտքերին, որպէսզի ոչ մի անվատահելի եւ անծանօթ անձ չկարո-

ղանար սողոսկել դահլիճ: Նկատելով ինձ, Գենան նշան արեց, որ փորձեմ մօտենալ իրեն: Մի կերպ, սրան-նրան հրմշտելով հասալ դրան մօտ.

- Հեռու գնացէ՛ք, հեռու՛, թոյլ տուէ՛ք մօտենալ Ռադիոյի ներկայացուցչին, - բղաւում էր Գենան:

Մի կերպ, քրտնքի մէջ կորած, ինձ զցեցի միջանցք եւ դէմ դիմաց ելալ Ազնաւուրի քրոջ՝ Աիդայի հետ:

- Աիդա Չան, - անմիջապէս դիմեցի նրան, ինչպէս ասում են՝ «հարիւր տարուայ» ծանօթների պէս, - ես Հայաստանի Ռադիոյից եմ...:

- Հասկցայ, մի շարունակէ՛ր, - խօսքս ընդհատեց Աիդա Ազնաւուրը:

- Լաւ, եթէ հասկըցաք, ըսելէ թէ գիտէք, թէ ինչ պիտի խնդրեմ:

- Գիտեմ, գիտե՛մ, սակայն եղբայր շատ զայրացած է, հետը խօսիլ չըլլար:

- Ամէն պարագայի, անգամ մը եւս փորձեցէ՛ք հետը խօսիլ: Եթէ համերգը ժողովուրդին չփոխանցենք՝ շատ ամօթ պիտի ըլլայ: Առաջին անգամ Հայաստան կու գայ մեր հայրենակից նշանաւոր երգիչը եւ անոր արուեստին հաղորդակից պիտի ըլլան հազիւ 1400 անձեր, եւ ան ալ..., ան ալ՝ մարդիկ, որ շատ բան չեն հասկնար Շառլին արուեստէն..., կարծեմ հասկցաք, թէ ինչ ըսել կ'ուզեմ: Ազնաւուրին իրական երկրպագուները դուրսն են, որոնց տոմսակ չէ հասած:

Մէկ-երկու վայրկեան լռելուց յետոյ Աիդան ասաց.

- Լաւ, երիտասարդ, երթամ անգամս ալ փորձեմ համոզել եղբորս, - ու մտաւ ինձ լաւ ծանօթ, նեղլիկ, անհրապոյր արտիստական սենեակը:

Քիչ անց Աիդան դուրս եկաւ Շառլի մօտից ու արագ-արագ ասաց.

- Շո՛ւտ, շո՛ւտ ըրէ երիտասարդ, մտիւր Շառլին քովը, քեզի հետ խօսիլ կ'ուզէ:

- Կ'արտօնեմ, որ միայն ձայնագրութիւն ընէք, - ասաց նա ու շարունակեց, - ըսեմ, որ աս առաջին անգամ է, որ ձեր արտօնութիւն կու տամ: Հայրենիքիս մէջ եմ՝ ասոր համար: Միայն պիտի խնդրեմ, որ օրինակ մըն ալ ինձի համար չինէք: Առտու կը մեկնիմ, կրնա՞ք հասցնել: ԴիՍՎ պիտի չինեմ:

- Այո՛, այո, կրնանք, ինչո՞ւ չէ, - առանց մտածելու, թէ ի՞նչպէս եմ իրականացնելու նրա ցանկութիւնը, չ'է որ Ռադիոյի շէնքը գիշերը փակ է: Անմիջապէս կապուում եմ Ռադիոյի հետ. Ամեն ինչ կարգադրուած է. շէնքը յսկող ոստիկանները ինձ եւ հնչիւնային ռեժիսոր էդուարդին թոյլատրուելու է մուտք գործել շէնք եւ աշխատել Շառլ Ազնաւուրի համերգի ձայնագրութիւնը պատրաստելու համար: Ազնաւուրն էլ թոյլատրում է օգտուել իր առաջնակարգ տեխնիկական սարքերից եւ խօսափողներից:

Ամբողջ գիշեր Ռադիոյում լուսացնելուց յետոյ, առաւօտեան պատրաստ էր ձայնապնակ արտադրելու համար բաւականին յաջող ու բարձր որակ ապահովող Ազնաւուրին տրուելիք ձայնագրութիւնը:

Հենց Ռադիոյից էլ ինձ զցեցի

Սփիւռքի Նախարար Մխիթար Հայրապետեանի Հարցազրոյցը Եգիպտական «Ալ-Ախբար» Թերթին

«Հայերն Այսօր»-ը թարգմանաբար ներկայացնում է եգիպտական «Ալ-Ախբար» թերթի հարցազրոյցը ՀՀ սփիւռքի նախարար Մխիթար Հայրապետեանի հետ:

- Պարոն Հայրապետեան, որքա՞ն է հայերի թիւն աշխարհում, նրանցից քանիս՞ն են բնակւում Եգիպտոսում:

- Ժամանակակից հայկական սփիւռքը հաշւուում է շուրջ 7 մլն մարդ, որոնց թւում են՝ 1915-1923թթ.. Արեւմտեան Հայաստանում եւ Թուրքիայում Հայոց ցեղասպանութիւնից փրկուածները, նրանց ժառանգները, ինչպէս նաեւ ԽՍՀՄ փլուզումից յետոյ նախկին խորհրդային տարածքում բնակուող հայերը եւ ՀՀ անկախութեան ձեռքբերումից յետոյ երկրից արտագաղթածները: Իսլամացած հայերի թիւը հաշւուում է շուրջ 2 մլն մարդ, որոնք հիմնականում բնակւում են ժամանակակից Թուրքիայի տարածքում (հիմնականում՝ բռնի իսլամացուած հայեր), Մերձաւոր եւ Միջին Արեւելքի երկրներում:

Եգիպտոսում հայերը հաստատուել են դեռեւ 2-3-րդ դարերում: Մերօրեայ եգիպտահայերը մեծամասամբ Եգիպտոսում ծնուած ու քաղաքացիութիւն ունեցող հայեր են, որոնք հիմնականում կենտրոնացած են Ալեքսանդրիայում եւ Գահիբէում: Մինչեւ 1952 թ. մօտ 60 000 հայ էր բնակուում այստեղ, այժմ նրանց թիւը կազմում է շուրջ 7 000 մարդ:

- Ինչպէս ե՞ս սփիւռքահայերը նպաստում իրենց երկրի տնտեսութեան զարգացմանը:

- Թուաշեայ յեղափոխութիւնից յետոյ սփիւռքում տիրում են դրական տրամադրութիւններ, լիցքեր, որոնք քիչ քիչ վերածուում են արդիւնքի, յաճախ՝ Հայաստանում սփիւռքահայերի կողմից ներդրումների տեսքով:

Յեղափոխութիւնից յետոյ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը Հայաստանում բիզնես անելու կոչով դիմեց աշխարհասփիւռ հայութեանը եւ ընդգծեց, որ Հայաստանում կարելի է գործել, վաստակել, զարգանալ՝ օրինական եւ հաւասար դաշտում: Սփիւռքի ներկայացուցիչների հետ բազում հանդիպումների ընթացքում եւս յաճախ նշում եմ, որ Հայաստանը լոկ յուզական տարածք չէ, այն ժամանակակից պետութիւն է՝ լայն հնարաւորութիւններով: Եւ ներդրում անելու ու գումար վաստակելու արդիւնքում կշռենք բոլորս: Այս առումով սփիւռքի նախարարութիւնը ներդրողներին ճիշտ ուղղորդելու, համապատասխան գերատեսչու-

թեան հետ կապէր հաստատելու օժանդակելու առումով կատարում է իր գործը:

Միանշանակ է նաեւ, որ սփիւռքում անվտանգութեան մթնոլորտը կոտորուել է, եւ մեծ հետաքրքրութիւն կայ Հայաստանի բիզնես հնարաւորութիւնների հանդէպ: Այսօր էլ շատ սփիւռքահայ գործարարներ հայրենիքում գործարաններ են հիմնում, ներդրումներ անում նորարական տեխնոլոգիաների, գիւղատնտեսութեան, արդիւնաբերութեան, կրթութեան բնագաւառներում:

- Ինչպէս եք պատկերացնում եգիպտական կառավարութեան հետ համագործակցութեանը՝ եգիպտահայերի մեծարեւոյթ միջոցառում կազմակերպելու ուղղութեամբ (Սեպտեմբերի 26-ին կայացած միջոցառմանը մասնակցել է նաեւ ՀՀ սփիւռքի նախարար Մխիթար Հայրապետեանը - Հ.Ա.):

- ՀՀ սփիւռքի նախարարութիւնը ողջունում եւ խորապէս գնահատում է եգիպտական պետութեան կողմից նախաձեռնած՝ եգիպտահայ համայնքին նուիրուած միջոցառման իրականացումը: Համոզուած եմ՝ նման նախաձեռնութիւնը մեծ ոգեւորութիւն կ'առաջացնի հայ համայնքում եւ առաւել կ'ջլերմացնի Հայաստան-եգիպտոս բարեկամութիւնը:

- Ինչով է կարելի հա՞յ-եգիպտական դիւանագիտական յարաբերութիւնների ամրապնդումը:

- Հայ-եգիպտական բարեկամութիւնը դարերի պատմութիւն ունի: Տարիներ ընթացքում հաստատուած բարիբաղդակալից յարաբերութիւնները միայն նպաստում են բարեկամ երկրների միջեւ տնտեսական, զբօսաշրջային կապերի ամրապնդմանը, ինչպէս նաեւ երկրում հայ համայնքի նկատմամբ արդէն իսկ հաստատուած բարեացակամ վերաբերմունքի ամրապնդմանը: Եգիպտահայ համայնքին ընդգրկելով «Nostos. The return» ծրագրին՝ հնարաւորութիւն կը ստեղծի օրըստօրէ ծերացող եւ նօսրացող հայ համայնքի երիտասարդութեանը վերադարձնել իր արմատներին:

- Մինչեգիպտահայերի մեծարանքի միջոցառումները, արդեօք նախկինում այլերկրներում եւս կազմակերպվել են սփիւռքահայերի մեծարելու միջոցառումներ:

- Անցնող տարիների ընթաց-

Մարդու Իրաւունքներու Անխոնջ Պաշտպան Արմին Ուեկներ

ՈՒԿԸՊ ԶՄՐԱՔՕԼՈՒ

Այս օրերուն ձեռքիս ունիմ «Արաս» հրատարակչութեան վերջերս լոյս ընծայած մէկ գիրքը՝ Գաբրիէլ Նիսսիմի «Նամակ Հիթլերին»: Գիրքը կը կրէ «Ի. դարուն մարդկութեան դէմ գործուած մեծ ոճիրներու ականատեսը ու գոհը՝ Արմին Ուեկների պատմութիւնը» ենթախորագիրը:

Գաբրիէլ Նիսսիմի հետ ծանօթացած եմ դեկտեմբերեան մութ մէկ օրին, Վենետիկի արուարձանի մը բնոյթը ունեցող Փատովա քաղաքը: Նախաձեռնարկներէն էր այստեղ բացուած «Արդարներու Այգի»ին (Giusti):

Կը դժուարանամ «Giusti» բառը թրքերէնի թարգմանելու: Անգլերէնի մէջ «righteous» եզրը կ'օգտագործուի: Ես նախընտրեցի «Արդարներ» եզրը: Կը յիշեմ Ալպեր Քամուի «Les Justes» անուն թատերադրութիւնը: 1968-ին Մասիս Քիւրքչիւկիլի հետ չափըշտակուած էինք այդ գիրքէն: Կը վերլուծէր 1905 տարեթիւին Ռուսիոյ մէջ յեղափոխական բռնութիւնը: Ֆերիթ Էտիկը այդ գիրքը թարգմանած էր «Արդարներ» ձեւով:

Յեղասպանութիւններու ընթացքին մարդիկ անխուսափելի մահէ մը փրկելու համար իրենց կեանքը վտանգողները պէտք է յիշատակուին: Մանաւանդ ալ ցեղասպաններուն հետ ցեղակից ըլլալուն պատճառաւ շատ կարեւոր է այս երեւոյթը: Մարդկային արժէքներուն ամենամեծ պատգամներուն տակ տէր կանգնողները հետզհետէ Թուրքիոյ մէջ ալ սկսան ուշադրութեան արժանանալ:

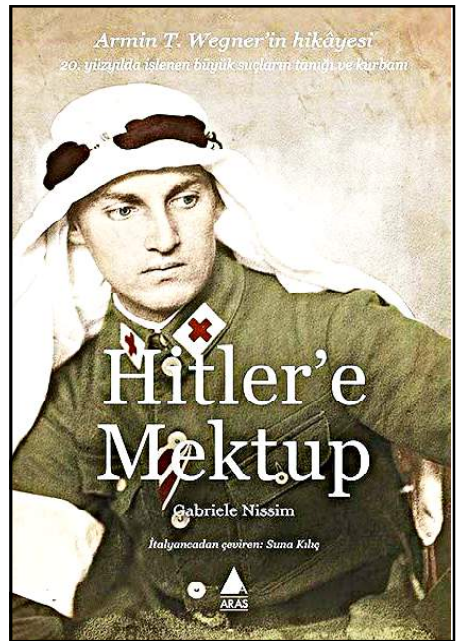
Փատովայի «Արդարներու Այգի» նախագիծի աշխատանքներուն Նիսսիմի անմիջական օգնականներէն էր Փեթրօ Քիւչիւքեան: Ան ալ «Անհնազանդներ» անունով գիրք մը գրած էր 1915-ի ցեղասպանութեան օրերուն հայերու օժանդակող օսմանեան քաղաքացիներու մասին: Երանի հրատարակչատուն մը ձեռնարկէ այդ գիրքին թարգմանութիւնը եւ հրատարակութիւնը: Ես արդէն ուժասպառ եմ այլեւս: Մեծագոյն տառապանքս է խոստացածներս չիրականացնել:

2001-ին Փատովա քաղաքը Ալշէնուրին համար ալ անկիւն մը գտեց «Արդարներու Այգի»ին մէջ: Ալշէնուրը գնահատուած էր ո'չ միայն Հայոց Յեղասպանութեան ճանաչման համար մղած իր պայքարին, այլ նաեւ 1980-ական տարիներուն ձախակողմեան գործիչներուն հետապնդման տարիներուն զանազաններուն թաքստոց ու ապաստան գտած ըլլալուն պատճառաւ:

Ալշէնուր այդ ժամանակ ճամբորդելու ի վիճակի չէր: Արդէն ամիս մը վերջ ալ մահացաւ: Իմ կեանքի ամենածանր Դեկտեմբեր ամիսն էր, երբ գինք ներկայացնելու պաշտօնով ժամանեցի Վենետիկ: Վենետիկ արդէն միշտ թախիծով քաղաք մը եղած է:

Այդ տարի Ալշէնուրի հետ միասին Մարաշխտ Թիթոյի գարմիկը՝ Սվեդլանա Պրոս եւս արժանացած էր այդ պուրակին մէջ յիշուելու:

Այդ պարտէզին մէջ աւելի ետք Հրանդ Տինք ալ ունեցաւ իր բաժինը: 2012-ին, երբ ազատ արձակուեցայ, ինծի համար մեծ ուրախութիւն եղած էր Փատովա

Արմին Ուեկների որդւոյն՝ Միշայի հետ հանդիպումը: Ես Ուեկները 1981 թուին մեր ընկերոջ Ուլիի՝ Գերմանիոյ մէջ համեստ հրատարակչատան մը համար պատրաստած հատընտիրի միջոցաւ ճանչցած եմ: Աւելի վերջ՝ 1994-ին, հրատարակեցի «Տարտանելի կատունները» անուն գործը: 80-ական տարեթիւերուն Հայոց Յեղասպանութիւնը Գերմանիոյ մէջ մոռցուած նիւթ մըն էր: 1977-ին իմ թերնոնի «Հայու Թապուն» գիրքը հրատարակուած էր, որուն յաջորդեց Լեփսիուսի Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան փաստաթուղթերէն հաւաքած նիւթերու հրատարակութիւնը: Էնկելսի ծննդավայր Ուափերթալ քաղաքին մէջ պիտի գտնէի Ուեկների արխիւը: Դժուար է պատերազմին սարսափը Տարտանելի կատուններուն ճակատագրին վրայ ունեցած ազդեցութիւնը նիւթ առնելով այսքան ցնցիչ կերպով պատմել: Ուեկներ պատերազմի կեդրոնին պատերազմի դէմ գործող զինուոր մըն է: Վիրաւորները ռազմաճակատէն հեռացնել է իր հիմնական պարտականութիւնը: Մէկ կողմէն կը կատարէ իրեն յանձնուած պաշտօնը, միւս կողմէ կ'օգնէ պատերազմէն տուժած խաղաղ բնակիչներուն: Անոր էջերը թղթատելով կ'ապրինք պատերազմի ամբողջ սարսափը: Ան միեւնոյն ժամանակ ցեղասպանութեան վաւերագրական լուսանկարիչ մըն է: 2015-ի Օգոստոսին Սթոքհոլմի Բանակի թանգարանին մէջ բացուեցաւ իր գործերու ցուցահանդէսը, «Արմին Թ. Ուեկներ, Հայոց Յեղասպանութեան Ականատեսը» խորագիրով: Ցուցահանդէսին բացման ելոյթ ունեցաւ պատմաբան Վահագն Աւատեան, որ նաեւ հրատարակիչն էր Ուեկների «Հայ Ժողովուրդի դէպի անապատ տարագրութիւնը» գիրքին:

Ուեկներ 1915-ին ԱՄՆ-ի նախագահ Ուիլսոնին նամակ մը գրած էր հայոց ենթարկուած տանջանքներուն մասին: 1921-ին կը մասնակցի Թալեաթ փաշայի ոճիրի դատավարութեան: Աւելի ետք այդ դատավարութիւնը հրատարակուեցաւ, որուն թրքերէնի թարգմանութիւնը կատարեց Տողան Աքհանլը եւ մենք հրատարակեցինք 2003-ին: 1933-ին հրեաներու դէմ ատելութեան մեկնարկման օրերուն այս անգամ նամակ մը կը գրէ Հիթլերին, ըրածներուն դէմ գինք զգուշացնելու համար: Այդ նամակին հետեւանքը կ'ըլլայ ողջակիզ-

Համատեղելով Հաճելին Եւ Օգտակարը, ԱՄՆ-ում Կայանալիք Ցուցահանդեսը Կարելոր Եպատակ Ունի

Գեղանկարիչ Գէորգ Ընծայ Բաբախանեանը պատրաստուած է իր հերթական ցուցահանդէսին, այս անգամ կրկին Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներում:

Հոկտեմբերին և Նոյեմբերին նա ցուցահանդէսով կը ներկայանայ ԱՄՆ-ի չորս քաղաքներում՝ Գլենդէլ, Փասադենա, Լաս Վեգաս և Սքոթսդէլ:

Այս ցուցահանդէսը, սակայն, նկարիչի խօսքով, սովորական չէ, այն բարեգործական է լինելու:

Irakanum.am-ի հետ գրոյցում նկարիչը նշեց, որ նկարները վաճառքից ստացուած հասոյթի կէսը տրամադրուելու է Քարվաճառի մշակոյթի պալատի նորոգմանը:

«ԱՄՆ-ում այս ցուցահանդէսը կազմակերպում է «Արարատ հիմնադրամը», համագործակցութեամբ ՀԲԸՄԻ-ի ֆեան Փասադենա-Գլենդէլ մասնաճիւղի, Ռօզլին նկարչական սրահի, Ս. Կարապետ Հայց. Առաքելական եկեղեցւոյ Լաս Վեգաս, Ս. Աբգար Հայց. Առաքելական եկեղեցւոյ Սքոթսդէլ, Արիզոնա: Այսպիսով, նկարի գնումը խթանելու է նաեւ Արցախում մշակոյթի զարգացմանը», ասաց Գէորգ Ընծայ Բաբախանեանը:

Այս ցուցահանդէսին նկարիչն աւելի շատ արտարակտ (վերացական) ոճի նկարներով է ներկայանալու, սակայն իր անցեալ շրջանի գործերից էլ կը ցուցադրուեն: 4 քաղաքներէ իւրաքանչիւրում նկարիչը 30-ից 40 գործ կը ներկայացնի:

«Նկարչութիւնը իւրայատուկ բան է, մարդիկ կան, ովքեր հաւանում են իմ արտարակտ (վերացական) գործերը, ոմանք էլ աւելի ֆիլոսոփալ (այլաբանական) գործերն են հաւանում: Սակայն ես մեծ տարբերութիւն չեմ դնում ոճերի մէջ, ինչ համար կարեւորը հոգին պահելն է: Եթէ դու նկարում հոգին պահում ես, կարելոր չէ, թէ ինչ ժանրի (ոճի) մէջ ես աշխատում», ասում է նա:

Նկարիչը կոչով դիմում է ամերիկահայ հասարակութեանը, որ պէտք չունի նրանք քաջալերեն իրենց այս ձեռնարկն, ու արդիւնքում Արցախում նախատեսուող ծրագիրն իրենք կարողանան իրականացնել:

«Ցուցահանդէսից զատ՝ ինչ համար կարեւոր է մեր ծրագրի իրականացումը, որովհետեւ շատ դժուար է այսօր մեծ ծրագիր իրականացնել: Խօսքը մօտ 100-150 հազար դոլարի մասին է, նման գումար հաւաքելն ի հարկէ մեծ խնդիր է, ու նման ցուցահանդէսներով, այլ միջոցառումներով պէտք է իրականացնենք ծրագիրը: Յոյս ունեմ, որ այս ցուցահանդէսը կը համատեղի հաճելին և օգտակարը, այսինքն՝ ձեռք բերելով նկար՝ նաեւ օգուտ էք տալիս Արցախի մշակոյթին: Դա է այս ցուցահանդէսի բուն նպատակը:

Կոչով դիմում եմ ամերիկահայերին, որպէսզի գան, մասնակցեն ցուցահանդէսին, համատեղեն հաճելին և օգտակար լինեն արուեստին և մի արուեստի գործ տանեն իրենց տուն՝ այն հոգեւոր հարստացնելու համար», նշեց նա:

Խօսելով ժամանակակից գեղանկարչութեան հիմնախնդիրներից, Գէորգը նշեց, որ նկարիչն այսօր շատ լուրջ խնդրի առաջ է կանգնած:

«Ես երեք տեսակ նկարիչների եմ տարանջատում: Առաջին տեսակը նրանք են, ովքեր մի լիոններով են վաճառում իրենց նկարները, դա արդէն բիզնես (գործի ոլորտ) է ու այստեղ մտնելը սովորական մասկանացուների համար չէ:

Հիմա էլ երրորդ կարգ է գոյացել՝ սկսնակ նկարիչներ, ովքեր, օրինակ, 50-60 տարեկանում նոր սկսում են նկարել, որովհետեւ այսօր նկարչութիւնը կանոններից դուրս է: Նրանք կարողանում են նոյնիսկ վաճառել իրենց գործերը ցածր գներով, նուիրել: Այսինքն, ստեղծել են պրոդուկտ (արտադրանք), որը շատ մասսաների (զանգուածների) բաւարարում է: Եւ կենտրոնում այն պրոֆեսիոնալ (արհեստավարժ) նկարիչներն են, ովքեր չեն կարող իջնել սովորական մակարդակի, ու ոչ էլ կարող են մտնել էջ բիզնես ասպարէզի մէջ, այդ պատճառով նրանց համար շատ բարդ է», ասաց նա՝ նշելով, որ բարդ է յատկապէս այսօր՝ տեխնոլոգիաների (արհեստագիտութիւնների) դարում, երբ շատերը չեն ցանկանում գումար ծախսել՝ արուեստի գործ գնելու համար:

«Բայց հասկացող մարդը, ով իսկապէս գնահատում է արուեստն ու ճիշդ նկարիչներին, հաստատ կը տայ այդ գումարը և ճիշդ կ'անի: Որովհետեւ կեանքը ապացուցում է, որ նախը կարող է ձեռնանալ, դոլարը կարող է արժեզրկուել, բայց արուեստի գործերը երբեք չեն արժեզրկուում», ասում է գեղանկարիչը:

Նշեց նաեւ, որ Գէորգ Ընծայ Բաբախանեանի՝ ԱՄՆ-ում կայանալիք ցուցահանդէսի բացումը տեղի կ'ունենայ Գլենդէլում՝ Հոկտեմբերի 25-31ը Roslin Art Gallery-ում, 415 E. Broadway, Suite 100: Փասադենա քաղաքում կայանալիք ցուցահանդէսը տեղի կ'ունենայ Բարեգործականի Վաչէ և Թամար Մանուկեան կենտրոնի Բոյաջեան սրահում Նոյեմբեր 2-4 թուականին՝ 2495 E. Mountain St., Pasadena.

Լաս Վեգաս քաղաքում կայանալիք ցուցահանդէսը տեղի կ'ունենայ Ս. Կարապետ Հայց. Առաքելական եկեղեցւոյ Քուջաքեան սրահում՝ 2054 E. Desert Town Rd.

Սքոթսդէլ-Արիզոնա քաղաքում կայանալիք ցուցահանդէսը տեղի կ'ունենայ Ս. Աբգար Հայց. Առաքելական եկեղեցւոյ մշակութային սրահի մէջ Նոյեմբերի 16-18, 8849 E. Cholla St.:

Ցուցահանդէսների մուտքը ազատ է: Մանրամասնութեան համար հեռաձայնել (818) 303-5566 համարին:

ցեն ցուցահանդէսին, համատեղեն հաճելին և օգտակարը՝ օգտակար լինեն արուեստին և մի արուեստի գործ տանեն իրենց տուն՝ այն հոգեւոր հարստացնելու համար», նշեց նա:

Խօսելով ժամանակակից գեղանկարչութեան հիմնախնդիրներից, Գէորգը նշեց, որ նկարիչն այսօր շատ լուրջ խնդրի առաջ է կանգնած:

«Ես երեք տեսակ նկարիչների եմ տարանջատում: Առաջին տեսակը նրանք են, ովքեր մի լիոններով են վաճառում իրենց նկարները, դա արդէն բիզնես (գործի ոլորտ) է ու այստեղ մտնելը սովորական մասկանացուների համար չէ:

Հիմա էլ երրորդ կարգ է գոյացել՝ սկսնակ նկարիչներ, ովքեր, օրինակ, 50-60 տարեկանում նոր սկսում են նկարել, որովհետեւ այսօր նկարչութիւնը կանոններից դուրս է: Նրանք կարողանում են նոյնիսկ վաճառել իրենց գործերը ցածր գներով, նուիրել: Այսինքն, ստեղծել են պրոդուկտ (արտադրանք), որը շատ մասսաների (զանգուածների) բաւարարում է: Եւ կենտրոնում այն պրոֆեսիոնալ (արհեստավարժ) նկարիչներն են, ովքեր չեն կարող իջնել սովորական մակարդակի, ու ոչ էլ կարող են մտնել էջ բիզնես ասպարէզի մէջ, այդ պատճառով նրանց համար շատ բարդ է», ասաց նա՝ նշելով, որ բարդ է յատկապէս այսօր՝ տեխնոլոգիաների (արհեստագիտութիւնների) դարում, երբ շատերը չեն ցանկանում գումար ծախսել՝ արուեստի գործ գնելու համար:

«Բայց հասկացող մարդը, ով իսկապէս գնահատում է արուեստն ու ճիշդ նկարիչներին, հաստատ կը տայ այդ գումարը և ճիշդ կ'անի: Որովհետեւ կեանքը ապացուցում է, որ նախը կարող է ձեռնանալ, դոլարը կարող է արժեզրկուել, բայց արուեստի գործերը երբեք չեն արժեզրկուում», ասում է գեղանկարիչը:

Նշեց նաեւ, որ Գէորգ Ընծայ Բաբախանեանի՝ ԱՄՆ-ում կայանալիք ցուցահանդէսի բացումը տեղի կ'ունենայ Գլենդէլում՝ Հոկտեմբերի 25-31ը Roslin Art Gallery-ում, 415 E. Broadway, Suite 100: Փասադենա քաղաքում կայանալիք ցուցահանդէսը տեղի կ'ունենայ Բարեգործականի Վաչէ և Թամար Մանուկեան կենտրոնի Բոյաջեան սրահում Նոյեմբեր 2-4 թուականին՝ 2495 E. Mountain St., Pasadena.

Լաս Վեգաս քաղաքում կայանալիք ցուցահանդէսը տեղի կ'ունենայ Ս. Կարապետ Հայց. Առաքելական եկեղեցւոյ Քուջաքեան սրահում՝ 2054 E. Desert Town Rd.

Սքոթսդէլ-Արիզոնա քաղաքում կայանալիք ցուցահանդէսը տեղի կ'ունենայ Ս. Աբգար Հայց. Առաքելական եկեղեցւոյ մշակութային սրահի մէջ Նոյեմբերի 16-18, 8849 E. Cholla St.:

Ցուցահանդէսների մուտքը ազատ է: Մանրամասնութեան համար հեռաձայնել (818) 303-5566 համարին:

նենայ Բարեգործականի Վաչէ և Թամար Մանուկեան կենտրոնի Բոյաջեան սրահում Նոյեմբեր 2-4 թուականին՝ 2495 E. Mountain St., Pasadena.

Լաս Վեգաս քաղաքում կայանալիք ցուցահանդէսը տեղի կ'ունենայ Ս. Կարապետ Հայց. Առաքելական եկեղեցւոյ Քուջաքեան սրահում՝ 2054 E. Desert Town Rd.

Սքոթսդէլ-Արիզոնա քաղաքում կայանալիք ցուցահանդէսը տեղի կ'ունենայ Ս. Աբգար Հայց. Առաքելական եկեղեցւոյ մշակութային սրահի մէջ Նոյեմբերի 16-18, 8849 E. Cholla St.:

Ցուցահանդէսների մուտքը ազատ է: Մանրամասնութեան համար հեռաձայնել (818) 303-5566 համարին:

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ
 1060 North Allen Ave Pasadena, CA 91104

Գրասենեակները վերանորոգուած եւ յարմար վարձքերով հեռաձայնել՝ (626) 398-0506

 NATIONAL NOTARY ASSOCIATION
 NOTARY PUBLIC

MEMBER

Garine Depoyan

626-755-4773
 554 N. Chester Ave Pasadena, Ca. 91106
 ghdepoyan@gmail.com

Երբ թիւերը կը Խօսին. . . Ի Պատիւ Հայ Թատրոնին ԹՄՄ-ի Միեր Մկրտչեան Թատերախումբին Քսանաճեակին Առթիւ

ԶԱՐՄԻՆԵ ՊՕՂՈՍԵԱՆ

Երկու տասնեակ տարիներ անցած են միմիայն, եւ այսօր թիւերը գումարելով կը շեփորեն Հայ թատրոնին չաղթանակը ամերիկահայ մեր կեանքէն ներս, ի պատիւ Հայ խօսքին, որ բեմերէն կը շարունակէ հնչեցնել ՄԵՍՐՈՊԵԱՆը:

8 բեմադրիչներ, 90 դերասաններ, 20-է աւելի քուլիսային թէքնիք աշխատակազմ, 22 թատերական գործ-հայ թէ օտար թատերադիրներու գործերէն- 62 ելոյթներ հրամցուած են Նիւ Եորք-Նիւ ճրրգիէն, Լոս Անճելոս, Տիթրոյթ, Մոնթրէալէն մինչեւ հայրենի հանդիսատեսին՝ Գիւմրիէն Երեւան: Այս բոլորը շնորհիւ բեմի նուիրեալներու կամ՝ «սրբազան խենթերուն», Հայ խօսքը կը կրցած են հասցնել բազմահարիւր թատերասէրներու, անտեսելով արտասահմանեան աւօրեային ամէնէն դժուարին պայմանները, ամէնօրեայ աշխատանքէն ետք գիշերները փորձերուն հասնելու երկար ճամբորդութիւնն ու խճողումներու մղձաւանջը:

Միացեալ Նահանգներու Արեւելեան ափին միշտ ալ եղած են բեմադրութիւններ՝ երախտաշատ բեմադրիչներով, գովելի շնորհներով օժտուած դերասաններու կազմով, միշտ ալ հանդիսատեսին հրամցնելով մատչելի նիւթեր:

Ինչ որ գովելի է Նիւ Եորք-Նիւ ճրրգիի ԹՄՄ-ՄՏԵՐ Մկրտչեանի Անուան թատերախումբին պարագային՝ հետեւողական եւ յամառ հետապնդումներու շնորհիւ է, որ անընդմէջ գործունէութիւն կ'արձանագրէ: Քսանաճեակը, լսելի դարձնելով, սորվեցնել, նորեկներ կ'երիտասարդներուն գրաւելով, քաջալերելով բեմ հանել, բոլորին ալ շրթներէն հայերէնը լսելի դարձնելով թատրոնի ծարաւ բազմահարիւր հանդիսատեսներուն հրամցնելով:

Այս բոլոր թուրքալուծներն ու գնահատանքի խօսքերը վերակենդանացան, Շաբաթ՝ Սեպտեմբեր 29, 2018-ի երեկոյեան, Նիւ Եորք քաղաքի գիշերային զգլիւն տեսողաշտին հանդիպակաց՝ Հատարն գետին Նիւ ճրրգի կողմը գտնուող Փալիսէտեում շքեղ սրահին մէջ կազմակերպուած պաշտօնական եւ հանդիսաւոր տօնակատարութեամբ:

Հետաքրքիր եւ նորարար եւ բարեփոխուած բառերով երգելով բարի գալուստ մաղթելու սկսան թատերախումբի անդամներէն Յարութ Պարսումեանն ու Դալար Զօքեանը: Խումբին մնացեալ անդամները հետզհետէ իրենց սեղաններէն

ելլելով մէկ առ մէկ միացան, բոլորը միասին երգելով Լէյլէպիճի Հօրհօր աղալի նշանաւոր երգին եղանակով եւ ներկաներուն բուն ծափահարութեան արժանանալով...

«Հայ թատրոնի զաւակներն ենք հարազատ, Եկել ենք հոս նշելու մեր չաղթանակ, Մենք սիրել ենք Հայ մշակոյթն ու լեզուն»

Ինչ էլ որ լինի պիտ' տարածենք բեմերում»:

Հիացումի ու երախտի խօսքերով ծափահարուեցան վաստակաշատ բեմադրիչներ, իրենց գործնական եւ արհեստավարժ մասնագէտի ներդրումով փայլքը աւելցնելով թատերախումբի քսանաճեակ ելոյթներուն:

Օրուան հանդիսավարն էր հայրենի եւ արտասահմանի բեմարուեստի հանդիսատեսներուն ծանօթ, շարժանկարներու եւ թատերախաղերու իր ելոյթներով բազմատաղանդ սիրուած դերասան, բեմադրիչ, թարգմանիչ, ժիրալր Բաբազեան՝ Ֆրանսայէն:

Ժիրալր Բաբազեան իր իւրաքանչեւ հաղորդական ոճով ներկայացուց յայտագիրը: Յաջորդաբար, պատշաճ համեմունքով մէկ առ մէկ խօսեցաւ իւրաքանչիւր բեմադրիչին մասին, որոնք իրենց ներդրումը ունեցած էին անցնող քսան տարիներու ընթացքին: Մէկը միւսին գերազանցող, վաստակաւոր կամ երախտաշատ բեմադրիչներ բոլորն ալ, որոնք անցնող քսան տարիներու ընթացքին, տարբեր հեղինակներու գործերով ներկայացած էին եւ իրենց իւրաքանչեւ հմտութեամբ, ոճով եւ համեմունքով բեմ հանաճեակը թՄՄ-ՄՏԵՐ Մկրտչեան թատերախումբի անդամները, միշտ ալ հմայելով հանդիսատեսը, գեղարուեստական բարձր ճաշակով եւ կարելի բարձրագոյն որակով բեմադրութիւններ հրամցնելով թատերասէր հանդիսատեսին:

Այս թատերախումբը յաջորդաբար վայելած է - Հայրենի դերասանուհի, բեմադրիչ Թամար Յովհաննէսեանի, վարդան Գառնիկի Յովհաննէսեանի (Նիւ ճրրգի), Պերճ Ֆալեանի (Պէյրութ), Յովհաննէս Պապախանեանի (Լոս Անճելոս), Գազիկ Կարապետեանի (Երեւան), Գրիգոր Սաթմեանի (Լոս Անճելոս), Ժիրալր Բաբազեանի (Բարիգ) նման արհեստավարժ բեմադրիչներու բեմի հմտութիւնը:

Գնահատանքի արժանի է նաեւ - մասնաւորաբար տեղական ուժ, այս բոլոր վաստակաշատ բեմադրիչներուն հետ օրը-օրին գործնա-

կան թատրոնի դպրոցը յաճախող՝ եւ անոնց բացակայութեան գործը ճարտարօրէն վարող՝ Յարութ Չաթմաճեանը:

Սոյն երեկոյեան բոլոր բեմադրիչներն ալ ներկայ էին բացի անշուշտ բեմի անմոռանալի վարպետ՝ հանգուցեալ Պերճ Ֆալեանէն եւ Հայրենի տաղանդաւոր դերասանուհի եւ բեմադրիչ՝ Թամար Յովհաննէսեանէն, որուն հայրենիքէն հասած սրտի խօսքը ընթերցեց՝ Գազիկ Կարապետեանը:

Ներկայ գտնուող բեմադրիչներէն իւրաքանչիւրը օրուան յայտագիրը համեմեց իւրօրինակ ու հետաքրքրական ելոյթներով:

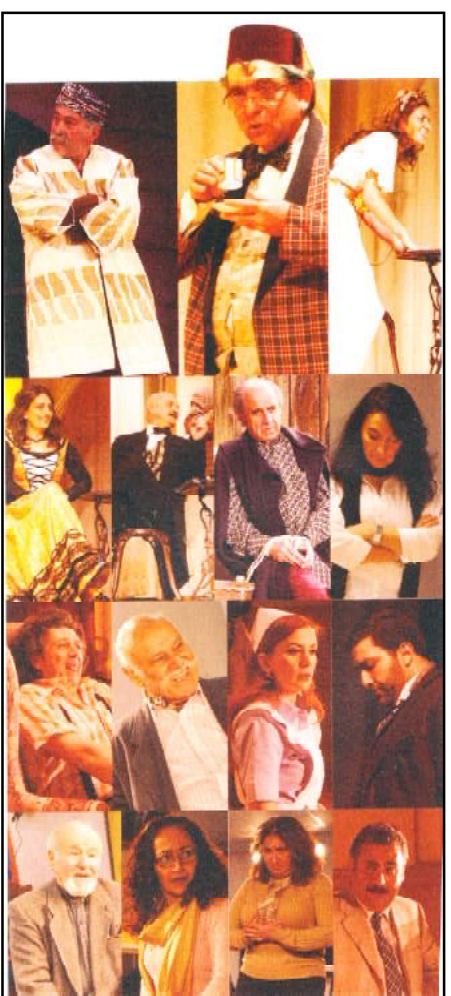
Գազիկ Կարապետեան հայրենի ներկայ աւագանիին շնորհաւորագրերով բեռնաւորուած բեմ բարձրացաւ: Թատերախումբի բոլոր անդամներուն իր գնահատանքի խօսքէն ետք, մասնաւոր շնորհաւորական իր խօսքը ուղղեց թատերախումբի հիմնադրին՝ Յակոբ Վարդիվառեանին եւ Թատրոնի Յանձնախումբի ատենապետ՝ Յարութ Չաթմաճեանին: Ան յաջորդաբար ներկայացուց Հայրենիքէն յղուած յատուկ շնորհաւորագրերը ՀՀ Մշակոյթի Նախարարուհի Լիլիթ Մակունցին, Արտասահմանի Հայութեան հետ Մշակոյթի Կապի Կոմիտէի Նախարար՝ Միխիթար Հայրապետեանին, ինչպէս նաեւ Թատերական Գործիչներու Միութեան Նախագահ՝ Հ. Ն. Ղազանչեանին:

Գնահատանքի ու երախտագիտութեան խօսքերով բեմ հրաւիրուեցաւ թատերախումբի հիմնադիրն ու ողնախիւղ հանդիսացող Յակոբ Վարդիվառեանը, որ անցնող քսան տարիներու ընթացքին անկարելին կարելի դարձուցած էր բոլորանունը եւ յամառ աշխատանքով բեմ հանելու, խումբը հիւրախաղերու տանելու եւ ՄՏԵՐ Մկրտչեանի անունը կրող թատերախումբին անունը իր արժանավայել բարձունքին վրայ պահպանելու: Ան երախտի խօսքերով շնորհակալութիւն յայտնեց երեկոյեան իրենց օրհնաբեր ներկայութեամբ պատուող երկու հոգեւորականներու՝ Ս. Վարդան Մայր Տաճարէն Լուսարարպետ եւ Առաջնորդական փոխանարդ հայրերուն յանձինս՝ Հոգ. Տ. Մեսրոպ Վրդ. Պարսումեանին, եւ Հոգ. Տ. Սիմէոն Աբղ. Օտապաշեանին: Շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ այն բոլոր ազգայիններուն եւ թատերասէրներուն, որոնք անցնող քսան տարիներու ընթացքին իրենց բարոյական եւ նիւթական աջակցութիւնը չէին զլացած:

Բեմ հրաւիրուեցաւ նաեւ Յարութ Չաթմաճեանը, որպէս հիմնադիր անդամ, բեմադրիչ եւ թատերախումբի յանձնախումբին ատենապետը, որ իր ամբողջական նուիրումով արհեստավարժ բեմադրիչներու բացակայութեան հմտօրէն կը շարունակէ ղեկավարել խումբը:

Յաջորդաբար գնահատանքի խօսքերով բեմ հրաւիրուեցան մանկ քուլիսային աշխատանքէն շատ աւելին կամաւոր, անսակարկ աշխատանքով կատարող Տիկիլիններ՝ Մարի Զօքեանն ու Շնորհիկ Մինասեանը, իրենց վստահուած պարտականութիւնը պարտականութեան սահմանէն անդին ամբողջական նուիրումով կատարած ըլլալուն համար:

Երեկոյն համեմող մասնագէտ բեմադրիչներ մէկ առ մէկ փայլեցան իրենց շնորհուած տաղանդով: Գր.

Սաթմեանը իր գուարճախօսութեամբ ժպիտ եւ ծիծաղ բաժնելով տրամադրութիւն բարձրացուց, Յովհ. Պապախանեանը իր հմայիչ ձայնով դիւթեց ներկաները եւ իր աշխոյժ վարակիչ երգերով (Հայերէն, անգլերէն եւ իտալերէն) ներկաները ոտքի հանեց պարահարթակը պարողներով լեցնելու:

Թատերախումբի անդամներէն, բազմատաղանդ դերասան եւ երաժիշտ Յարութ Պարսումեանին ստեղծագործ մտալրացումով պատրաստուած կարճ, ամփոփ եւ խօսուն տեսարկը հանդիսատեսին ներկայացուց թատերախումբի անդամները իրենց հարազատ խօսքերով եւ մէջ-ընդ-մէջ գանոնք համեմելով գանազան թատերական ելոյթներէն նմուշ-պատառիկներ ներառնելով: Արդարեւ շատ հետաքրքրականօրէն թատերախումբին պատմական մատուցուեցաւ ներկաներուն: Պարսումեանին գործն էր նաեւ քսանամեակի հանդիսութեան նուիրուած գրքոյկին աշխատանքը, գովելի ճաշակով եւ հմտութեամբ ի մի բերուած:

Եւ որպէս վերջաբան կ'արժէ չիշել Յարութ Պարսումեանին նախաձեռնած խմբային երգին բառերը որ բեմահարթակէն դերասանները միաբերան երգեցին...

«Կը խոստանանք վառ պահել մեր այս ջահը

ՄՏԵՐ Մկրտչեանի անուան թատրոնը... Բազմացնենք մեր թատերասէր բանակը, Հարիւր չիտուն հոգիանոց շոկատը: Ուրեմն յառաջ գարկէ՛ք թմբուկ տօնական, Բարձր պահենք այս անունը պատուական, Պահպանելով Հայ թատրոնի պատմութիւն, Տարածելով սէր, ծիծաղ եւ խնդութիւն»:

Վարձքը կատար իւրաքանչիւր դերասանին, յանձնախումբի անդամներուն, քուլիսային աշխատանք կատարողներուն:

Կը մաղթենք եւ կը յուսանք, որ բոլոր կամաւորներն ու բարերարները յաջորդող տասնամեակներուն կը շարունակեն իրենց նուիրումը, նիւթական եւ բարոյական քաջալերանքը, կանգուն պահելու թատերախումբը, դարձեալ եւ միասնաբար տօնելու ոսկեայ եւ աղամանդեայ տարեդարձները ԹՄՄ-ի ՄՏԵՐ Մկրտչեանի Անուան Նիւ Եորք-Նիւ ճրրգիի այս թատերախումբին:

Կեռասի Միջոցով Բուժուող Հիւանդութիւններ

Կեռասի եղանակը եկած է արդէն, որ կը նշանակէ, թէ ժամանակն է ո՛չ միայն կենսանիւթեր կուտակելու եւ վայելելու հրաշալի համը, այլեւ՝ կազդուրուելու:

- Աւելորդ կշիռ: Շնորհիւ B կենսանիւթին, որ բարենպաստ ազդեցութիւն ունի նիւթափոխանակութեան վրայ, կեռասը կ'օգնէ պայքարելու աւելորդ կշիռի դէմ: Անիկա նաեւ կը կանոնաւորէ աղիքներուն աշխատանքը: Իսկ փաստը, որ կեռասը համեղ է եւ կ'օգնէ անօթութիւն չզգալուն, պարզապէս նիհարանալու կատարեալ հնարաւորութիւն է:

- Անքնութիւն: Կեռասը մեղաթոնինի բնական աղբիւր է, որմէ կախեալ է մեր խոր եւ լիարժէք քունը: Քնանալէն առաջ քանի մը բուռ կեռաս կերէք եւ պիտի մոռնաք առաստաղին նայելու եւ ոչխարները հաշուելու մասին:

- Շաքարախտ: Կեռասը ունի քիչ քանակով ածխաջուրեր: Անիկա նաեւ կը ներառէ հակաօքսի-

տանթներ, որոնք կը նուազեցնեն սրտի հիւանդութիւններու եւ շարորակ ուռուցքներու վտանգը: Կարեւոր է չիշել. շաքարախտով հիւանդներուն խորհուրդ կը տրուի օգտագործելու միայն թարմ կեռաս՝ ո՛չ հիւթ կամ անուշ:

- Արեան հիւանդութիւններ: Գուրամիները, քարօթինոտները եւ ֆլաւոնոիտները, որոնք քաղցր կեռասին մէկ մասն են, կը կարգաւորեն արեան անբաւարարութիւնը, կը կանխեն խցանուածներու ձեւաւորումը եւ կ'ամրապնդեն արեան անօթներու պատերը, իսկ երկաթը կ'օգնէ արիւնը յագեցնելու թթուածինով՝ կանխելով թուլութիւնն ու յոգնածութիւնը:

- Ջղաջին համակարգ: Ամիկտալինը, որ կը գտնուի կեռասի կոթին մէջ, կը հանգստացնէ ջղաջին համակարգը:

Հանգստութիւն ապահովելու համար՝ խորհուրդ կը տրուի խմել կեռասի կոթերէն պատրաստուած թէյ (օրը 2 գաւաթ):

Փաստեր Կնոջ Մարմնի Մասին, Որոնք Երբեմն Չենք Գիտեր

Շատեր գիտեն կանացի մարմիններու անհաւանական դիմացկունութեան մասին ու լսած են տղամարդու եւ կնոջ կողմէ գոյնեւորու ընկալման տարբերութիւններուն մասին: Գիտնականները կը ներկայացնեն կնոջ մարմնին առնչուող եօթը փաստ, որոնց մասին շատերս, հաւանաբար, երբեք չենք լսած:

1) Նկատած էք, թէ ինչպէս կը շրջին կանայք եւ տղամարդիկ: Փորձեցէք գտնել տարբերութիւնը եւ պիտի տեսնէք, որ տղամարդը կը շրջէ իր ամբողջ մարմինը, իսկ կնոջ՝ միայն գլուխը: Պատճառը մկաններու կառուցուածքին մէջ է, որ աւելի ճկուն է կանանց պարագային:

2) Քունի ժամանակ կանայք աւելի զգալուն լսողութիւն ունին: Այս փաստը եղաշրջման գործընթացի հետեւանք է: Կանայք քնացած ժամանակ աւելի զգալուն են աղմուկի հանդէպ, որպէսզի անմիջապէս արթնան, երբ փոքրիկը կու լայ: Սակայն, լաւը այն է, որ այս օրէնքը կ'աշխատի միայն բարձր ձայներու ժամանակ: Յած հնչողութեամբ ձայները կնոջ չեն արթնցնեն:

3) Կնոջ մէկ կուրծքը աւելի մեծ է միւսէն: Տարբերութիւնը կա՛մ կրնայ աննշան ըլլալ, կամ՝ բաւական նկատելի, սակայն երկու պարագաներուն ալ անհասկատանալու կարիք չկայ: Ոչ ոք բացարձակ հաւասար կուրծքեր ունի:

4) Կանայք աւելի բանական են քան տղամարդիկ: Հակառակ հա-

մատարած այն կարծիքին, որ կանայք աւելի զգացմունքային են, իսկ տղամարդիկ աւելի իրատես, իրականութիւնը բոլորովին այլ է: Ուղեղի հաստ կեղեւը կը կապուի շարք մը ճանաչողական եւ ընդհանուր հետախուզական փորձարկումներու բարձր գնահատականներուն հետ: Իսկ կանանց ուղեղի կեղեւը տղամարդոց ուղեղի կեղեւէն շատ աւելի հաստ է:

5) Ճարպային կուտակումը վատ է: Անիկա հասուն կնոջ գիրութեան նշան է: Վիճակագրութեան համաձայն, 40 կիներէն միայն մէկը չունի ճարպերու այդպիսի կուտակումներու քանակը: Կանայք հասունացնելու վրայ:

6) Կանայք աւելի արագ կը գինովնան քան տղամարդիկ: Կանանց հիւսուածքներուն մէջ աւելի քիչ ջուր կայ քան տղամարդոց: Կանայք աւելի արագ կը գինովնան քան տղամարդիկ, քանի որ անոնց մարմինը աւելի վատ յարմարուած է ալքոհոլը մարսելուն, մինչեւ անիկա հասնի արեան հոսքին:

7) Կանայք աւելի ամուր կը կապուին մարդոց: Պատճառը այն է, որ կանայք ունին ոքսիտոցինի աւելի բարձր մակարդակ:

Ոքսիտոցինը, այսպէս կոչուած, սիրոյ հորմոն է: Անիկա կը խթանէ կապուածութիւնը, կ'ամրացնէ յարաբերութիւնները եւ կը մեղմացնէ ճնշուածութիւնը: Ոքսիտոցինը նաեւ պատասխանատու է մօր եւ փոքրիկի միջեւ կապի ստեղծման եւ, նոյնիսկ, կուրծքով կերակրելու համար:

Հինգ Կարծրատիպ՝ Միայնակ Կանանց Մասին

- Իրականութեան մէջ անոնք չեն ուզեր միանակ ըլլալ: Միայնակ կանանց շուրջ միշտ կը յայտնուին բազմաթիւ մարդիկ, որոնք կը փորձեն ամէն կերպ ճնշել անոնց, մէկը՝ հայրաբար, միւսը՝ մտերմաբար: Կ'ըլլան ե՛ւ հակասական քննադատութիւններ, ե՛ւ լուրջ փաստարկներ, ե՛ւ խրատներ: Եթէ դուք ձեզ կը ջանալի կը զգաք առանց տղամարդու, ուրեմն դիմադրեցէք այդ ճնշումներուն: Նոյնիսկ եթէ երջանիկ չէք, բնականաբար, ո՛չ ոք իրաւունք ունի քննադատելու ձեզ:

Բարձր ինքնագնահատականի պատճառով անոնք չափէն աւելի բծախնդիր են: Ոմանք ատիկա կ'անուանեն բծախնդրութիւն, իսկ միւսները՝ բարձր պահանջներ: Բայց ատիկա նոյնպէս յարաբերական է: Ի՞նչ կարիք կայ հանդիպելու մէկուն հետ, որ ձեզի համար հաճելի չէ կամ ո՛չ մէկ հեռանկար ունի կամ այլ աշխարհայեացք ունի: Գիտցէ՛ք ձեր գինը ու գիշուածներու մի՛ երթաք ուրիշներու

Ի՞նչ Կը Պատահի, Եթէ Քնանաք Թաց Մազերով

Թաց մազերով քնանալը կրնայ յանգեցնել խուճեք մը խնդիրներու, որոնցմէ են՝ գլխացաւը, մրսածութիւնը, մազերու որակի վատացումը, եւ այլն: Երեկոցեան լոգանք ընդունելը կ'օգնէ հանգստանալու, աւելի լաւ քնանալու, սակայն մազերը չչորցնելու պարագային կրնաք լուրջ խնդիրներու բախիլ:

- Գլխացաւ: Եթէ յաճախակի քնանաք առանց մազերը չորցնելու, կրնան պարբերական եւ ուժեղ գլխացաւեր յառաջանալ: Խնդիրը աւելի կը բարդանայ, եթէ գլուխը փաթթէք սրբիչով, որ կը պահէ խոնաւութիւնը: Այս իրավիճակը բացասաբար կ'ազդէ արեան շրջանառութեան վրայ, կը մեծցնէ լարուածութիւնը, որուն իբրեւ արդիւնք ցաւ կ'առաջանայ:

- Մազերու տկարութիւն: Եթէ կ'ուզէք առողջ եւ ամուր մազեր ունենալ, դադրեցէ՛ք թաց մազերով քնանալ: Թաց մազերը դիւրութեամբ կը վնասուին եւ կը տկարանան:

- Մաշկային վարակներ: Մազերը առանց չորցնելու քնանալը կը մեծցնէ մաշկի վարակներու հաւանականութիւնը. խոնաւ միջավայրը խոչնդան է փոքր մարմիններու բազմացման համար: Սուկեցնելու եւ վարակներու բազմացման իբրեւ արդիւնք՝ կրնան մաշկային հիւանդութիւններ յառաջանալ:

- Բորբոքում, քերուիլ: Խոնաւ միջավայրի մէջ բազմացող սուկեցնող կրնան քերուելու պատճառ դառնալ: Այս խնդիրները կրնան

պարբերաբար յառաջանալ, եւ յաճախ քանի մը օր կը պահանջուի, մինչեւ անոնք անհետանան, յատկապէս եթէ խնդիրը պատշաճ չի լուծուիր:

- Գերզգայնութիւն եւ մրսածութիւն: Թաց մազերով քնանալու պարագային քունի ընթացքին մարմնի ջերմաստիճանը կը փոփոխուի, որ կրնայ տկարացնել դիմադրողական համակարգը եւ գերզգայնութեան ու մրսածութեան պատճառ դառնալ: Քանի որ խոնաւութիւնը քանի մը ժամ կը շարունակուի, մարմնի պաշտպանական կարողութիւնները կը տկարանան, որուն իբրեւ արդիւնք վարակները «կը գրոհեն» մարմինը:

- Ճարպոտ մազեր: Իբրեւ կանոն՝ ասիկա կը յանգեցնէ մազերու իւղոտելուն: Վերջինս կապուած է ճարպագեղձերու աշխատանքի խանգարման հետ, որ, իր հերթին, կը յանգեցնէ գլխամաշկի քի-ի հաւասարակշռութեան խախտման:

- Մկանային ցաւեր: Թէեւ մկանային ցաւերը կրնան կապուած ըլլալ խուճեք մը գործօններով, բացառուած չէ նաեւ, որ անոր պատճառը կրնայ թաց գլուխով քնանալը ըլլալ: Բացի արեան շրջանառութեան վրայ բացասական ազդեցութենէն, ջերմաստիճանի փոփոխութիւնը նաեւ պատճառ կը դառնայ մկանային լարուածութեան:

- Թեփ: Թեփը կրնայ յառաջանալ սնկային վարակի հետեւանքով, որ կ'առաջանայ նաեւ թաց մազերով քնանալու պարագային:

Միայնակ, Որոնք Ձոյգերը Կ'ընեն Ամուսնութեան Առաջին Տարուան Ընթացքին

1) Ձեն խօսիլ դրամի մասին: Երբ կ'օրինականացնէք յարաբերութիւնները, կը ստանձնէք որոշակի պարտականութիւններ, որոնք կրնան ազդել ձեր նիւթական կարողութիւններուն վրայ:

Ամուսնութեան առաւելութիւններէն մէկը նիւթական գործընկերութիւնն է. երկու եկամուտ եւ համատեղ ծախս: Բայց զոյգերը, որոնք նիւթականի մասին չեն խօսիր, առիթ կը ստեղծեն դժգոհութիւն եւ անվստահութիւն յառաջացնելու, որ կրնայ պատճառ դառնալ ամուսնութեան անջաշող աւարտին: Ժամանակ տրամադրեցէ՛ք ձեր համատեղ գումարներու վերլուծութեան, որպէսզի ձեր միջեւ փակ հարցեր չըլլան:

2) Կենցաղի մէջ հաւասար դերեր չեն ստանձնելու: Առօրեայ հոգերը պէտք է կիսել երկուքի միջեւ: Օրինակ՝ ան կը թափէ աղբը, դուք կը լուաք ամանեղէնը: Ան կը գնէ մթերքը ձեր ցուցա կով, դուք կը պատրաստէք: Այդպէս ըրէք, քանի դեռ փոքրիկները չեն ծնած, քանի որ անկէ ետք իրավիճակը կրնայ աւելի բարդանալ: Եթէ դուք՝ համատեղ կեանքի սկիզբէն կենցաղի մէջ ձեր դերերը չբաշխէք, դժգոհութիւնը՝ որ դուք կ'աշխատիք, իսկ միւսը հեռատեսիլ կը դիտէ, կրնայ ոչնչացնել ձեր ամուսնութիւնը:

3) Կը մոռնան ուշադրութեան փոքրիկ դրսեւորումները: Առանց առիթի ծաղիկները, անկողինի մէջ

նախաձաշը եւ ուշադրութեան այլ նշանները պէտք չէ կորսուին ամուսնութենէն ետք:

Այդ պարզ, փոքրիկ ու յաճախ չիմար ժեսթերը ձեզ աւելի կը մտերմացնեն: Բոլոր ճնշումներու պարագային, որոնք կը յառաջանան փոխյարաբերութիւններու ժամանակ, կարեւոր է չիշեցնել իրարու, թէ ինչի համար ընտանիք ստեղծած էք:

4) Առանձին չեն ապրիր-Շատ կարեւոր է ունենալ սեփական տունը: Ամուսնութեան առաջին տարիներուն ծնողներու հետ ապրիլը կրնայ յանգեցնել ամուսնալուծութեան: Ամուսնութեան առաջին տարիները զոյգերու միմեանց հետ յարմարութեամբ տարիներն են: Չոյգերը կը սորվին միմեանց սովորութիւնները: Ուրիշներու ներկայութիւնը, յատկապէս ծնողներու, իբրեւ կանոն, կը յանգեցնէ յարաբերութիւններու անկման:

5) Ձեն խօսիլ մինչեւ ամուսնութիւն ունեցած պարտքին մասին: Որեւէ պարագայի ձեր կնոջ կամ ձեր ամուսինին պէտք է վստահիք ձեր պարտքերուն մասին գաղտնիքը: Քանի որ ամուսնութենէն ետք անիկա պիտի ըլլայ ձեր երկուքինը: Ձեր զոյգը իրաւունք ունի ատիկա գիտնալու: Սակայն, եթէ դուք կը թաքցնէք այդ տեղեկատուութիւնը, ձեր ընտրեալը, յետագային՝ գիտնալով այդ մասին, ինքզինք դաւաճանուած կրնայ զգալ: Պատրաստեց՝ ՆԱՐԻՆԷ Ն.

Յարութիւն Կարապետեանի Յիշատակին

Լոս Անճելոսի Այնթապցիների Մշակութային Միութիւնը Սեպտեմբերի 9ին Branview շքեղ սրահում կազմակերպել էր ճաշկերոյթ, նուիրուած Հ.Հ. Այնթապ գիւղում գտնուող Բիւզանդ եւ Մարի Մարգարեանների անուան միջնակարգ դպրոցի վերանորոգման աշխատանքներին, ի յիշատակ Միութեան անմոռանալի անդամներից՝ Յարութիւն Կարապետեանի:

Արդէն բոլորիս հոգին բաժանուածի կակիծով է մորմոքուած: Եւ որքան էլ անդողող շրթներով դժուար է կրկնել հրաժեշտի մասին, մենք կանգնած ենք ցաւալի եւ անհատալի իրողութեան առջեւ: Այլեւս մեր կողքին չէ ազգասէր, Չերմեռանդ հայրենասէր հպարտ այնթապցի, ժողովրդի սիրով խանդավառ մի Չերմ սիրտ, իր ողջ նկարագրով իսկական հայ, առաքինի անձնաւորութիւն՝ Յարութիւն Կարապետեանը, մարդ, որն իր կեանքը խունկի պէս վառեց մարդասիրութեան եւ բարեացակամութեան խորաններում, մարդ, որ մեծ էր, հոգով, գաղափարի անաղարտութեամբ, զգացմունքների ազնուութեամբ, մարդ, որ ունէր մեծ հոգի՝ մարդկանց սիրելու, նուիրուելու եւ ծառայելու:

Այո, հանգչեց իր շրջապատի հանդէպ սիրով եւ Չերմութեամբ խանդավառ մի Չերմ սիրտ, որ հրէ լիցք էր հաղորդում իր շրջապատին:

Դժուար էր լռեցնել նրա երակներում անվերջ մոռնացող արեան կանչը: Նա անվերջ մտածում էր, խորհում, պրպտում, պայքարում հայի բարօրութեան եւ լուսաւոր հայրենիքի համար:

Նա անվերջ իր շրջապատին վարակում էր խանդավառութեամբ եւ լուսաւոր զգացումներով:

Այսպիսով, Յարութիւն իր ողջ կեանքում հոգու տաճարում կանգուն պահեց 3 խորան՝ նուիրուած բարուն, ճշմարտին եւ գեղեցիկին: Դրանով եղաւ երջանիկ, երջանկացնելով իր շրջապատը:

Հայրը՝ ճորձ Կարապետեանն էր, մարդ որ իր կեանքի 55 տարիները անցկացրել էր հայրենանուէր ծառայութեան մէջ: Մասնակցել էր հերոսական ինքնապաշտպանութեան, այնուհետեւ չափել էր տարագրութեան մոռաց ճամբաները մինչեւ Սիրիա, Լիբանան, Պաղեստին, Եգիպտոս եւ ԱՄՆ: Նա հայրենաբնակ Այնթապցիների Միութեան ամենաեռանդուն անդամներից էր:

Հայրենասիրական նոյն ոգով էր օժտուած որդին՝ Յարութիւնը:

Սովորելով Երեւանի Կոմիտասի անուան Պետական կոնսերուատորիայում, այնուհետեւ Երեւանի գեղարուեստա-թատերական ինստիտուտում, երկար տարիներ Հայաստանի Պետական Ակադեմիական երգչախմբի երգիչներից էր եւ համերգներով շրջապակել էր աշխարհի բազմաթիւ երկրներ:

Երկար տարիներ Այնթապցիների Մշակութային Միութեան նախագահն էր, կենարար կապը Հայաստանում ապրող այնթապցիներին եւ աշխարհում ցրուած այնթապցիների միջեւ:

ԱՄՆ-ում եւս Այնթապցիների Մշակութային Միութեան ժրջան անդամներից էր: Յարութիւն իր խորտ ձայնով, հայրենասիրական երգերով միշտ զարդարում էր միութեան կազմակերպած միջոցառումները, իսկ հերոսամարտին նուիրուած երեկոները աւարտուած էին Այնթապի հիմներգի անզուգական կատարումներով:

Յարութիւնը ամէն տեղ եւ իւրաքանչիւր հանգամանքի մէջ մնաց նուիրումի, հայրենասիրութեան եւ ընկերասիրութեան առաքեալը:

Աւաղ, այսօր մեզ հետ չէ Յարութիւն... Թող Աստուած մխիթարութիւն շնորհիւ իր թանկագին ընտանիքին, կնոջը՝ սիրելի Սվետային, գաւազներին՝ Աստղիկին եւ Հայկին, որոնցով նա միշտ հպարտ էր, իր թոռներին, որոնց հետ կապում էր շատ ու շատ երազանքներ, քրոջը՝ Լենային ու իր ընտանիքին, բարեկամներին, ընկերներին, մեր բոլորին:

Թող Աստուծոյ լուսաւոր կանթեղը առյաւէտ բոցկլտի Յարութիւն Կարապետեանի շիրմի վրայ եւ եղից լոյս իր գերեզմանին:

Անցեալ տարի, ամրանը եւ Յարութիւնը եւ Փեռլա Քոթոյեանը գտնուած էինք հայրենիքում եւ միասին այցելեցինք «Բիւզանդ եւ Մարի Մարգարեան» Այնթապի թիւ 2 միջնակարգ դպրոց եւ արժանացանք Չերմ ընդունելութեան դպրոցի տնօրէնուհի՝ Ալվարդ Սահակեանի եւ իր աշխատակիցների կողմից: Մենք ինչպէս իւրաքանչիւր անգամ, հիացանք կրթօճախով, որտեղ կրթուած է Չարենցի խօսքերով ասուած «Մեր լաւ գալիքի ոսկեհեր տղան, մեր լաւ գալիքի ոսկեհեր մանուկ» եւ հենց տեղում ծագեց դպրոցի վերանորոգման աշխատանքներին մեր Լոս Անճելոսի այնթապցիների մշակութային միութեան աջակցութիւնը բերելու գաղափարը, բայց ափսոս... Յարութիւնը չտեսաւ այդ գաղափարի իրականացման աշխատանքները:

Հայկազեան Հայագիտական Հանդէս

Շարունակուած էջ 7-էն

հայր Կռանեանին եւ այս խմբակին ու համալսարանի նախագահութեան կողմէ խմորուած ու մշակուած իւրօրինակ թարմ լաւաշ մատուցանել հայութեան եւ գիտութեան»:

Շնորհանդէսին իր սրտի խօսքը փոխանցեց դեսպան Պրն. Սամուէլ Մկրտչեան: Մեծարգոյ դեսպանը ողջունելով Հանդէսին հրատարակութիւնը, յայտնեց, թէ հատորը ծանրակշիւ է իր հարուստ բովանդակութեամբ, որով հարաւորութիւն կը յառաջանայ ծանօթանալու հայ ժողովուրդի մշակութային, պատմական, գրական եւ ազգագրական երեսակներու: Ան յոյս յայտնեց, որ Սփիւռքի մէջ իր նմանը չունեցող Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսը «մեզ պիտի ուրախացնէ, լուսաւորէ եւ մտորումներու առիթ հանդիսանայ դեռ երկար տարիներ», եւ մաղթեց որ Հանդէսը շարունակէ իր առաքելութիւնը նոյն ոգիով եւ նոյն նուիրումով:

Շնորհանդէսի եզրափակման իր խօսքը փոխանցեց վերապատուելի Հայտօսթեան, որ հանդիսութիւնը բնութագրեց հետեւեալ խօսքերով. «Այսպիսի հանդիսութեան մէջ դեր չունին հրավառութիւնն ու արտաքին պերճանքը, բազմութիւններն ու դահլիճներու փայլքը: Հուրի զօրութիւնը գրիչին մէջ է, պերճանքը՝ մտքի պայծառութեան, բազմութիւնը՝ նիւթերու խորքին զանազանութեան, իսկ փայլքը՝ հոգիի անկեղծութեան եւ անոր տարրական պարզութեան մէջ»:

Վեր. Հայտօսթեան բարձր գնահատելով հայագիտական բնագաւառին մէջ գործող մշակները, ըսաւ. «Հայագիտութեան նուիրական աշխատանքի լծուած անձեր, նամանաւանդ Սփիւռքի մէջ, յաճախ կը զգան թէ արտադրողականութեան կողքին կայ թանկարժէք բան մը պահելու, պահպանելու եւ տակաւին տարածելու լուրջ առաքելութիւնը: Ընդհանրապէս նախանձելի չեն այն ասպարէզները ուր մշակը պէտք է գործէ վայրենիացի մթնոլորտի կամ վտանգաւոր հոգեբանութեամբ, եւ փոխանակ մշակութիւն եւ

յառաջընթաց կատարելու յամառօրէն խաղայ կղզիացած կալուածի տնտեսի դերը»: Վեր. Հայտօսթեան 1970էն իվեր Հայկազեան Համալսարանի Հանդէսին իւրապատկութեան ու դերին անդրադարձ կատարելէ ետք ապագայի ծրագրերու եւ յանձնառութեանց առումով մատնանշեց հետեւեալ շարք մը կէտերը.՝

- Հայագիտութիւնը դիտել որպէս ապագայի գիտութիւն, զարգացող, ու այլ գիտութիւններու հետ քայլ պահող, եւ այդ բոլորը օգտագործել ամուր հիմքեր գտնելով:

- Ապահովել երիտասարդ սփիւռքահայ ուսումնասիրողներու ներգրումը:

- Պահպանել գիտական մակարդակը եւ շարունակաբար օգտագործել արդի մեթոտներ, լաւագոյնս օգտագործելով թուային աշխարհի հարաւորութիւնները:

- Չարգացնել հայագիտական հանդէսներու եւ գիտաշխատողներու եւ հայագիտական կեդրոններու միջեւ գործակցութիւնը:

- Լեզուական թէ քերականական հմտութիւններու կորուստին գուգահեռ գծել սահմանները ընդունելիին ու անընդունելիին:

- Հայագիտութիւնը չվերածել զաղափարախօսութեան հարթակի:

- Չանագան լեզուներու օգտագործման իրականութեան մէջ չմոռնալ յատուկ կարեւորութիւնը արեւմտահայերէնին:

Եզրափակելով իր խօսքը, վերապատուելի Հայտօսթեան վերաբեւորեց տարի մը առաջ վախճանած երջանկալիշատակ հայր Անդրանիկ ծայրագոյն վարդապետ Կռանեանը, եւ իր ուրախութիւնը յայտնեց, որ անոր շունչով բեղմնաւորուած խմբագրական կազմի պատասխանատու խմբագիր նշանակուած է Հանդէսի երկար տարիներու պատասխանատու քարտուղար՝ Դոկտ. Անդրանիկ Տագէսեանը:

Հուսկ, Վեր. Հայտօսթեան շնորհակալութեան խօսք ուղղեց ներկաներուն իրենց քաջալերական ներկայութեան համար:

Հանդիսութեան աւարտին տեղի ունեցաւ աւանդական կարկանդակի հատում եւ հիւրասիրութիւն:

Թանկագին Յարութիւն մենք քեզի յիշելու ենք այսօր, վաղը եւ ընդմիշտ: Քո անմոռանալի յիշատակը եւ թանկագին վաստակը անջնջելիօրէն կը մնայ բոլորիս հոգիներում որպէս առաջադէմ մտքերի, համամարդկային ապրումների փայլուն արտայայտութիւն ու մենք միշտ շնջալու ենք «Մեր անգին, թանկագին ընկեր, ազնիւ հայ...»:

ԹԱԳՈՒՀԻ ԱՐՁՈՒՄԵԱՆ

Լոս Անճելոսի Այնթապցիների Մշակութային Միութեան որոշմամբ (ատենապետ՝ պատուարժան Աւետիս Դեմիրճեան) Հ.Հ. Արարատ Մարզի «Բիւզանդ եւ Մարի Մարգարեան» Այնթապի թիւ 2 միջնակարգ դպրոցի վերանորոգման աշխատանքները աւարտելուց յետոյ պատին կը գետեղուի յուշատախտակ ի յիշատակ Յարութիւն Կարապետեանի:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Կալիֆորնիայի Հայ Գրողների Միութեան կազմակերպութեամբ, ս. ք. Հոկտեմբերի 28-ին, Կիրակի, ժամը 5-ին, Գլենդէլի Ս. Աստուածածին եկեղեցու հարեւանութեամբ (211 W. Chestnut Str.) գործող Երիտասարդական Կենտրոնում տեղի կ'ունենայ գրական-երաժշտական ճոխ երեկոյ՝ նուիրուած Երեւանի հիմնադրութեան 2800-ամեակին: Գրող-բանաստեղծների հետ միասին ելոյթներ կ'ունենան ճանաչուած երգիչ-երգչուհիներ Պապին Պօղոսեանը, Սուսաննա Մարտիրոսեանը, Հերմինէ Ամիրեանը, Մարիամ Աղաջանեանը եւ ուրիշներ: Երեկոյի ընթացքին կը ցուցադրուի տեսաժապաւէն Երեւանի մասին: Նշանաւոր դերասանուհի Թաքուհի Յակոբեանը առաջին անգամ հանդիսատեսի դատին կը յանձնի իր գեղանկարչական գործերից աւելի քան 20 կտաւներ: Երեկոյի մուտքն ազատ է: Կը լինի հիւրասիրութիւն:

Արեգակի Մեծութիւնը Մայրամուտին է Երեւում

Շարունակուած էջ 13-էն

օդանաւակայան՝ Ազնաւուրի թռիչքից մի քանի վայրկեան առաջ միայն:

- Բրաւօ տղաս,- բոլորի համար լսելի ձայնով ասաց նա ու՝ աւելացրեց. Յուսամ ամէն բան կարգին է:

- Այո՛, այո՛, կրնաք եղածին պէս յանձնել արտադրութեան,- հպարտութեամբ ասացի ես ու ձեռնուելով հանձարեղ երգչի հետ, յաղթականօրէն շարժուեցի դէպի օդանաւակայանից դուրս:

Յաջորդ օրուանից սկսեալ Հայաստանի ժողովուրդը օրուայ մէջ մի քանի անգամ ունկնդրուած էր Շառլ Ազնաւուրի երգերը: Տարիների ընթացքում շատացան ֆրանսասահայ մեծ Շանսոնչի երգերը մեր Ռադիոյի ձայնադարանում:

Անցեալ դարի 70-ականներից սկսեալ Շառլ Ազնաւուրը գրաւեց աշխարհը իր պատմա-փիլիսոփայական երգերով: Նա չի երգում, նա պատմում է մարդու ցաւի, վշտի, երջանկութեան մասին եւ, իւրաքանչիւր պատմութեան հիմքում ընկած է սէրը, սէրը՝ մարդու, պետութեան, պատմութեան, բնութեան նկատմամբ:

- Պէտք է սիրել մարդուն, ինչ ազգի էլ նա պատկանելիս լինի,- աս էր նրա ՀԱԻԱՏԱՄՔԸ՝ ԿՐԵԴՕ-ն: Նա տեսնում էր լինել իր նախնիների ծննդավայրում, այնտեղ էր իր հայրենի տունը, սակայն՝
Ես չեմ կարող տունս մտնել
Քանզի այնտեղ անցեալն է իմ,
Որ կանգնում է աչքերիս դէմ՝
Եւ քայլ առ քայլ ինձ հետեւում...

Շառլ Ազնաւուրի հետ իմ երկրորդ առեւեան հանդիպումը կայացաւ մէկ տարի առաջ այստեղ՝ Լու Անջելէսում, 2017 թ. Օգոստոսի 24-ին: Նա հրաւիրուած էր ներկայ լինելու իր պատուին Հոլիվուդի նշանաւոր աստղերի մայր թիւն իր անունով սալիկի տեղադրման արարողութեանը: Այդ պատմական արարողութիւնից յետոյ, Տաղեան շքեղ կենտրոնում տրուած

փառահեղ ճաշկերոյթի ընթացքին հնարաւորութիւն եղաւ առանձինն գրուեցել նրա հետ: Ես նրան յիշեցրի 1964 թուականի երեւանում կայացած համերգի մանրամասնութիւնները եւ Դիսկի պատմութիւնը:

- Այո՛, կարծեմ թէ ատանկ բան մը եղաւ, շատ ժամանակ անցած է, ամբողջ կեանք մը, մանրամասնութիւնները չեմ յիշեր,- ասաց նա:

- Այո, Պարոն Ազնաւուր, 53 տարի առաջ էր, դժուար է մտաբերել: Ռադիոյի այն օրուան երիտասարդը ես եմ: Չեմ գիտեր, գիտէք թէ ոչ, պարզապէս յիշելու համար ըսեմ, որ 1990 թուականին ես էի, որ առաջին անգամ գրեթէ 40 տարուայ ՍԻՓԱՆ երգչախումբով Հայաստանի պետական սիմֆոնիկ նուագախումբին հետ կատարեցի Ձեր՝ Հայաստանի երկրաշարժի զոհերուն նուիրուած «Քեզ, Հայաստան» երգը:

- Ի՞նչ կըսես, չէի գիտեր...
- Մեծն Պարոն Ազնաւուր, խնդրեմ թոյլ տաք իմ եւ տղայիս հետ պատկեր մը քաշուիլ Ձեզ հետ...

Լուրթիւնը համաձայնութեան նշան էր: Այսպիսով, ես եւ Արամս նրա շուքի տակ մտանք մեր ընտանեկան ալպոմի մէջ:

Լաւ էլ գրել ես սիրելի Շառլ. Տառապեցի, սակայն ի՞նչ փոյթ,
Երբ վշտերս մեռան ամէն,
Գիտեմ, ինձ քո դուռն է տանում

Ճանապարհը յաւերժութեան: Դու՝ սիրելի Շառլ, նոր չէ, որ բռնել ես յաւերժութեան ուղին: Դու այդ ուղու վրայ ես եղել ի սկզբանէ, նոյնիսկ՝ տառապանքներիդ ոլորանում, որովհետեւ սիրել ես իմացել, սիրել ես մարդուն, սիրել ես կեանքը: Սիրոյ քաղցր երջանկութեամբ պարուրուած, ճաշակել ես նաեւ սիրոյ դառնութիւնը եւ՝

Պէտք էր, որ մի օր Յաւն ինձ այցելեր,
Յաւն անակնկալ,
Որ կոչուում է ՍԵՐ:

անունը: Վերջ ի վերջոյ ան տեղ գտաւ նաեւ Վարչաւայի Արդարներու աջգիրն մէջ, Լեմ քինի հարեւանութեամբ: Ո՞վ գիտէ, թերեւս օր մըն ալ իր անունին կը հանդիպիմ թուրքիոյ քաղաքներէն մէկուն մէջ բացուած Արդարներու աջգիրն մէջ: «ԱԿՕՍ»

Մարդու Իրաւունքներու Անխոնց Պաշտպան

Շարունակուած էջ 14-էն

ման ճամբարներու մէջ հիւրընկալուածը: Իր կիներ՝ Մոլա Լանտաու, ամուսինը փրկելու համար կ'ամուսնալուծուի ու կ'երթայ Պաղեստին: 1998-ին Երեւանի Արդարներու պատին վրայ կը տեսնեմ Ուեկների

ԾԱԽՈՒ Է

Ծախու է Լիբանանահայ մտաւորական «Նայիրի» ամսագրի ակադամ խմբագիր՝ Անդրանիկ Ծառուկեանի «Նայիրի» ամսաթերթերու 1958-1975 տարիներու լաթակազմ հաւաքածոները: Հետաքրքրուողներն կը խնդրուի հեռաձայնել՝ Վահէ Աջապահեանի (626) 354-5924:

AMAA Centennial Banquet

Los Angeles – October 20, 6 pm , AMAA Centennial Banquet at Biltmore Hotel will honor Benefactors Stephen Philibosian and Conte Foundations, Sheen Family Trust, Gerald and Patricia Turpanjian, TF Educational Foundation. Kenneth Khachigian, Master of Ceremonies . For more information call Levon Filian 626.487.5878 or the AMAA Office 201.265.2607 or e-mail mpoulos@amaa.org

Սփիւռքի Նախարար Միխայր Հայրապետեան

Շարունակուած էջ 14-էն

քում տարբեր երկրներում բազմիցս կազմակերպուել են հայ համայնքների մեծարման միջոցառումներ, օրինակ՝ Ռդ-ում 2017թ. աշնանը ՌԴ եւ ՀՀ մշակոյթի նախարարութիւնների կողմից իրականացուել է «Հայաստանի մշակոյթի օրեր», 2018թ. Փարիզի քաղաքապետարանի կողմից Տիմսեն ու Սպինոզա փողոցների համայն կէտում գտնուող ձեռնարկին վերանուանուել է հայագրի կին գրող, թարգմանիչ, հրատարակագիր Զապէլ Եսայեանի անունով եւ այլն:

Անցած տարի Լեհաստանի Սեյմը, նշելով Լեհաստանում հայ համայնքի 650-ամյակը, իր երախտիքը յայտնեց հայ համայնքին եւ ընդունեց յատուկ բանաձեւ՝ այդպիսով մէկ անգամ եւս գնահատելով հայերի՝ Լեհաստանի պատմութեան մէջ ունեցած մեծ դերակատարութիւնը: Նման միջոցառումների ցանկը կարելի է երկար շարունակել: Սա նաեւ պայմանա-

ւորուած է նրանով, որ հայերը, որ երկրում էլ բնակութիւն են հաստատել, փորձել են իրենց ներդրումն ունենալ տուեալ երկրի գաղափարներում:

- Ինչպէս է իրականացվում Հայաստանի կառավարութեան եւ սփյուռքահայերի/արտագաղթածների համագործակցությունը:

- Սփիւռքի հայ համայնքների եւ ՀՀ կառավարութեան միջեւ մշտական կապը եւ գործակցութիւնը իրականացուած է ՀՀ սփիւռքի նախարարութեան հետ անմիջական կապի, ինչպէս նաեւ տուեալ երկրներում ՀՀ դիւանագիտական ներկայացուցչութիւնների եւ հիւպատոսական հիմնարկութիւնների միջոցով: Թաւշեայ յեղափոխութեան արդիւնքում ձեւաւորուած կառավարութիւնը Հայաստան-սփիւռք յարաբերութիւնների նոր տրամաբանութիւն ու օրակարգ է առաջ բերել: Այս տարի արդէն նախարարութիւնը նոր ծրագրեր է մեկնարկել՝ յատկապէս շեշտադրելով սփիւռքահայ երիտասարդների հետ տարուող աշխատանքները:

Հինգ Կարծրատիպ՝ Միայնակ Կանանց Մասին

Շարունակուած էջ 17-էն

ճնշումներուն ներքոյ:
- Անոնք չեն գիտեր, թէ ինչ կ'ուզեն: Առաջին հերթին պէտք է ուսումնասիրէք դուք ձեզ, իսկ յետոյ ձեզ՝ յարաբերութիւններում մէջ: Եթէ դուք չէք անցած առաջին փուլը՝ երկրորդին անցնելը անիմաստ է: Երջանկաւոր կը թուի, թէ դուք ծայրայեղութենէ ծայրայեղութիւն կ'անցնիք, բայց եթէ այդ հարցին այլ դիտանկիւնէ նայինք՝ դուք պարզապէս կ'ուզէք դուք ձեզ հասկնալ, ու տղամարդը այդ հարցով ձեզի միայն պիտի խանգարէ:
- Անոնք սխալ առաջնահերթութիւններ ունին: Չ'արժեր ուշադրութիւն դարձնել ամենագէտ ընկերուհիներուն, որոնք կը վստահեցնեն, որ առանց տղամարդու կեանքը կեանք չէ: Ու ինչո՞ւ պէտք է յարաբերութիւնները համարուին առաջնահերթութիւն: Եթէ

դուք միակ էք՝ չի նշանակեր, որ դուք ձեր տարիները կը վատնէք հաւաքոյթներու եւ աշխատանքի վրայ: Հնարաւոր է, որ ձեր գլխաւոր առաջնահերթութիւնը ինքնագաղափարներն են, այլ ոչ թէ սպիտակ նոյնիսկ արքայազնը որոնելը: Այնպէս որ դու հարց է, թէ որո՞ւն առաջնահերթութիւնները սխալ են:

- Անոնք դժբախտ են: Երջանկութիւնը հոգեվիճակ է, որ կախեալ է բազմաթիւ գործօններէ, որոնք, ի դէպ, կրնան եւ չնեղուել տղամարդը: Մեր հասարակութիւնը ինքնաբերաբար ձեր վրայ կը դնէ յետոյն « պիտակը, եթէ դուք ամուսնանցած չէք:

Ձեր կեանքը դատարկ է, դուք խեղճ էք, ապագայ չունիք: Եթէ ձեր սիրած երգերը լսելով կը ժպտիք, կը վայելէք արեւու շողերը կամ բաւականութիւն կը ստանաք ցուրտ եղանակին վազելէն, ուրեմն դուք ամենեւին ալ դժբախտ չէք:

Արմէն Արոյեան Ի Պատուի

Շարունակուած էջ 8-էն

նեց իր գնահատութեան վկայագիրը, հայ մշակոյթին ու կիլիկիա Աւետարանական Հայ Եկեղեցու ղեկավար, որուն յաջորդեց անոր շնորհակալական խօսքը, ուղղուած պատկան մարմիններուն, որոնք կազմակերպած էին սոյն մեծարանքի շքեղ հանդիսութիւնը, աջալըջօրէն պատրաստուած յայտագրին մաս կազմող բոլոր արուեստագէտներուն, ինչպէս նաեւ, սրտի ջերմ խօսքերով ելոյթ ունեցողներ՝ Մայք Եուսուֆեանին, Հրանդ Աղապահեանին, վերապատուելիներ՝ Ճօ Մաթոսեանին, Գէորգ Թերեանին եւ Պերճ ճամպագեանին:

Վերապատուելի Պերճ ճամպագեան, Արմէն Արոյեանին ուղղուած իր եզրափակիչ բարձր գնահատական ելոյթէն ետք, հանդիսութիւնը յանգեցաւ իր աւարտին, առիթ հանդիսանալով ներկաներուն, որ իրենց կարգին շնորհաւորեն գինք, մաղթելով քաջառողջ, արեւշատ եւ արդիւնաւոր երկար տարիներ:

Մասիս Շաբաթաթերթի խմբագրութիւնը, իր հերթին, ջերմօրէն կը շնորհաւորէ Արմէն Առոյեանը, բարձրօրէն գնահատելով իր ազգային եւ հայրենասիրական ծառայութիւնները, կը մաղթէ քաջառողջութիւն եւ արդիւնաշատ երկար քեանք:

Վարձքը կատար Արմէն ջան:

«Հայաստան Պողոտայ»

Շարունակուած էջ 8-էն

խորհուրդին եւ Յեղասպանութեան 100-Ամեակի մարմինն կողմէ, առաջնորդութեամբ Հայր Մախասեանի, Տօքթ. Լին Չէթինի, Կարօ Սէքտորեանի եւ գաղութի այլ

անհատներու նեցուկով: Այս արարողութեան ներկայ էին նաեւ Հրեայ Ռապալ Մոնաշ Պովիթ եւ Ժխակախ խորհուրդի ատենապետ՝ Արամ Զամիջեան: Մօտ 15,000 Հայեր կ'ապրին Քուրնգ, Նիւ Եորք:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

Արմեն Գիւլբուդաղեանը՝ Հայաստանի Ազգային Հաւաքականի Գլխաւոր Մարզիչ

Հոկտեմբերի 13-ին եւ 16-ին Հայաստանի ազգային հաւաքականը կ'անցկացնի ՌԻԵՖԱ-ի Ազգերի լիգայի մրցաշարի հերթական տուրերի հանդիպումները՝ Երեւանում մրցելով համապատասխանաբար Ջիբրալթարի եւ Մակեդոնիայի հավաքականների հետ: Հայաստանի ֆուտպոլի ֆեդերացիայի գործադիր կոմիտէն հաստատել է Արմեն Գիւլբուդաղեանին Հայաստանի ազգային հաւաքականի գլխաւոր մարզչի պաշտօնում: Մարզչական շտաբում ընդգրկվել են Սուրեն Չախալեանը, Աշոտ Ավետիսեանը, Ռոման Բերեզովսկին (ղարպասապահների մարզիչ):

ՀՖՖ առաջին փոխնախագահ, Գլխաւոր քարտուղարի պաշտօնակատար Արմեն Մելիքբեկեանի յայտնել է որ, Արմեն Գիւլբուդաղեանցն առաջին իսկ օրուանից եղել է թեկնածուների շարքում: Արմեն Գիւլբուդաղեանցը լաւագոյնս տիրապետում է իրավիճակին, գիտի ֆուտպոլիստների կարողութիւնները եւ ունակ է լաւագոյնս աշխատել ազգային հաւաքականի հետ:

Եւրա Մովսիսեանը Վերադառնում է Ֆուտպոլի Հայաստանի Հաւաքական

Հոկտեմբերի 13-ին եւ 16-ին Հայաստանի հաւաքականը կ'անցկացնի Ազգերի լիգայի մրցաշարի հերթական հանդիպումները՝ հանդիպելով համապատասխանաբար Ջիբրալթարի եւ ՆՀՀ Մակեդոնիայի հաւաքականներին հետ:

Հոկտեմբերի 9-ին՝ ՀՖՖ տեխնիկական կեդրոնում՝ Ֆուտպոլի ակադեմիայում, սկսուելու է նախապատրաստական հաւաքը, որին մասնակցելու համար Հայաստանի հաւաքականի գլխաւոր մարզիչ Արմեն Գիւլբուդաղեանցը հրաւիրել է 25 ֆուտպոլիստներին:

Հայաստանի Հաւաքականները Մեղալ Չնուաճեցին Շախմատի Օլիմպիադայում

Հայաստանի շախմատի հաւաքականները չկարողացան մրցանակային տեղ զբաղեցնել Բաթումում աւարտուած շախմատի համաշխարհային օլիմպիադայում:

Մեր տղամարդկանց ընտրանին վերջին՝ 11-րդ տուրում ոչ-ոքի՝ 2:2 խաղաց Գերմանիայի թիմի հետ: Հայաստանի հաւաքականը վաստակած 16 միավորով բաժանեց 6-14-րդ տեղերը:

Հայաստանի կանանց ընտրանին, որը վերջին տուրում յաղթելու դէպքում միանշանակ մրցանակային տեղ կը զբաղեցնէր, վճռորոշ խաղում 1:3 հաշուով պարտուեց Վրաստանի 1-ին թիմին: Արդիւնքում, մեր հաւաքականը 16 միավորով կիսեց 4-12-րդ տեղերը:

Նուրմագոմեդովին Սպանում է Հեռացում UFC-ից

Խառը մենամարտերի թեթեւ քաշային կարգում UFC ախոյեանի տիտղոսը պաշտպանած Խաբիբ Նուրմագոմեդովին սպանում է հեռացում UFC-ից: Այդ մասին յայտնել է ԱՄՆ-ի Նեւադա նահանգի Աթլետիկական յանձնաժողովի նախագահ Բոբ Բենեթը:

Տիտղոսային մենամարտում խեղդող հնարքով Քոնոր Մաքգրեգորին յաղթած Նուրմագոմեդովը մենամարտից յետոյ դուրս էր եկել ու թանկիւնից եւ յարձակուել Մաքգրեգորի թիմի ներկայացուցիչների վրայ: Յանձնաժողովը նաեւ կը սառեցնի հոնորարի վճարումը Նուրմագոմեդովին մինչեւ միջադէպի հետաքննութեան աւարտը: Նուրմագոմեդովը պէտք է ստանայ 2 միլիոն տոլար:

Նուրմագոմեդովը մենամարտից յետոյ տեղի ունեցած ասուլիսում ներողութիւն է խնդրել կազմակերպիչներէրից եւ Նեւադայի Աթլետիկական յանձնաժողովից՝ իր վարքը պայմանաւորելով Մաքգրեգորի եւ նրա թիմակիցների կողմից հնչած վիրաւորանքներով:

«Արսենալը» Յաղթել է Ատրպէյճանը Ներկայացնող «Ղարաբաղին»

Եւրոպա լիգայի խաղարկութեան խմբային փուլի երկրորդ տուրում Լոնտոնի «Արսենալն» արտագնայ խաղում 3:0 հաշուով յաղթել է Ատրպէյճանը ներկայացնող «Ղարաբաղին»:

Կոլերի հեղինակներն են՝ Սոկրատիս Պապաստատոպուլոսը, Էմիլ Սմիթ-Ռոուսը, Մաթէօ Գենդուզին:

Հայաստանի ֆուտպոլի ազգային հաւաքականի եւ «Արսենալի» կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանը էջը մեկնել Պաքոս:

ESPN-ի թղթակից Մատիաս Կարենը թուիթերում աւելի վաղ գրել էր. «Ասել են, որ Մխիթարեանը չի մեկնի Ատրպէյճան մասնակցելու Եւրոպայի լիգայի խմբային փուլի «Ղարաբաղ»-ի դէմ խաղին: Հայաստրպէյճանական հակամարտութիւնը հաշուի առնելով՝ Մխիթարեանն անձամբ է ընդունել նման որոշում՝ սեփական անվտանգութեան համար»:

«Արսենալը» Խոշոր Հաշուով Յաղթեց «Ֆուլհեմին», Հենրիխ Մխիթարեանը Մասնակցեց Ամբողջ Խաղին

Անգլիայի Պրեմիեր լիգայի 8-րդ տուրում «Արսենալն» արտագնայ հանդիպում անցկացրեց «Ֆուլհեմի» հետ եւ 5:1 հաշուով վստահ յաղթանակ տօնեց:

«Զինագործների» կազմում դուբլեր ձեւակերպեցին Ալեքսանդր Լակազետը եւ Պլեյ-էմերիկ Օբամեանգը, մէկ կոլով էլ աչքի ընկաւ Աարոն Ռեմսին: Դաշտի տերերի կազմում միակ գոլը հեղինակեց Անդրէ Շյուրլեն:

Հայաստանի ազգային հաւաքականի կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանն «Արսենալի» մեկնարկային կազմում էր եւ առանց փոխարինման մասնակցեց ամբողջ խաղին:

Անգլիայի Պրեմիեր լիգայում 6-րդ անընդմէջ յաղթանակը տօնելուց յետոյ Ունայ Էմերիի թիմն ունի 18 միավոր եւ այժմ զբաղեցնում է մրցաշարային աղիւսակի 3-րդ հորիզոնականը, իսկ «Ֆուլհեմը» 5 միավորով 17-րդ տեղում է:

Մեսսին Կրկին ՉԼ-ի Շարաթուայ Լաւագոյն Ֆուտբոլիստ է Ճանաչվել

Ախոյեանների լիգայի խմբային փուլի երկրորդ տուրում «Բարսելոնայի» արժենթինացի յարձակուող Լիոնել Մեսսին ճանաչուել է շաբաթուայ լաւագոյն ֆուտպոլիստ:

«Բարսելոնան» այս շաբաթ յաղթել է Լոնտոնի «Տոտենհեմին» (4:2), իսկ Մեսսին երկու գոլի հեղինակ է դարձել:

Պարգեւին են հաւակնել նաեւ Պաուլօ Դիբալան՝ «Յուվետուսից», Նեյմարը՝ ՊՍԺ-ից եւ Էդին Զեկուն՝ «Ռոմայից»:

Նշենք, որ Ախոյեանների լիգայի խմբային փուլի առաջին տուրում եւս ՌԻԵՖԱ-ն լաւագոյն ֆուտպոլիստ էր ճանաչուել Լիոնել Մեսսին:

Ռոնալդուին հեռացրել են Պորտուգալիայի Հաւաքականից

Ֆուտպոլիստ Քրիշտիանու Ռոնալդուին արգելել են մասնակցել Պորտուգալիայի հաւաքականի խաղերին: Որոշումն ընդունուել է ֆուտպոլիստին բռնաբարութեան մէջ մեղադրելու հիման վրայ:

Ռոնալդուն չի կարող մասնակցել հաւաքականի՝ Լեհաստանի եւ Շոտլանդիայի հետ հանդիպումներին:

Ֆուտպոլիստը մեղադրուած է ամերիկացի Քեթրին Մայորգային բռնաբարելու մէջ: Աղջկայ խօսքով, դէպքը տեղի է ունեցել 2009 թուականի, բայց երբ Ռոնալդուն իրեն վճարել է 375 միլիոն տոլար լուրթեան համար, նա յայտարարութիւնը հետ է վերցրել ոստիկանութիւնից: Ֆուտպոլիստն ասել է, որ աղջիկը ստում է, խոստացել է դատի տալ ԶԼՄ-ին, ով հրապարակել է ամերիկուհու յայտարարութիւնը:

Նեյմարը Ցանկանում է, որ Պոգբան ՊՍԺ Տեղափոխուի

ՊՍԺ-ի յարձակուող Նեյմարը ցանկանում է իր թիմում տեսնել «Մանչեսթեր Շուռնայթեդի» կիսապաշտպան Պոլ Պոգբային:

Աւելի վաղ տեղեկութիւն էր տարածուել, որ 25-ամեայ կիսապաշտպանը կարող է լքել անգլիական ակումբը «Կարմիր սատանաների» գլխաւոր մարզիչ Ժոզէ Մոուրինիոյի հետ վատ յարաբերութիւնների համար:

Ըստ «Goal»-ի, Սեպտեմբերի վերջում Նեյմարը զանգահարել էր Պոգբային եւ խնդրել նրան տեղափոխուել ՊՍԺ: